

ERSTE BANK A.D. NOVI SAD

**FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ZA GODINU
KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN
31. DECEMBAR 2016. GODINE**

SADRŽAJ

	<u>Strana</u>
Izveštaj nezavisnog revizora	1
Bilans uspeha za godinu završenu 31. decembra 2016. godine	2
Izveštaj o ostalom rezultatu za godinu završenu 31. decembra 2016. godine	3
Bilans stanja na dan 31. decembra 2016. godine	4
Izveštaj o promenama na kapitalu za godinu završenu 31. decembra 2016. godine	5
Izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu 31. decembra 2016. godine	6 - 7
Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje za godinu završenu 31. decembra 2016. godine	8 - 136

Ernst & Young d.o.o. Beograd
Španskih boraca 3
11070 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 2095 800
Fax: +381 11 2095 891
ey.com/rs

Building a better
working world

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA ERSTE BANK A.D. NOVI SAD

Izvršili smo reviziju priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja Erste Bank a.d, Novi Sad (u daljem tekstu: "Banka") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2016. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva Banke za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu pojedinačnih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o pojedinačnim finansijskim izveštajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da pojedinačni finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u pojedinačnim finansijskim izveštajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocena rizika da li pojedinačni finansijski izveštaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled prevare ili greške. Vršeci procenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke. Revizija takođe uključuje ocenu opravdanosti primene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2016. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Ostala pitanja

Pojedinačni finansijski izveštaji Banke za godinu završenu 31. decembra 2015. godine su revidirani od strane drugog revizora koji je izrazio nekvalifikovano mišljenje na ove finansijske izveštaje dana 23. marta 2016. godine.

U Beogradu, 17. mart 2017. godine

Stephen Fish
Ernst & Young d.o.o. Beograd

Jelena Čvorović
Jelena Čvorović
Ovlašćeni revizor

BILANS USPEHA ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE

POZICIJA	Napomena	(u hiljadama dinara)	
		2016	2015
Prihodi od kamata	4	7.049.967	6.772.486
Rashodi od kamata	4	(1.227.200)	(1.503.663)
Neto prihod po osnovu kamata		5.822.767	5.268.823
Prihodi od naknada i provizija	5	2.143.153	2.254.600
Rashodi naknada i provizija	5	(685.132)	(605.042)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		1.458.021	1.649.558
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	6	198.957	190.700
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	7	1.238	1.836
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	8		144
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	9	203.037	127.476
Ostali poslovni prihodi	10	258.681	255.596
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	11	(630.331)	(1.397.374)
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		7.312.370	6.096.759
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	12	(1.802.560)	(1.646.854)
Troškovi amortizacije	13	(263.278)	(257.267)
Ostali rashodi	14	(3.089.221)	(2.976.235)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		2.157.311	1.216.403
Porez na dobitak	15	(2.205)	(1.557)
Gubitak po osnovu odloženih poreza	15	(90.186)	(25.390)
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA	31	2.064.920	1.189.456

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 15. mart 2017. godine

 <hr/> Stevan Čomić Direktor Sektora računovodstva i kontrolinga	 <hr/> Frank Michael Beitz Član Izvršnog odbora	 <hr/> Slavko Carić Predsednik Izvršnog odbora
--	---	--

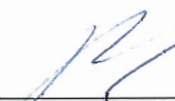
IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE

POZICIJA	Napomena	(u hiljadama dinara)	
		2016	2015
DOBITAK	31	2.064.920	1.189.456
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:			
Aktuarski dobiti/(gubici) (napomena 29)		(2.548)	16.675
Ostalo		-	9.622
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:			
Pozitivni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		78.298	157.876
Nerealizovani (gubici)/dobici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		(474)	396
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda (napomena 15c. 15d)		(11.673)	(23.741)
Ukupan ostali rezultat perioda		63.603	160.828
UKUPAN REZULTAT PERIODA		2.128.523	1.350.284

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 15. mart 2017. godine

 Stevan Čomić
 Direktor Sektora računovodstva i kontrolinga

 Frank Michael Beitz
 Član Izvršnog odbora

 Slavko Carić
 Predsednik Izvršnog odbora

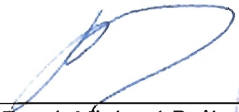
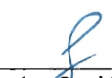

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBAR 2016. GODINE

AKTIVA	Napomena	(u hiljadama dinara)	
		31.12.2016.	31.12.2015.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	16	19.246.670	18.523.428
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	17	13.048.357	8.363.472
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	18	7.182.702	3.446.272
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	19	8.635.103	7.008.412
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20	1.211.439	2.733.351
Kredit i potraživanja od komitenata	21	91.213.913	75.182.667
Investicije u zavisna društva	22	93.560	93.560
Nematerijalna ulaganja	23	278.845	350.854
Nekretnine, postrojenja i oprema	23	811.073	733.119
Investicione nekretnine	23	232.417	238.508
Tekuća poreska sredstva		-	1.116
Odložena poreska sredstva	15	59.523	161.382
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		56.294	-
Ostala sredstva	24	846.585	651.624
UKUPNO AKTIVA		142.916.481	117.487.765
PASIVA			
OBAVEZE			
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	25	54.690	94.235
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	26	36.709.919	30.282.165
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	27	84.903.330	68.295.393
Subordinirane obaveze	29	1.764.606	1.824.946
Rezervisanja	30	670.642	534.486
Tekuće poreske obaveze	15	1.090	-
Ostale obaveze	31	684.202	457.059
UKUPNO OBAVEZE		124.788.479	101.488.284
Kapital	32		
Akcijski kapital		10.164.475	10.164.475
Dobitak		2.064.920	1.189.456
Rezerve		5.898.607	4.645.550
UKUPNO KAPITAL		18.128.002	15.999.481
UKUPNO PASIVA		142.916.481	117.487.765

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 15. mart 2017. godine

 _____ Stevan Čović Direktor Sektora računovodstva i kontrolinga	 _____ Frank Michael Beitz Član Izvršnog odbora	 _____ Slavko Čarić Predsednik Izvršnog odbora
---	--	---

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE

	(u hiljadama dinara)					
	Akcijski kapital	Emisiona premija	Ostale rezerve	Revalorizacione rezerve	Akumulirani dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2015. godine	10.040.000	124.475	3.091.087	59.273	1.343.984	14.658.819
Aktuarski dobitak	-	-	-	16.674	-	16.674
Promena fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	134.532	-	134.532
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	1.189.456	1.189.456
Prenos iz dobiti na rezerve	-	-	1.334.361	9.623	(1.343.984)	-
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	10.040.000	124.475	4.425.448	220.102	1.189.456	15.999.481
Početno stanje na dan 1. januara 2016. godine	10.040.000	124.475	4.425.448	220.102	1.189.456	15.999.481
Aktuarski dobitak	-	-	-	(2.548)	-	25.810
Promena fer vrednosti po osnovu HOV	-	-	-	66.149	-	37.791
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	2.064.920	2.064.920
Prenos iz dobiti na rezerve	-	-	1.189.456	-	(1.189.456)	-
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	10.040.000	124.475	5.614.904	283.703	2.064.920	18.128.002

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 15. mart 2017. godine

		
Stevan Čomić Direktor Sektora računovodstva i kontrolinga	Frank Michael Beitz Član Izvršnog odbora	Slavko Čarić Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE

	<i>(u hiljadama dinara)</i>	
	2016	2015
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	9.148.131	9.070.550
Prilivi od kamata	6.830.635	6.632.041
Prilivi od naknada	2.158.240	2.236.077
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	158.855	202.388
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	401	44
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	6.796.184	6.891.315
Odlivi po osnovu kamata	1.322.370	1.554.967
Odlivi po osnovu naknada	684.704	604.888
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	1.755.729	1.637.957
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	350.445	324.963
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	2.682.936	2.768.540
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	2.351.947	2.179.235
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	17.831.109	14.826.763
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	17.831.109	14.826.763
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	18.153.975	19.776.644
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	12.966.385	19.519.292
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenje investiranju	5.187.590	257.352
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	2.029.081	-
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	-	2.770.646
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	2.029.081	-
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	-	2.770.646

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2016. GODINE

	(u hiljadama dinara)	
	2016	2015
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	4.913.728	2.702.036
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	4.624.630	2.228.026
Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina	289.097	474.010
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	1	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	4.913.728	2.702.036
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	5.355.649	3.892.523
Prilivi po osnovu uzetih kredita	5.317.962	3.736.815
Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	37.687	155.708
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	99.886	238.803
Odlivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza	60.342	238.803
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	39.544	-
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	5.255.763	3.653.720
SVEGA NETO PRILIVI GOTOVINE	32.334.889	27.789.836
SVEGA NETO ODLIVI GOTOVINE	29.963.773	29.608.798
NETO POVEĆANJE GOTOVINE	2.371.116	-
NETO SMANJENJE GOTOVINE	-	1.818.962
GOTOVINA NA POČETKU GODINE	10.417.751	10.417.751
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	6.670.645	10.831.126
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	6.467.608	10.703.651
GOTOVINA I GOTOVINSKI ELEMENTI NA KRAJU PERIODA	11.300.417	8.726.264

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 15. mart 2017. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora
računovodstva i kontrolinga

Frank Michael Beitz
Član Izvršnog
odbora

Slavko Čarić
Predsednik Izvršnog
odbora

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI

Erste Bank a.d., Novi Sad (u daljem tekstu "Banka") osnovana je 25. decembra 1989. godine pod nazivom Novosadska banka a.d., Novi Sad, koja je početkom avgusta 2005. godine, nakon uspešno okončanog procesa privatizacije, postala član Erste Bank Group.

Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 101499/2005 od 21. decembra 2005. godine registrovana je promena naziva Novosadske banke a.d., Novi Sad u Erste Bank a.d., Novi Sad.

Akcionari Banke su Erste Group Banka AG Beč u daljem tekstu Erste Group sa 74% učešća i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac sa 26% učešća u akcijskom kapitalu Banke. U cilju pojednostavljenja strukture Erste Group Bank AG izvršen je prenos vlasništva nad akcijama koje ima EBG CEPS kod banaka u Evropi na Erste Group. Na taj način je Erste Group postala direktni akcionar Banke sa 74% učešća u akcijskom kapitalu. Odluka Skupštine Banke za izmenu osnivačkih akata doneta 30. juna 2015. godine, a izmene u APR izvršene 22. jula 2015. godine.

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorent International Holding GMBH, Banka je stekla 75% udela u osnovnom kapitalu društva S-leasing d.o.o., Srbija, a 25% je u vlasništvu Steiermarkische Bank und Sparkassen AG. Osim toga, 2014. godine Banka je stekla i 19% udela u osnovnom kapitalu društva S Rent d.o.o., Srbija.

Ovom transakcijom obe kompanije i dalje ostaju članice Erste Groupe.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji, poslova sa platnim karticama, poslove sa hartijama od vrednosti kao i za dilerske poslove. U skladu sa Zakonom o bankama, Banka posluje na principima stabilnog i sigurnog poslovanja.

Sedište Banke se nalazi u Novom Sadu, Bulevar Oslobođenja broj 5. Banka u svom sastavu ima 6 poslovnih centara, 47 filijala, 9 ekspozitura i 5 šaltera.

Banka je na dan 31. decembra 2016. godine imala 1.021 zaposlenog (31. decembar 2015. godine: 1.027 zaposlenih).

Matični broj Banke je 08063818, a poreski identifikacioni broj je 101626723.

SWIFT: GIBARS22

Internet stranica: www.erstebank.rs

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja

Pojedinačni finansijski izveštaji Banke (u daljem tekstu "finansijski izveštaji") za 2016. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i propisima Narodne Banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 71/2014 i 135/2014).

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje. Banka posebno sastavlja i prikazuje konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Banka ima 75% učešća u kapitalu zavisnog pravnog lica S-leasing d.o.o., Srbija (25% je u vlasništvu Steiermarkische Bank und Sparkassen AG). U ovim pojedinačnim finansijskim izveštajima učešće u kapitalu zavisnog pravnog lica iskazano je po nabavnoj vrednosti.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za sledeće stavke koje se vrednuju po fer vrednosti: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i derivati.

Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima Banke iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (nastavak)

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu napomene 2.

2.2. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Za sve finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti i kamatonosne finansijske instrumente raspoložive za prodaju, prihodi ili rashodi od kamata se iskazuju po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument, ali ne i budućni kreditni gubici.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.3. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Banka ostvaruje prihode od naknada i provizija koji proizilaze iz širokog spektra usluga koje pruža svojim klijentima. Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

/i/ Naknade dobijene za pružanje usluga tokom određenog perioda razgraničavaju se tokom perioda pružanja usluga.

Naknade za odobrenje kredita za one kredite koji će verovatno biti povučeni i ostale naknade koje se odnose na kredite su odložene (zajedno sa svim dodatnim troškovima) i priznaju se kao izmena efektivne kamatne stope kredita.

/ii/ Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi.

/iii/ Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi se priznaju kada se ustanovi pravo Banke na priliv po osnovu dividendi.

2.4. Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD).

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene. Monetarna sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.5. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

Dobici na prvi dan

Kada se cena transakcije na neaktivnom tržištu razlikuje od fer vrednosti na osnovu ostalih uporedivih tržišnih transakcija u okviru istog instrumenta ili baziranih na tehnikama procenjivanja čiji varijabilni parametri obuhvataju samo podatke raspoložive na uporedivim tržištima, Banka odmah priznaje razliku između cene transakcije i fer vrednosti (dobitak na prvi dan) u bilansu uspeha.

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika.

Klasifikacija finansijskih instrumenata (nastavak)

Banka je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti i potraživanja i investicije raspoložive za prodaju

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

2.5.1. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Ova kategorija uključuje dve podkategorije finansijskih sredstava: ona koja se drže radi trgovanja i ona sredstva koja su označena po fer vrednosti kroz bilans uspeha prilikom početnog priznavanja.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljena radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, radi ostvarivanja dobitaka iz kratkoročnih promena cena istih. Navedena sredstva se evidentiraju u bilansu stanja po fer vrednosti.

Banka takođe ima derivate koji su klasifikovani po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Rukovodstvo nije prilikom inicijalnog priznavanja klasifikovalo finansijska sredstva u podkategoriju sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti preko bilansa uspeha.

Hartije od vrednosti kojima se trguje obuhvataju obveznice i državne zapise Republike Srbije.

Svi dobiti i gubici koji nastaju prilikom vrednovanja i prodaje finansijskih sredstava po fer vrednosti iskazuju se u bilansu uspeha.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.5.2. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća su finansijska sredstva sa fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja mogu da se utvrde i sa fiksnim dospećem, za koje Banka ima pozitivnu nameru i sposobnosti da ih drži do dospeća, a koja ne ispunjavaju definiciju kredita i potraživanja.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća evidentiraju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda diskontovanja efektivnom kamatnom stopom, umanjenoj za ispravke vrednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvređenja. Amortizovana vrednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovinu toku perioda dospeća.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju u okviru prihoda od kamata. Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se priznaju u korist bilansa uspeha tokom perioda trajanja instrumenta.

Banka vrši individualnu procenu da bi utvrdila da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća.

Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do obezvređenja, iznos gubitka usled obezvređenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti ulaganja i sadašnje vrednosti očekivanih tokova gotovine diskontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja i iskazuje se u bilansu uspeha kao rashod indirektnih otpisa plasmana.

Ukoliko, u narednoj godini, dođe do smanjenja iznosa procenjenog obezvređenja kao posledica nekog događaja koji je usledio nakon priznavanja obezvređenja, svaki iznos obezvređenja koji je prethodno priznat se umanjuje i efekti se evidentiraju u korist bilansa uspeha. Smanjenje ispravke vrednosti neće rezultirati knjigovodstvenom vrednosti iznad iznosa amortizacionog troška kao da sredstvo nije obezvređeno.

2.5.3. Krediti i potraživanja od banaka i komitenata

Kredit i potraživanja od banaka i komitenata su sredstva koje Banka nema nameru da proda u kratkom roku niti koje Banke klasifikuje, nakon početnog vrednovanja, u finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha niti finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Nakon početnog vrednovanja, kredit i plasmani bankama i komitentima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem efektivne kamatne stope umanjenoj za obezvređenje. Amortizovana vrednost se računa uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja i naknade i troškove koji su integralni deo efektivne kamatne stope. Amortizacija se uključuje u Prihode od kamata u Bilansu uspeha. Gubici od obezvređenja se priznaju u okviru Neto rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava u Bilansu uspeha.

Kredit u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na stranu valutu revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Razlika između vrednosti neotplaćene glavnice i iznosa obračunatog primenom valutne klauzule iskazana je u okviru datih kredita i depozita. Dobici i gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha kao prihodi, odnosno rashodi kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.5.3. Krediti i potraživanja od banaka i komitenata (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava i rezervisanja za rizike

U skladu sa internom politikom Banke, na svaki izveštajni datum Banka procenjuje da li postoji objektivan dokaz umanjenja (obezvređenja) vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva i kada isti utiču na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Dokazi o obezvređenju uključuju indikacije da se jedan dužnik ili grupa dužnika suočava sa značajnim finansijskim poteškoćama usled pogoršanja poslovnog i/ili makroekonomskog okruženja, docnije pri servisiranju kamate ili glavnice, verovatnoću da će doći do stečaja ili neke druge finansijske reorganizacije na osnovu čega se inicira utvrđivanje da li je došlo do merljivog smanjenja budućih tokova gotovine. Inicijalno, Banka utvrđuje postojanje obezvređenja na grupnoj (portfolio) bazi, pre nego što se identifikuje pogoršanje kreditne sposobnosti klijenta (npr. povećanje broja dana docnije).

Prilikom procene obezvređenja kredita i plasmana bankama i komitentima vrednovanih po amortizovanoj nabavnoj vrednosti u slučaju da se identifikuju pogoršanja kreditne sposobnosti klijenta, Banka vrši individualnu procenu da utvrdi da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju za svako finansijsko sredstvo koje je individualno značajno, kao i grupnu procenu za finansijska sredstva koja nisu individualno značajna.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.5.3. Krediti i potraživanja od banaka i komitenata (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava i rezervisanja za rizike (nastavak)

Ukoliko Banka utvrdi da ne postoje objektivni dokazi o obezvređenju za finansijska sredstva za koja je vršena individualna procena Banka svrstava takva sredstva u grupu finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i vrši grupnu (portfolio) procenu obezvređenja. Sredstva za koja se vrši individualna procena obezvređenja i za koja se priznaje gubitak po osnovu obezvređenja nisu uključena u grupnu procenu obezvređenja.

Ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastao gubitak zbog umanjenja vrednosti, iznos gubitka na individualnoj osnovi se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti kredita i njegove nadoknadiwe vrednosti, koja predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Ukoliko kredit ima varijabilnu kamatnu stopu, koristi se tekuća efektivna kamatna stopa.

Kalkulacija sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva koje je obezbeđeno kolateralom, pored redovnih priliva iz poslovnih aktivnosti, reflektuje i tokove gotovine koji mogu nastati po osnovu realizacije instrumenta obezbeđenja.

U svrhe grupne procene obezvređenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu internog sistema klasifikacije koji Banka koristi uzimajući u obzir karakteristike kreditnog rizika kao što su finansijsko stanje klijenta, vrsta plasmana, segmenta kome klijent Banke pripada, postojanje dospelih potraživanja, broj dana u kašnjenju dospelih potraživanja kao i ostale relevantne faktore.

Budući tokovi gotovine koji se odnose na grupu finansijskih sredstava koji su predmet grupne procene obezvređenja se procenjuju na osnovu stručnog mišljenja potkrepljenog istorijskim iskustvima o gubicima po osnovu sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika. Istorijska iskustva se koriguju na osnovu dostupnih tekućih podataka kako bi se odrazili efekti tekućih uslova koji nisu imali uticaja na godine na kojima se zasniva istorijsko iskustvo, kao i da bi se uklonili efekti uslova koji su bili specifični za prethodne istorijski period, a ne postoje u periodu za koji se sastavlja bilans stanja.

Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu budućih tokova gotovine se prate i koriguju na godišnjoj osnovi kako bi oslikale stvarnu procenu kreditnog rizika i smanjile razlike između procenjenih i ostvarenih iznosa po osnovu gubitka.

Knjigovodstvena vrednost sredstva se smanjuje korišćenjem računa ispravke vrednosti, a gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti kredita i potraživanja, kao i ostalih finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrednosti, evidentiraju se u bilansu uspeha kao neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansih stavki. Finansijsko sredstvo se smatra nenaplativim ukoliko Banka nema razumnih očekivanja o naplati. Indikatori verovatne nenaplativosti su: kašnjenje klijenta u izmirivanju obaveze, pokretanje postupka stečaja ili likvidacije, brisanje iz Registra privrednih društava, klijent ne priznaje potraživanja prilikom usklađivanja potraživanja.

Otpis potraživanja se vrši samo kada se iscrpe svi raspoloživi izvori naplate (npr. završen stečajni postupak, završen je sudski postupak, realizovani su svi raspoloživi kolaterali, urađena je unakrsna provera lične imovine klijenata). Krediti i sa njima povezana ispravka vrednosti se u potpunosti isknjižavaju (otpisuju) kada se finansijsko sredstvo smatra nenaplativim. Otpis potraživanja se radi ili na teret ispravke vrednosti ili direktno na teret rashoda. Otpis nenaplativih potraživanja vrši se na osnovu odluka suda, Skupštine Banke ili Izvršnog odbora Banke kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.5.3. Krediti i potraživanja od banaka i komitenata (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava i rezervisanja za rizike (nastavak)

Ukoliko, tokom narednog perioda, dođe do smanjenja iznosa priznatog gubitka usled obezvređenja, koje nastaje kao posledica nekog događaja koji se odigrao nakon ranije priznatog obezvređenja, prethodno priznat gubitak po osnovu obezvređenja se smanjuje korigovanjem računa ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod od ukidanja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansih stavki. Smanjenje ispravke vrednosti neće rezultirati knjigovodstvenom vrednosti finansijskog sredstva iznad iznosa amortizacionog troška kao da to sredstvo nije obezvređeno.

2.5.4. Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije reprogramira, odnosno restrukturira kredite, nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate ili bilo koju drugu izmenu inicijalnih uslova kreditiranja. Reprogrami mogu biti poslovni (biznis) repogrami ili forbearance po definiciji EBA-e.

Biznis reprogram podrazumeva izmenu inicijalno ugovorenih uslova koja nije uslovljena pogoršanjem finansijske pozicije dužnika, odnosno ublažavanjem posledica pogoršane finansijske pozicije i ne predstavlja restrukturiranje. Rezultat je promenjene situacije na tržištu (kupci, dobavljači, konkurencija) i potrebe da se postojeća dinamika i uslovi kredita prilagode novonastaloj situaciji.

Forbearance predstavlja restrukturiranje uslovljeno:

- nesposobnošću dužnika da ispunjava ugovorne obaveze usled finansijskih poteškoća i
- potrebom da banka učini određene ustupke kako bi klijent mogao da servisira ugovorne obaveze.

Nakon izmene uslova, ne smatra se da je kredit dospeo, ali ako nakon restrukturiranja postoji dokaz o obezvređenju potraživanja klijentu se dodeljuje status neizmirenja obaveza. Banka kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.5.5. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Hartije od vrednosti koje su namenjene da se drže na neodređeni vremenski period, a koje mogu biti prodane, ili založene kod Narodne banke Srbije kao obezbeđenje u cilju dobijanja kredita za likvidnost, usled potrebe za obezbeđenjem likvidnosti ili izmena u kamatnim stopama, kursevima stranih valuta ili cena kapitala, klasifikuju se kao "hartije od vrednosti raspoložive za prodaju". Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obuhvataju instrumente kapitala drugih pravnih lica i dužničke hartije od vrednosti.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru ostalog ukupnog rezultata, dok se hartija od vrednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrednosti nije obezvređena. Kada se hartije od vrednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanjí vrednost, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u okviru ostalog ukupnog rezultata.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i za koje su ostali metodi razumnog procenjivanja neodgovarajući, izuzeta su od vrednovanja po tržišnoj vrednosti i iskazuju se po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti.

Dividende stečene tokom držanja finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju su uključene u ostale poslovne prihode i učešća u kapitalu kada je nastalo pravo na priliv po osnovu dividendi.

Kada su u pitanju učešća u kapitalu i ostale hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, Banka na dan bilansa stanja vrši procenu da li postoje objektivni dokazi da je jedno ili više ulaganja obezvređeno. U slučaju učešća u kapitalu drugih pravnih lica klasifikovanih kao raspoloživih za prodaju, u objektivne dokaze se svrstavaju značajan ili prolongiran pad fer vrednosti ulaganja ispod nabavne vrednosti.

Kada postoje dokazi o obezvređenju, kumulativni gubitak, vrednovan kao razlika između nabavne cene i tekuće fer vrednosti, umanjén za bilo koji gubitak usled obezvređenja tog ulaganja, koje je prethodno priznato na teret bilansa uspeha, se uklanja iz kapitala i priznaje se na teret bilansa uspeha. Ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja učešća u kapitalu se ne ukidaju preko bilansa uspeha, već se povećanje fer vrednosti, nakon priznatog obezvređenja, priznaje direktno u korist kapitala.

Ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja učešća u kapitalu, koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano utvrditi, se procenjuju kao razlika između njihove knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine, priznaju se na teret bilansa uspeha i ne ukidaju do prestanka priznavanja sredstava.

U slučaju dužničkih instrumenata koji su klasifikovani kao raspoloživi za prodaju, obezvređenje se procenjuje na osnovu istih kriterijuma kao i za finansijska sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti. Ukoliko se, u narednoj godini, fer vrednost dužničkog instrumenta poveća i ukoliko se taj rast može objektivno povezati sa događajem koji se desio nakon što je gubitak usled obezvređenja priznat na teret bilansa uspeha, gubitak usled obezvređenja se ukida u korist bilansa uspeha.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

2.5.6. Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaocu, ili da ispuni obavezu na drugačiji način od razmene gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj sopstvenih akcija.

Komponente složenih finansijskih instrumenata, koje sadrže i elemente obaveza i elemente kapitala, iskazuju se posebno, pri čemu se komponenti kapitala dodeljuje ostatak vrednosti po odbitku iznosa koji je posebno određen kao fer vrednost komponente obaveza na dan izdavanja.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

Depoziti i ostale obaveze prema bankama i prema drugim komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava

Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izveštavanja.

2.5.6. Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze (nastavak)

Ostale obaveze

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iskazane su po nominalnoj vrednosti.

2.6. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.7. Potrebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki se utvrđuje u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016 i 91/2016).

Obračun rezerve za procenjene gubitke se vrši u cilju pokrića procenjenih gubitaka po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki. Obračun rezerve za procenjene gubitke je zasnovan i u potpunosti u saglasnosti sa kriterijumima i pravilima definisanim Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

Klasifikacija potraživanja dužnika u kategorije od A do D vrši se na osnovu sledećih grupa kriterijuma:

- ocena finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika;
- blagovremenosti u izmirivanju obaveza dužnika;
- drugih specifičnih kriterijuma (restruktuirana potraživanja, novoosnovana privredna društva i potraživanja po osnovu projektnog finansiranja, ažurnost kreditnog dosijea, nepokretnosti stečene naplatom potraživanja i drugo)
- kvaliteta sredstava obezbeđenja.

Na osnovu klasifikacije potraživanja, a u skladu sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, rezerva za procenjene gubitke obračunava se primenom sledećih procenata na bilansna potraživanja i vanbilansne stavke koje se klasifikuju: A (0%), B (2%), V (15%), G (30%) i D (100%).

Kako bi se obračunala potrebna rezerva za procenjene gubitke, Banka procenjene rezerve za gubitke po Odluci Narodne banke Srbije umanjuje za ispravku vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama iskazane na teret rashoda u bilansu uspeha. Sve pozitivne razlike će predstavljati potrebnu rezervu za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama i biti odbitna stavka od kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

2.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U Izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novčana sredstva na žiro računu Banke i računima blagajne (dinarske i devizne) i devizna sredstva na računima kod domaćih i stranih banaka sa originalnom ročnošću do 3 meseca.

2.9. Poslovi kupovine i ponovne prodaje hartija od vrednosti ("reverzni repo" poslovi)

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja.

Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.10. Investicije u zavisna društva

Zavisno pravno lice je onaj entitet nad kojim Banka ima kontrolu. Kontrola je uspostavljena kada je Banka izložena, ili ima prava na, varijabilnim prinosima po osnovu učešća u entitetu u koji je investirala i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad entitetom u koji je investirala.

Banka na dan 31. decembra 2016. godine poseduje 75% vlasništva privrednog društva S Leasing d.o.o., Beograd. Učešće u kapitalu navedenog zavisnog pravnog lica iskazano je po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti u pojedinačnim finansijskim izveštajima Banke.

2.11. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava. Nematerijalna ulaganja se sastoje od licenci i ostalih nematerijalnih ulaganja.

Korisni vek upotrebe nematerijalnih sredstava se procenjuje kao ograničen ili neograničen.

Nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom trajanja se amortizuju tokom korisnog veka upotrebe. Period i metod amortizacije za nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom upotrebe se proveravaju najmanje jednom godišnje, na kraju finansijske godine.

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe ili očekivanom obrascu potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u sredstvu se obuhvataju tako što se promeni period ili metod amortizacije i tretiraju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava korišćenjem proporcionalne metode u cilju smanjenja vrednosti nematerijalnih ulaganja na nulu tokom procenjenog korisnog veka upotrebe, kako sledi:

Licence za softver	do 10 godina
Ostala nematerijalna ulaganja	4 godine

Troškovi amortizacije nematerijalnih sredstava sa ograničenim vekom trajanja se priznaju na teret bilansa uspeha.

Izdaci vezani za održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.12. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koje se direktno pripisuju nabavci nekretnine, postrojenja i opreme.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Banka poseduje nekretnine kao investicije u cilju ostvarenja prihoda po osnovu zakupnina i porasta vrednosti nekretnina na tržištu. Investicione nekretnine iskazane su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost nekretnine, postrojenja i opreme, primenom sledećih propisanih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	40 godina
Kompjuterska oprema	4 godina
Ostala oprema	5 do 10 godina

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Obračun amortizacije nekretnina i opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljeno u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Ulaganja u tuđe nekretnine, postrojenja i opremu amortizuju se shodno vremenu korišćenja istih utvrđenih ugovorom.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

2.13. Obezvredenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opreme i investicije u zavisna društva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.14. Lizing

Sagledavanje da li je određeni ugovor lizing ili sadrži elemente lizinga se zasniva na suštini ugovora i zahteva procenu da li ispunjenje ugovora zavisi od upotrebe određenog sredstva ili grupe sredstava i da li ugovor podrazumeva prenos prava korišćenja sredstava.

(a) Finansijski lizing - Banka kao zakupac

Finansijski lizing, kojim se u suštini na Banku prenose svi rizici i koristi koje proizilaze iz vlasništva nad predmetom lizinga, se kapitalizuje na početku lizinga po nižoj od fer vrednosti predmeta lizinga ili sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja lizinga, i priznaje se u okviru osnovnih sredstava sa odgovarajućom obavezom prema zakupodavcu koja se iskazuje u okviru ostalih obaveza.

Ukoliko nije izvesno da će Banka do kraja trajanja lizinga steći vlasništvo nad predmetom lizinga, taj predmet se u potpunosti amortizuje tokom trajanja lizinga ili njegovog korisnog veka trajanja, u zavisnosti od toga koji je period kraći.

Lizing rate se raspoređuju na finansijski rashod i smanjenje obaveze po osnovu lizinga kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveza. Finansijski rashodi se priznaju direktno na teret bilansa uspeha u okviru rashoda od kamata.

(b) Operativni lizing - Banka kao zakupac

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Plaćanja poslovnog zakupa, priznaju se kao rashod perioda u bilansu uspeha po proporcionalnom metodu (u momentu njihovog nastanka) tokom perioda trajanja zakupa.

2.15. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze. Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida putem storniranja troškova tekućoj godini odnosno u korist prihoda, ukoliko je rezervisanje formirano u prethodnom period. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.16. Naknade zaposlenima

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje - Definisani planovi doprinosa

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

(b) Obaveze po osnovu ostalih naknada - Otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade

U skladu sa Kolektivnim ugovorom Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju (otpremnina) u iznosu od 3 prosečne mesečne zarade ostvarene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog zavoda za Statistiku ili 3 prosečne mesečne zarade ostvarene u Banci u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju, odnosno 3 mesečne zarade zaposlenog ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu isplate - u zavisnosti šta je povoljnije za zaposlenog.

Pored toga, u skladu sa kolektivnom ugovorom, Banka je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade za 10, 20, 30, 40 godina neprekidnog rada u Banci. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini jedne, dve ili tri prosečne zarade u Banci ostvarene mesecu koji prethode datumu isplate, zavisno od trajanja neprekidnog rada kod poslodavca.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava.

Aktuarski dobici i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu, s tim što se aktuarski dobici i gubici po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata.

(c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.17. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanju Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuje u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

2.18. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobit

Tekući porezi

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit preduzeća od 15% utvrđuje se poreskim bilansom Banke.

Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene trajne razlike i umanjuje za određena ulaganja u toku godine, kao što je prikazano u godišnjem poreskom bilansu koji se predaje u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza, odnosno do 30. juna naredne godine.

Obveznici koji su do 2014. godine u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije stekli pravo na poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, mogu da iskoriste do 33% obračunatog poreza. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina, tj. do iznosa prenetog poreskog kredita.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Stopa od 15% je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.18. Porezi i doprinosi (nastavak)

(a) Porez na dobit (nastavak)

Odloženi porezi (nastavak)

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/(gubitak) perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu, porez na dodatu vrednost, doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.19. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku izveštajnog perioda.

Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD. 243088/2006 od 22. decembra 2006. godine Banka je registrovana kao zatvoreno akcionarsko društvo, tako da nije obavezna da izračunava i obelodanjuje zaradu po akciji u skladu sa zahtevima MRS 33 "Zarada po akciji".

2.20. Praćenje poslova po segmentima poslovanje

Rukovodstvo Banke posmatra poslovne segmente u skladu sa metodologijom i segmentacijom koja je definisana na nivou cele Erste grupe, i na osnovu istih donosi odluke, alocira resurse i ocenjuje rezultat poslovanja pojedinačnih segmenata. Izveštaj po segmentima je usklađen sa FINREP metodologijom izveštavanja koji se koristi u Erste grupi gde postoje odstupanja na određenim pozicijama u odnosu na rezultat iskazan po lokalnoj NBS metodologiji.

2.21. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke. Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

2.22. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja

A) Promene u računovodstvenim politikama i obelodanjivanjima

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koja su usvojena od strane Banke od 1. januara 2016. godine:

- **MRS 27: Pojedinačni finansijski izveštaji (izmena)**

Izmene i dopune stupaju na snagu za godišnje periode od 1. januara 2016. godine. Izmenama i dopunama je dozvoljeno entitetima da koriste metod kapitala za priznavanje ulaganja u zavisna društva, zajedničke poduhvate i pridružena društva u njihovim pojedinačnim finansijskim izveštajima, što će pomoći određenim zakonodavstvima prelaz na MSFI za pojedinačne finansijske izveštaje, smanjujući troškove usaglašavanja, pri tom ne umanjujući obim informacija dostupnih investitorima. Menadžment Banke je nije primenio promene ovog standarda na finansijsko izveštavanje.

- **MRS 1: Presentacija finansijskih izveštaja**

Izmene MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja ohrabruju kompanije u primeni profesionalne procene u odlučivanju koje informacije će obelodaniti i kako da ih strukturiraju u svojim finansijskim izveštajima. Izmene stupaju na snagu za godišnje periode od 1. januara 2016. godine. Uže fokusirane izmenama se više pojašnjava MRS 1 nego što se menjaju postojeći zahtevi. Izmene se odnose na materijalnost, redosled napomena uz finansijske izveštaje, zbirove i njihovo raščlanjavanje, računovodstvene politike i prezentaciju stavki ostalog ukupnog rezultata (OCI) koji proizilazi iz ulaganja po metodi učešća. Menadžment Banke nije primenio promene ovog standarda na finansijsko izveštavanje.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.22. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

A) Promene u računovodstvenim politikama i obelodanjivanjima (nastavak)

- **MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, MRS 38 Nematerijalna ulaganja (izmena):
Pojašnjenje prihvatljivih metoda obračuna amortizacije**

Izmena stupa na snagu za periode koji počinju 1. januara 2016. godine. Izmena daje dodatne smernice o tome kako treba da se obračunava amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja. Izmena pojašnjava principe MRS 16 i MRS 38 prema kojima prihodi odražavaju ekonomske koristi koje se generišu poslovanjem (čiji je imovina deo), a ne ekonomske koristi koji se uživaju korišćenjem imovine. Kao rezultat, odnos generisanih prihoda i ukupnih prihoda za koje se očekuje da će biti generisani ne može se koristiti pri amortizaciji nekretnina, postrojenja i opreme te se može koristiti samo u vrlo ograničenim okolnostima pri amortizaciji nematerijalnih ulaganja. Menadžment Banke nije primenio promene ovog standarda na finansijsko izveštavanje.

- **Izmene i dopune MSFI 11: Ulaganje u zajedničke aranžmane (izmena):**

Ove izmene i dopune stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2016. godine ili nakon toga. MSFI 11 se odnosi na računovodstveni tretman učešća u zajedničkim poduhvatima i zajedničkim operacijama. Izmene daju nove smernice o tome kako računovodstveno tretirati sticanje učešća u zajedničkoj operaciji koja čini poslovanje u skladu sa MSFI, i utvrđuje adekvatan računovodstveni tretman takvih sticanja. Banka nema transakcije koje su u obuhvatu ovih izmena.

- **Izmene i dopune MRS-a 19: Definisani planovi naknada: doprinosi zaposlenih**

Izmene su stupile na snagu za periode koji su počeli 1. februara 2015. godine. Izmene se odnose na doprinose od zaposlenih ili trećih lica prilikom priznavanja definisanih planova naknada. Svrha izmena je pojednostavljenje priznavanja ovih doprinosa koji su nezavisni od broja godina službe zaposlenog, na primer, doprinosi zaposlenih se obračunavaju kao fiksni procenat zarade. Banka nema definisane planova naknada koji su u obuhvatu ovih izmena.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.22. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

A) Promene u računovodstvenim politikama i obelodanjivanjima (nastavak)

- Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao **Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2010 - 2012**, koji je skup dopuna MSFI. Dopune su primenljive za godišnji period počev od ili nakon 1. februara 2015. godine. Nijedna od ovih dopuna nema uticaja na finansijske izveštaje Banke:
 - **MSFI 2 Plaćanje akcijama:** Ovo poboljšanje menja definiciju 'uslova sticanja' i 'tržišnih uslova' i dodaje definicije za 'stanje učinka' i 'uslov usluga' (koji su prethodno bili deo definicije 'uslova sticanja').
 - **MSFI 3 Poslovne kombinacije:** Ovo poboljšanje pojašnjava da se kontigent razmatranja u poslovima sticanja koji nije klasifikovan kao kapital naknadno vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha bez obzira da li spada u okvir MSFI 9 Finansijski instrumenti.
 - **MSFI 8 Segmenti poslovanja:** Ovo poboljšanje zahteva da entitet obelodani procene rukovodstva u primeni kriterijuma za objedinjavanje u segmentima poslovanja i pojašnjava da će entitet obezbediti samo usaglašavanje ukupnih sredstava po segmentima sa sredstvima entiteta ako se o sredstvima segmenta redovno izveštava.
 - **MSFI 13 Merenje fer vrednosti:** Ovo poboljšanje u Osnovama za zaključivanje MSFI 13 pojašnjava da izdavanje MSFI13 i dopuna MSFI 9 i MRS 39 nije ukinulo mogućnost merenja kratkoročnih potraživanja i obaveza bez navedene kamatne stope po njihovim fakturnim vrednostima bez diskontovanja ako je efekat diskontovanja nematerijalan.
 - **MRS 16 Postrojenja nekretnine i oprema:** Dopuna pojašnjava da kada je stavka nekretnina, postrojenja i opreme revalorizovana, bruto nabavna vrednost se prilagođava na način koji je konzistentan sa revalorizacijom sadašnje vrednosti.
 - **MRS 24 Obelodanjivanje povezanih strana:** Dopuna pojašnjava da je entitet koji pruža usluge ključnog rukovođenja izveštajnom entitetu ili matičnom društvu izveštajnog entiteta je, u tom slučaju, povezana strana izveštajnog entiteta.
 - **MRS 38 Nematerijalna imovina:** Dopuna pojašnjava da kada je nematerijalna imovina revalorizovana bruto sadašnja vrednost je prilagođena na način koji je konzistentan sa revalorizacijom sadašnje vrednosti.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.22. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

A) Promene u računovodstvenim politikama i obelodanjivanjima (nastavak)

- Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao **Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2012 - 2014**, koji je skup dopuna MSFI. Dopune su primenljive za godišnji period počev od ili nakon 1. januara 2016. godine. Nijedna od ovih dopuna nema uticaja na finansijske izveštaje Društva.
 - **MSFI 5 Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja:** Promena pojašnjava da promena jednog metoda raspolaganja drugima (putem prodaje ili distribucije vlasnicima) ne treba da se smatra novim planom otuđenja, već nastavkom originalnog plana. Stoga, ne postoji prekid u primeni zahteva MSFI 5. Promena takođe pojašnjava da promena metoda otuđenja ne menja datum klasifikacije.
 - **MSFI 7 Finansijski Instrumenti: Obelodanjivanja:** Promena pojašnjava da ugovor o servisiranju koji uključuje naknadu može predstavljati nastavak učešća u finansijskom sredstvu. Takođe, promena pojašnjava da MSFI 7 obelodanjivanja koja se odnose na prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza nisu obavezna u sažetom periodičnom finansijskom izveštaju.
 - **MRS 19 Primanja zaposlenih:** Promena pojašnjava da se dubina tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica određuje na osnovu valute u kojoj su obaveze denominirane, pre nego na osnovu zemlje u kojoj su obaveze locirane. Kada ne postoji duboko tržište za visokokvalitetne korporativne obveznice u toj valuti, moraju se koristiti državne obveznice.
 - **MRS 34 Periodično finansijsko izveštavanje:** Promena pojašnjava da zahtevana periodična obelodanjivanja moraju biti ili u periodičnim finansijskim izveštajima ili inkorporirana povezivanjem između periodičnih finansijskih izveštaja i gde god su uključena u okviru širih periodičnih finansijskih izveštaja (npr., u komentaru rukovodstva ili izveštaju o rizicima). Odbor specificira da ostale informacije u okviru periodičnih finansijskih izveštaja moraju biti dostupne korisnicima pod istim uslovima kao periodični finansijski izveštaji i u isto vreme. Ukoliko korisnici nemaju pristup ostalim informacijama na ovaj način, onda periodični finansijski izveštaj nije kompletan.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.22. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

B) Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

- **Međunarodni standard finansijskog izveštavanja 9 Finansijski Instrumenti: Klasifikacija i Merenje**

Jula 2014. IASB je izdao IFRS 9 Finansijski instrumenti, standard koji će zameniti IAS 39 za godišnje periode od 1. januara 2018. godine, pri čemu je dozvoljeno ranije usvajanje. 2016. godine Banka je uspostavila tim za implementaciju („Tim“) sa članovima iz timova rizika, finansija i operacija radi pripreme sprovođenja IFRS 9 („Projekat“). Sponzor projekta je član Izvršnog odbora zadužen za rizike i finansije, koji redovno podnosi izveštaj Nadzornom odboru Banke, a projektom se upravlja u okviru transformacije Banke. Tim Banke za C&M definisao je proces provere FV/AC pri početnom priznavanju kredita kao i naknadne izmene (modifikacije) kredita i sve promene i usklađivanje Osnovnog sistema banke potrebne za podršku procesu će se sprovesti tokom 2017. godine. Što se tiče obezvređenja finansijskih sredstava, Banka, paralelno sa razvojem parametara, radi na metodologiji, procesima i tehničkom rešenju za definisanje nivoa i obračuna rezervi u skladu s novim standardom.

Klasifikacija i merenje

Iz perspektive klasifikacije i merenja novi standard će zahtevati da se sva finansijska sredstva, osim instrumenata kapitala i derivata, procenjuju na osnovu kombinacije poslovnog modela subjekta za upravljanje sredstvima i karakteristika ugovorenih novčanih tokova instrumenata. Kategorije merenja po IAS 39 zameniće se: fer vrednošću preko bilansa uspeha (FVPL), fer vrednošću preko ostalog sveobuhvatnog rezultata (FVOCI) i amortizovanom vrednošću. IFRS 9 će takođe omogućiti subjektima da i dalje neopozivo određuju instrumente koji se kvalifikuju za amortizovanu vrednost ili fer vrednost preko instrumenata OCI kao FVPL ukoliko se time eliminiše ili značajno umanjuje nedoslednost merenja ili priznavanja. Instrumenti kapitala koji se ne drže za trgovanje mogu se neopozivo označiti kao FVOCI bez naknadne reklasifikacije dobiti ili gubitaka u bilansu uspeha.

Obračun finansijskih obaveza u velikoj meri će biti isti kao zahtevi IAS 39 osim u odnosu na tretman dobiti i gubitaka koji proizilaze iz sopstvenog kreditnog rizika subjekta koji se odnosi na obaveze određene po FVPL. Ta kretanja će se prikazati u OCI bez naknadne reklasifikacije u bilansu uspeha osim ukoliko bi došlo do obračunskog nepodudaranja u bilansu uspeha.

Po završetku inicijalne procene Banka je zaključila:

- Očekuje se da će se krediti i potraživanja od banaka, krediti i potraživanja od klijenata, koji su klasifikovani kao krediti i potraživanja po IAS 39, meriti po amortizovanoj vrednosti po IFRS 9
- Očekuje se da će se finansijska sredstva i obaveze koji se drže za trgovanje i finansijska sredstva i obaveze označeni po FVPL i dalje meriti po FVPL
- Očekuje se da će se dužničke hartije od vrednosti klasifikovane kao raspoložive za prodaju po IAS 39 meriti po FVOCI. Očekuje se da će se dužničke hartije od vrednosti koje se drže do dospeća i dalje meriti po amortizovanoj vrednosti.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.22. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

B) Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

Obezvredjenje finansijskih sredstava

IFRS 9 će takođe suštinski promeniti metodologiju obezvređenja gubitaka po kreditima. Standard će zameniti pristup ostvarenih gubitaka po IAS 39 pristupom predviđenih očekivanih kreditnih gubitaka (ECL). Biće potrebno da Banka evidentira rezervisanja za očekivane gubitke za sve kredite i druga dužnička finansijska sredstva koja se ne drže po FVPL zajedno sa ugovorima o potencijalnim kreditnim obavezama i finansijskim garancijama. Rezervisanja se zasnivaju na očekivanim kreditnim gubicima povezanim sa verovatnoćom neizmirenja obaveza u narednih dvanaest meseci osim ukoliko nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od nastanka, u kom slučaju se rezerva zasniva na verovatnoći neizmirenja obaveza do roka dospeća finansijskog sredstva.

Banka je u procesu uspostavljanja politike, procesa i tehničkog rešenja za sprovođenje procene na kraju svakog izveštajnog perioda da li se kreditni rizik značajno povećao od početnog priznavanja pri čemu se uzima u obzir promena rizika neizmirenja obaveza koje se dešava tokom preostalog roka finansijskog instrumenta.

Da bi izračunala očekivane kreditne gubitke, Banka će procenjivati rizik neizmirenja obaveza koji nastupa kod finansijskog instrumenta do roka dospeća. Očekivani kreditni gubici se procenjuju na osnovu sadašnje vrednosti svih novčanih gubitaka tokom preostalog očekivanog roka finansijskog sredstva, tj. razlike između:

- Ugovorenih novčanih tokova koji se duguju Banci po ugovoru i
- Novčanih tokova koje banka očekuje da će primiti, diskontovanih po efektivnoj kamatnoj stopi kredita.

U poređenju sa IAS 39, Banka očekuje da će obračun obezvređenja po IFRS 9 biti volatilniji od obračuna po IAS 39 i da će dovesti do povećanja ukupnog nivoa sadašnjih ispravki vrednosti.

Banka će grupisati kredite u nivo 1, nivo 2, nivo 3 i POCI na osnovu primenjene metodologije obezvređenja:

- Nivo 1
 - finansijski instrumenti po početnom priznavanju izuzev instrumenata POCI ili
 - finansijski instrumenti koji ispunjavaju uslove niskog kreditnog rizika ili
 - finansijski instrumenti koji nisu obezvređeni kreditom bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja.
- Nivo 2
Finansijski instrumenti sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali bez obezvređenja kreditom na datum izveštaja.
- Nivo 3
Finansijski instrumenti koji su obezvređeni kreditom na datum izveštaja.
- POCI
Finansijski instrumenti koji su obezvređeni u trenutku početnog priznavanja (kupovina ili odobrenje).

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.22. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

B) Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

Obezvredjenje finansijskih sredstava (nastavak)

Banka će evidentirati obezvređenje za dužničke hartije od vrednosti po FVOCI u zavisnosti od toga da li su klasifikovane kao nivo 1, 2, 3 ili POCI, kako je iznad objašnjeno. Međutim, očekivani kreditni gubici neće umanjiti knjigovodstvenu vrednost ovih finansijskih sredstava u izveštaju o finansijskoj poziciji, koja će ostati po fer vrednosti. Umesto toga, iznos jednak ispravki vrednosti koji bi nastao u slučaju merenja po amortizovanom trošku će se priznati u okviru ostale sveobuhvatne dobiti (OCI) kao akumulirani iznos obezvređenja, sa odgovarajućim obračunom u bilansu uspeha.

Nivo 1

Po IAS 39 Banka je evidentirala rezervu za ostvarene ali neutvrđene (IBNI) gubitke usled obezvređenja. Oni su projektovani tako da prikažu gubitke usled obezvređenja koji su ostvareni u portfoliju urednih plasmana, ali koji nisu utvrđeni. Po IFRS 9 obezvređenje finansijskih sredstava za koje se ne smatra da su pretrpela značajno povećanje kreditnog rizika meriće se na bazi ECL tokom 12 meseci. U skladu sa studijama o Finansijskom uticaju koje su urađene u saradnji s matičnom Grupom, ne očekuje se da će iznos očekivanih kreditnih gubitaka u nivou 1 biti veći od sadašnje rezerve IBNI.

Nivo 2

IFRS 9 zahteva da se finansijska sredstva klasifikuju u nivo 2 kada se kreditni rizik znatno poveća od njihovog početnog priznavanja. Za ova sredstva rezervisanja za gubitke treba priznati na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka u toku čitavog veka trajanja. Imajući u vidu da je ovo novi koncept u poređenju s IAS 39, to će dovesti do povećane rezerve obzirom da se većina tih sredstava ne smatra obezvređenim prema IAS 39. Da je novi standard primenjen sa 2016. godinom, ovo bi dovelo do znatnog povećanja ispravke vrednosti.

Procena značajnog povećanja rizika, tj. raspodela sredstva na nivo 1 ili 2, zasniva se na kvantitativnim (poređenje verovatnoća nastupanja statusa neizmirenja obaveza u toku čitavog roka trajanja sredstava) i kvalitativnim kriterijumima (dana kašnjenja, ranih signala upozorenja, informacija o modifikacijama, rizičnih plasmana i prevara). Politika Banke je da evaluiira dodatne dostupne izvore informacija koje mogu ukazivati o pokretačima budućih događaja.

Nivo 3

Finansijska sredstva će se uključiti u nivo 3 kada postoje objektivni dokazi da je kredit obezvređen. Kriterijumi tih objektivnih dokaza isti su kao po sadašnjoj objašnjenjnoj metodologiji IAS 39. U skladu s tim, Banka očekuje da ubuhvat ovih nivoa u osnovi bude ista po oba standarda.

Finansijska sredstva u nivou 3 gde je Banka obračunavala obezvređenje po IAS 39 na pojedinačnoj osnovi i dalje će se obračunavati na isti način, ali „IFRS 9“ zahteva više od jednog scenarija i on će se ponderisati na osnovu verovatnoće umesto na osnovu pristupa najbolje procene.

Očekuje se da će finansijska sredstva u nivou 3 biti ista kao sredstva za koja se smatra da su obezvređena u skladu s IAS 39. Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za pojedinačno značajne klijente se izračunavaju na pojedinačnoj osnovi, a rezervisanja za očekivane kreditne gubitke zasnovana na pravilima se izračunavaju na izloženosti prema klijentima koji nisu pojedinačno značajni.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.22. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

B) Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

Obezvredjenje finansijskih sredstava (nastavak)

Predviđanje budućih događaja

Banka će koristiti informacije o budućim događajima prilikom procene značajnog povećanja kreditnog rizika i u merenje očekivanih kreditnih gubitaka. Banka će uzimati u obzir informacije kao što su makroekonomski faktori (npr. nezaposlenost, rast BDP, kamatne stope i cene stambenih prostora) i ekonomska predviđanja.

Banka će koristiti interne informacije internih ekonomskih eksperata, u kombinaciji s objavljenim eksternim informacijama države i privatnih usluga ekonomskog predviđanja.

Ograničenje tehnika procene

Modeli koje Banka primenjuje ne mogu uvek obuhvatiti sve karakteristike tržišta u jednoj tački u vremenu pošto se ne mogu rekalibrirati istim tempom kao promene tržišnih uslova. Očekuje se da će biti potrebna periodična usklađivanja dok se ne ažuriraju osnovni modeli. Banka će koristiti podatke koji su što aktuelniji, a usklađivanja će se vršiti u odnosu na značajne događaje koji se dešavaju pre datuma izveštaja. I dalje se razvija upravljanje tim usklađivanjima.

Upravljanje kapitalom

Banka je u procesu evaluacije kako će novi model očekivanih kreditnih gubitaka uticati na tekuću strukturu regulatornog kapitala, a dalje detaljne informacije će biti dostupne kada procena bude završena. Obim tog efekta će, između ostalog, zavisiti i od toga da li će se menjati pravila kapitala koja će odražavati IFRS 9 efekte ili uključivati prelazne odredbe za primenu efekata IFRS 9.

- **MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima**

Standard je primenjiv počev od ili posle 1. januara 2018. godine. MSFI 15 uspostavlja model od pet koraka koji će se primenjivati na prihode iz ugovora sa kupcima (uz ograničen broj izuzetaka), nezavisno od vrste prihoda ili industrije. Zahtevi standarda će se takođe primenjivati na priznavanje i merenje dobitaka i gubitaka od prodaje neke nefinansijske imovine, koja nije posledica uobičajenih aktivnosti Banke (npr. prodaja stalne materijalne ili nematerijalne imovine). Standard zahteva detaljna obelodanjivanja, uključujući razvrstavanje ukupnih prihoda, informacije o činidbenim obavezama iz ugovora, promene u stanju imovine i obaveza po osnovu ugovora između perioda, kao i ključne procene. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.22. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

B) Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

Upravljanje kapitalom (nastavak)

- **MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima (pojašnjenja)**

Pojašnjenja standarda će se primenjivati počev od ili posle 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Cilj je pojašnjenje namere koju je Odbor za međunarodne računovodstvene standarde imao pri definisanju zahteva MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima, posebno u delu koji se odnosi na računovodstveno obuhvatanje identifikovanih činidbenih obaveza, pojašnjavajući princip „pojedinačne identifikacije“, principal-agent problem (procena da li je Društvo principal ili agent), kao i primenu kontrolnog pristupa i licenciranja, obezbeđujući dodatne smernice za računovodstveni tretman intelektualne svojine i autorskih prava. Pojašnjenja takođe obezbeđuju dodatne praktične savete za Banke koja će primenjivati MSFI 15 potpuno retrospektivno, ili koja će izabrati primenu modifikovanog retrospektivnog pristupa. Ne očekuje se da će zahtevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MSFI 16 Lizing**

Standard je primenljiv počev od ili posle 1. januara 2019. godine. MSFI 16 definiše početno priznavanje, odmeravanje i obelodanjivanje lizinga za obe strane u ugovoru, odnosno za kupca („zajmoprimca“) i za dobavljača („zajmodavca“). Novi standard zahteva da zajmoprimac prizna većinu zajmova u svojim finansijskim izveštajima. Zajmodavci će imati jedan računovodstveni model za sve vrste lizinga, uz pojedine izuzetke. Računovodstvo zajmodavca ostaje suštinski nepromenjeno. Rukovodstvo Banke je u procesu utvrđivanja efekata koje će primena ovog standarda imati na finansijske izveštaje Banke.

- **MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete: Prodaja aktive između investitora i zavisnog preduzeća (Izmena)**

Izmene i dopune ukazuje na poznato neslaganje između zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih preduzeća i zajedničkih poduhvata. Rezultat dopuna odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira biznis, bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne. Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja nije ključna za obavljanje biznisa, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog preduzeća. U decembru 2015. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda čekajući ishod istraživanja vezano za metod učešća. Ne očekuje se da će izmene ovog standarda imati uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MRS 12 Porez na dobit (Izmena): Priznavanje odloženih poreskih sredstava za nerealizovane gubitke**

Izmene su primenljive počev od ili posle 1. januara 2017. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Cilj ovih izmena i dopuna je da pojasni obračun za odložena poreska sredstva za nerealizovane gubitke, kako bi se odgovorilo na različitu primenu MRS 12 u praksi. Konkretni problemi za koje postoje različita rešenja u praksi se odnose na slučajeve kada se javlja odbitna privremena razlika nakon pada fer vrednosti, zatim na nadoknadu sredstva višoj od njegove knjigovodstvene vrednosti, na verovatnu buduću oporezivu dobit i na kombinovanu procenu naspram pojedinačne procene. Ne očekuje se da će izmene ovog standarda imati uticaj na finansijske izveštaje Banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.22. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

B) Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

Upravljanje kapitalom (nastavak)

• **MRS 7 Izveštaj o novčanim tokovima (Izmena): Obelodanjivanje**

Standard je primenjiv počev od ili posle 1. januara 2017. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Cilj ove izmene i dopune je da omogući korisnicima finansijskih izveštaja da procene promene u obavezama proizašlim iz aktivnosti finansiranja, uključujući promene koje proizilaze kako iz novčanih, tako i iz nenovčanih promena. Dopuna definiše da je jedini način da se ispuni zahtev za obelodanjivanjem tabelarni prikaz početnog i krajnjeg stanja u bilansu stanja za obaveze koje proističu iz aktivnosti finansiranja, uključujući promene u novčanim tokovima iz aktivnosti finansiranja, promene koje proizilaze iz sticanja kontrole i prodaje udela ili učešća, efekat promene deviznog kursa, promena fer vrednosti i druge promena. Ne očekuje se da će izmene ovog standarda imati uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• **MSFI 2: Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja akcijama (Izmena)**

Izmena i dopune standarda su primenjive za period počev od ili posle 1. januara 2018. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Izmene standarda se odnose na zahteve računovodstvenog prikazivanja efekata ispunjavanja i neispunjavanja uslova sticanja kod vrednovanja transakcija akcijama zasnovane na gotovini, kod transakcija plaćanja akcijama sa karakteristikama neto poravnanja prilikom obračuna obaveze poreza po odbitku i kod izmene odredbi i uslova plaćanja akcijama, koje menjaju klasifikaciju transakcije od zasnovane na gotovini to transakcija plaćanja akcijama zasnovane na kapitalu. Ne očekuje se da će izmene ovog standarda imati uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• **MRS 40: Transfer na investicione nekretnine (Izmena)**

Izmene i dopune standarda su primenjive za period počev od ili posle 1. januara 2018. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Izmene standarda ukazuju kada entitet treba da uradi transfer imovine, uključujući i imovinu u pripremi ili razvoju u, ili iz investicionih nekretnina. Izmene i dopune navode da promena upotrebe nastaje kada imovine ispuni, ili prestane da ispunjava, definiciju investicione nekretnine i postoje dokazi promene upotrebe iste. Promena namere rukovodstva u vezi sa načinom korišćenja imovine ne pruža dokaze o promeni upotrebe iste. Ne očekuje se da će izmene ovog standarda imati uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• **IFRIC tumačenje 22: Transakcije u stranoj valuti i avansno razmatranje**

Tumačenje je primenjivo za period počev od ili posle 1. januara 2018. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Data interpretacija tumači računovodstvo transakcija koje obuhvataju avansni prijem ili naplatu u stranoj valuti. Tumačenje obuhvata transakcije u stranoj valuti u situaciji kada entitet priznaje nemonetarna sredstva ili obaveze, nastale zbog avansnog prijema ili plaćanja, a pre nego što entitet prizna relevantnu imovinu, trošak ili prihod. Interpretacija navodi da datum transakcije, za svrhu određivanja odgovarajućeg deviznog kursa, je datum inicijalnog priznavanja nemonetarnog unapred plaćenog sredstva ili obaveze za odložene prihode. Ukoliko postoji više transakcija avansnog prijema ili plaćanja, u tim situacijama entitet mora da odredi datum transakcije za svaku transakciju avansnog prijema ili plaćanja. Ne očekuje se da će izmene ovog standarda imati uticaj na finansijske izveštaje Banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.22. Status novih i izmenjenih standarda i tumačenja (nastavak)

B) Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

Upravljanje kapitalom (nastavak)

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao **Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2014 - 2016**, koji predstavlja skup izmena i dopuna postojećih MSFI. Izmene standarda su primenjive za periode počev od ili posle 1. januara 2017. godine, za MSFI 12 Obelodanjivanje interesa u drugim entitetima i za periode počev od ili posle 1. januara 2018. godine za MSFI 1 Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i za MRS 28 Investicije u pridružene entitete. Mogućnost ranije primene je dozvoljena za MRS 28 Investicije u pridružene entitete. . Ne očekuje se da će izmene ovog standarda imati uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MSFI 1 Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja:** Dato poboljšanje briše kratkoročna izuzeća u vezi sa obelodanjivanjima o finansijskim instrumentima, primanja zaposlenih i investicionih entiteta, primenljivih kod prve primene standarda.
- **MRS 28 Investicije u pridružene entitete:** Izmene pojašnjavaju da primena fer vrednovanja kroz bilans uspeha investicije u pridružene entitete od strane organizacija ulagačkog kapitala, ili drugog kvalifikovanog entiteta, je dostupna za svaku investiciju u pridružene entitete na pojedinačnog investicionoj osnovi, nakon inicijalnog priznavanja.
- **MSFI 12 Obelodanjivanje interesa u drugim entitetima:** Izmene pojašnjavaju da zahtevi MSFI 12 kod obelodanjivanja, osim onih koji su prikazani u sumarnim finansijskim informacijama kod pridruženog entiteta, učešća u drugom entitetu ili zajedničkom poduhvatu, primenjuju za pridružene entitete, učešća u drugim entitetima ili zajedničkim poduhvatima koji su klasifikovani kao namenjeni za prodaju, namenjeni distribuciji ili za otuđenje u skladu sa MSFI 5.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Banka procenjuje, na svaki izveštajni datum, da li postoji objektivan dokaz da je vrednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena (obezvređena). Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređena i gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena.

Kada je reč o proceni gubitaka zbog umanjenja vrednosti kredita, Banka vrši pregled kreditnog portfolia u slučaju da se radi o rezervisanjima na grupnoj osnovi (bez obzira da li se nalaze u statusu neizmirenja obaveza ili ne) najmanje jednom mesečno u cilju procene umanjenja njihove vrednosti. Individualna procena ispravke vrednosti se radi u skladu sa promenama pretpostavki za obračun budućih novčanih tokova, a njihovo revidiranje najmanje jednom kvartalno.

U procesu utvrđivanja da li u bilans uspeha treba uneti gubitak zbog umanjenja vrednosti, Banka prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju merljivo smanjenje u procenjenim budućim novčanim tokovima od kreditnog portfolia pre smanjenja koji se može identifikovati na pojedinačnim kreditima u portfoliu. Banka vrši procene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima po kreditima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrednosti sličnom onom kreditnom portfoliu koji je postojao u vreme planiranja budućih novčanih tokova. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova. Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(c) Obezvredenje investicija u zavisna društva

Banka smatra investicije u zavisna društva raspoloživa za prodaju obezvređenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno smanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Uticaj svake promene u navedenim pretpostavkama može imati značajan uticaj na finansijski položaj Banke, kao i na rezultate njenog poslovanja.

(e) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(f) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(g) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/kreditni mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

(h) Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene.

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	<u>2016</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>2015</u>
Prihodi od kamata		
- Banke	151.063	312.976
- Javna preduzeća	157.489	219.850
- Druga preduzeća	2.144.276	1.645.127
- Preduzetnici	54.107	62.133
- Javni sektor	1.383.613	1.218.542
- Stanovništvo	3.054.142	3.211.490
- Strana lica	25.817	2.421
- Poljoprivrednici	26.597	29.772
- Drugi komitenti	52.863	70.175
	<u>7.049.967</u>	<u>6.772.486</u>
Ukupno		
Rashodi kamata		
- Banke	274.820	326.942
- Javna preduzeća	10.039	113.968
- Druga preduzeća	120.939	245.930
- Preduzetnici	2.281	2.383
- Javni sektor	110.244	37.034
- Stanovništvo	221.151	405.971
- Strana lica	386.929	244.440
- Drugi komitenti	100.797	126.995
	<u>1.227.200</u>	<u>1.503.663</u>
Ukupno		
Neto dobitak po osnovu kamata	<u>5.822.767</u>	<u>5.268.823</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	2016	U RSD hiljada 2015
Prihodi od kamata		
gotovina kod centralnih banaka	109.311	170.825
HOV koje se drže do dospeća	755.984	659.988
HOV raspoložive za prodaju	333.918	253.557
HOV kojima se trguje	248.708	262.424
plasmani i avansi klijentima	5.148.623	5.056.437
plasmani i avansi kreditnim institucijama	9.576	33.141
kamatonosni svop	11.584	
drugi prihodi od kamata	432.262	336.114
	7.049.967	6.772.486
Rashodi kamata		
subordinirane obaveze	68.529	71.075
depoziti banaka	328.515	175.262
depoziti centralnih banaka	2	1
depoziti klijenata	719.722	1.257.325
HOV raspoložive za prodaju	24.566	-
HOV koje se drže do dospeća	74.131	-
kamatonosni svop	9.945	-
ostale obaveze za kamate	1.792	-
	1.227.200	1.503.663
Neto prihod po osnovu kamata	5.822.767	5.268.823

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2016	U RSD hiljada 2015
Prihodi od naknada i provizija		
Poslovi platnog prometa u zemlji i inostranstvu	1.206.074	660.753
Kreditni poslovi	78.429	18.711
Depozitni poslovi	619.836	595.041
Poslovi sa platnim karticama	53.945	55.973
Garancijski i drugi poslovi jemstva	123.984	132.700
Ostale naknade i provizije	60.885	791.422
Ukupno	2.143.153	2.254.600
Rashodi od naknada i provizija		
Poslovi platnog prometa u zemlji i inostranstvu	433.193	65.412
Depozitni poslovi	4	5.874
Ostale naknade i provizije	251.935	533.756
Ukupno	685.132	605.042
	1.458.021	1.649.558

6. NETO DOBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA NAMENJENIH TRGOVANJU

	2016	U RSD hiljada 2015
Prihodi po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju		
Dobici po osnovu prodaje HOV i ostalih finansijskih sredstava	77.744	11.341
Prihodi od promene fer vrednosti HOV i ostalih finansijskih sredstava	198.002	274.529
Prihodi od promene vrednosti derivata	302.740	248.373
Ukupno	578.486	534.243
Rashodi po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju		
Gubici po osnovu prodaje HOV i ostalih finansijskih sredstava	4.425	88.031
Rashodi od promene fer vrednosti HOV i ostalih finansijskih sredstava	186.597	95.925
Rashodi od promene vrednosti derivata	188.507	159.587
Ukupno	379.529	343.543
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	198.957	190.700

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

7. NETO DOBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

	<u>2016</u>	<u>U RSD hiljada 2015</u>
Prihodi po osnovu zaštite od rizika		
Prihodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	2.137	3.498
Ukupno	<u>2.137</u>	<u>3.498</u>
Rashodi po osnovu zaštite od rizika		
Rashodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	899	1.662
Ukupno	<u>899</u>	<u>1.662</u>
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	<u><u>1.238</u></u>	<u><u>1.836</u></u>

Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika je rezultat promene vrednosti plasmana koji su ugovoreni da prate rast cena na malo.

8. NETO DOBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU

	<u>2016</u>	<u>U RSD hiljada 2015</u>
Prihodi po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		
Dobici po osnovu prodaje HOV i ostalih finansijskih sredstava	-	144
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	<u><u>-</u></u>	<u><u>144</u></u>

Banka u 2016. nije imala prodaju hartija od vrednosti (u 2015. godini ostvarena je dobit u iznosu od 144 hiljade dinara po osnovu prodaje hartija od vrednosti Montenegro berze raspoloživih za prodaju).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

9. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	<u>2016</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>2015</u>
Pozitivne kursne razlike	4.905.600	7.949.501
Negativne kursne razlike	(5.557.615)	(8.335.999)
Pozitivni efekti ugovorene valutne klauzule	1.765.045	2.881.626
Netativni efekti ugovorene valutne klauzule	(909.993)	(2.367.652)
Neto rprihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	<u>203.037</u>	<u>127.476</u>

10. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2016</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>2015</u>
Dobici po osnovu prodaje ostalih plasmana	-	3.717
Ostali prihodi operativnog poslovanja	70.204	65.717
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	19.159	43.841
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih ostalih rezervisanja	48.475	4.286
Ostali prihodi	120.126	138.035
Prihodi od promene vrednosti finansijskih obaveza	717	-
Ukupno	<u>258.681</u>	<u>255.596</u>

U okviru pozicije ostali prihodi obuhvaćen je prihod od 58.188 hiljada dinara koji je Banka ostvarila prodajom nenaplativih potraživanja. Takođe, u okviru ostalih prihoda nalaze se i prihodi od prodaje objekata u ukupnom iznosu od 17.352 hiljada dinara, konkretno objekat Stara Pazova (osnovno sredstvo) i objekat Odžaci (naplata potraživanja u naturi).

11. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI

	<u>2016</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>2015</u>
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa bilansnih pozicija	9.897.186	7.712.010
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	2.824.067	1.476.674
Ukupno	<u>12.721.253</u>	<u>9.188.684</u>
Rashodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi indirektnih otpisa bilansnih pozicija	10.458.217	9.104.541
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	2.893.367	1.481.517
Ukupno	<u>13.351.584</u>	<u>10.586.058</u>
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	<u>(630.331)</u>	<u>(1.397.374)</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

11. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI (nastavak)

11a. Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki

	<u>2016</u>	<u>U RSD hiljada 2015</u>
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- krediti i potraživanja od banaka i drugih fin.organizacija (Napomena 20(b))	(319.316)	(567.098)
- krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 21)	(9.754.149)	(8.421.244)
- ostala sredstva (Napomena 24)	(61.261)	(115.953)
	<u>(10.134.726)</u>	<u>(9.104.295)</u>
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (Napomena 29)	(2.893.367)	(1.481.517)
Ukupno rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilanskih stavki	<u>(13.028.093)</u>	<u>(10.585.812)</u>
Prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- krediti i potraživanja od banaka i drugih fin.organizacija (Napomena 20(b))	321.373	568.516
- krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 21)	9.201.369	7.087.453
- ostala sredstva (Napomena 24)	51.595	54.882
	<u>9.574.336</u>	<u>7.710.851</u>
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (Napomena 29)	2.824.067	1.476.674
Ukupno prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilanskih stavki	<u>12.398.403</u>	<u>9.187.525</u>
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	<u>(629.690)</u>	<u>(1.398.288)</u>

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	<u>2016</u>	<u>U RSD hiljada 2015</u>
Troškovi neto zarada i naknada zarada	1.145.603	1.093.662
Troškovi poreza i doprinosa na zarade na teret zaposlenog	435.455	420.645
Troškovi otpremnina, jubilarnih nagrada, bonusa i regres	209.047	125.696
Ostali lični rashodi	12.455	6.851
Ukupno	<u>1.802.560</u>	<u>1.646.854</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.
13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2016	U RSD hiljada 2015
Troškovi amortizacije:		
- osnovnih sredstava (napomena 23)	105.401	83.436
- nematerijalnih ulaganja (napomena 23)	157.877	173.831
Ukupno	263.278	257.267

14. OSTALI RASHODI

	2016	U RSD hiljada 2015
Profesionalne usluge	976.974	925.690
Donacije i sponzorstva	40.268	42.145
Reklama i propaganda	240.409	257.391
PTT i telekomunikacione usluge	61.793	66.319
Premije osiguranja	358.522	332.567
Troškovi zakupa	402.743	421.094
Troškovi materijala	109.776	108.656
Troškovi poreza i doprinosa	85.287	80.832
Održavanje osnovnih sredstava i informatičkog softvera	267.555	231.385
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	723	535
Doprinosi na zarade na teret poslodavca	261.154	253.378
Dnevnice i putni troškovi	84.199	75.536
Obuke i savetovanja	32.656	34.021
Ostalo	167.162	146.686
Ukupno	3.089.221	2.976.235

15. POREZ NA DOBITAK**(a) Komponente poreza na dobit**

Ukupan poreski (rashod)/prihod sastoji se od sledećih poreza:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Tekući porez na dobit	(2.205)	(1.557)
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza	(90.186)	(25.390)
Ukupno	(92.391)	(26.947)

Iznos pretplaćenih obaveza po osnovu tekućeg poreza na dobit u iznosu od 1.116 hiljada dinara je iskorišćen za pokriće tekućeg poreza u 2016. godini.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

15. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda gubitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Dobit pre oporezivanja	2.157.311	1.216.403
Porez na dobit po stopi od 15%	323.597	182.460
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	16.049	19.293
Efekti korišćenja prenosivih poreskih gubitaka po osnovu kojih nisu bila priznata odložena poreska sredstva		
Poreski krediti po osnovu ulaganja u osnovna sredstva	(1.086)	(767)
Priznata odložena poreska sredstva po osnovu gubitaka iz ranijih godina	(136.213)	(35.992)
Poreski efekti neoporezivih prihoda (kamate na HOV čiji je izdavalac RS, autonomna pokrajina, jedinica LS ili NBS)	(203.433)	(165.761)
Ostalo	(91.305)	(26.180)
Ukupan poreski (rashod)/prihod iskazan u bilansu uspeha	(92.391)	(26.947)
 <i>Efektivna poreska stopa</i>	 4,28%	 2,22%

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.
15. POREZ NA DOBITAK (nastavak)**(c) Komponente odloženog poreza**

	iznos privremene razlike	U RSD hiljada 31.12.2016. iznos odloženog poreza
Odbitna privremena razlika po osnovu razlike knjigovodstvene i poreske vrednosti osnovnih sredstava- odložena poreska sredstva	68.889	10.333
Oporeziva privremena razlika po osnovu svođenja hartija od vrednosti na fer vrednost-odložena poreska obaveza	(303.403)	(45.510)
odbitna privremena razlika po osnovu prenetih poreskih gubitaka iz prethodnih godina- odložena poreska sredstva	280.872	42.131
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za sudske sporove- odložena poreska sredstva	164.287	24.643
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za jubilarne nagrade- odložena poreska sredstva	102.977	15.447
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za penzije- odložena poreska sredstva	83.197	12.480
Ukupno stanje na dan 31.12.2016. godine	396.819	59.523
	iznos privremene razlike	31.12.2015. iznos odloženog poreza
Odbitna privremena razlika po osnovu razlike knjigovodstvene i poreske vrednosti osnovnih sredstava- odložena poreska sredstva	45.191	6.779
Odbitna privremena razlika po osnovu svođenja hartija od vrednosti na fer vrednost-odložena poreska obaveza	(158.272)	(23.741)
odbitna privremena razlika po osnovu prenetih poreskih gubitaka iz prethodnih godina- odložena poreska sredstva	1.188.959	214.336
Ukupno stanje na dan 31.12.2015. godine	1.075.878	197.374

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.
15. POREZ NA DOBITAK (nastavak)
(d) Promene na odloženim porezima

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka ima preneti poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, za koje nije priznala odložena poreska sredstva, u ukupnom iznosu od 25.542 hiljade dinara.

	<u>2016</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>2015</u>
Stanje odloženih poreskih sredstava na dan 1. januar	161.382	210.513
Efekat privremenih poreskih razlika evidentiran u korist bilansa uspeha	(90.186)	(25.390)
Efekat privremenih poreskih razlika evidentiran u korist kapitala	(11.673)	(23.741)
Stanje odloženih poreskih sredstava		
na dan 31. decembar	<u><u>59.523</u></u>	<u><u>161.382</u></u>

(e) Prava na prenose neiskorišćenih poreskih kredita ističu u sledećim periodima

	<u>iznos</u> <u>31.12.2016.</u>	<u>poslednja</u> <u>godina</u> <u>korišćenja</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>iznos</u> <u>31.12.2015.</u>
po osnovu neiskorišćenog prenosivog poreskog kredita za ulaganja u osnovna sredstva	25.542	2023	43.797
po osnovu poreskog gubitka do 31.12.2013.	-	-	485.676
po osnovu poreskog gubitka nakon 01.01.2014.	280.872	2019	703.283

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
U dinarima		
Žiro račun	8.276.530	5.053.943
Gotovina u blagajni	1.441.409	1.268.082
Depoziti viškova likvidnih sredstava	-	4.000.000
Potraživanja za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po osnovu gotovine i sredstava kod Centralne banke	-	278
	9.717.939	10.322.303
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni	1.124.746	991.254
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	8.403.985	7.209.871
	9.528.731	8.201.125
Stanje na dan 31. decembra	19.246.670	18.523.428

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije „Službeni glasnik RS“ br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015) koja propisuje da banke obračunavaju dinarsku obaveznu rezervu po stopi od 5% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih obaveza sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno po stopi od 0% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih obaveza sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, u toku jednog kalendarskog meseca.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve na svom žiro-računu.

Obračunata dinarska obavezna rezerva čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu 18. decembra 2016. godine do 17. januara 2017. godine iznosila je 6.023.858 hiljada dinara.

Prosečna kamatna stopa na iznos izdvojene dinarske rezerve u toku 2016. godine iznosila je 1,75% na godišnjem nivou.

Obavezna devizna rezerva predstavlja minimalnu rezervu u stranoj valuti izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije „Službeni glasnik RS“, br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015, koja propisuje da banke obračunavaju deviznu obaveznu rezervu po stopi od 20% na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih obaveza sa ugovorenim ročnošću do dve godine, kao i na iznos dinarskih sredstava koja su indeksirana valutnom klauzulom sa ugovorenim ročnošću do dve godine po stopi od 100%. Zatim po stopi od 13% na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih obaveza sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, kao i na iznos dinarskih sredstava koja su indeksirana valutnom klauzulom sa ugovorenim ročnošću preko dve godine u toku jednog kalendarskog meseca po stopi od 100%.

Obračunata devizna obavezna rezerva za obračunski period od 18. decembra 2016. godine do 17. januara 2017. godine iznosila je EUR 68.113 hiljada.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

17. FINANSIJSKA SREDSTVA PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA NAMENJENA TRGOVANJU

	<u>31.12.2016</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2015</u>
U dinarima		
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
- trezorski zapisi	196.192	728.000
- obveznice	3.669.730	1.108.290
- fer vrednost derivata namenjenih trgovanju	92.822	22.421
	<u>3.958.744</u>	<u>1.858.711</u>
U stranoj valuti		
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
- trezorski zapisi	1.964.904	1.438.362
- obveznice	7.065.377	4.986.893
- fer vrednost derivata namenjenih trgovanju	59.332	79.506
	<u>9.089.613</u>	<u>6.504.761</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>13.048.357</u>	<u>8.363.472</u>

18. FINANSIJSKA SREDSTVA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	<u>31.12.2016</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2015</u>
U dinarima		
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju		
- trezorski zapisi	237.537	198.273
- obveznice	2.015.011	1.951.803
- učešća u kapitalu	136.084	137.027
	<u>2.388.632</u>	<u>2.287.103</u>
U stranoj valuti		
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju		
- državni zapisi	4.879.783	1.245.699
- ostale HOV raspoložive za prodaju	34.943	32.918
	<u>4.914.726</u>	<u>1.278.617</u>
Ukupno hartije od vrednosti	<u>7.303.358</u>	<u>3.565.720</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<u>(120.656)</u>	<u>(119.448)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>7.182.702</u>	<u>3.446.272</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

18. FINANSIJSKA SREDSTVA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (nastavak)

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2016</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>31.12.2015</u>
Stanje na početku godine	119.448	117.092
Nove ispravke vrednosti	-	246
Ukidanje ispravke vrednosti	(288)	1.159
Kursne razlike	1.496	951
Stanje na dan 31. decembra	<u>120.657</u>	<u>119.449</u>

19. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE DRŽE DO DOSPEĆA

	<u>31.12.2016</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>31.12.2015</u>
U dinarima		
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća:		
- obveznice	8.635.103	7.008.412
Stanje na dan 31. decembra	<u>8.635.103</u>	<u>7.008.412</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	31.12.2016			31.12.2015			U RSD hiljada
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	
U dinarima							
Opozivi depoziti i krediti	-	-	-	500.082	-	500.082	
Dati krediti	24.785	383	25.168	-	522	522	
Dati depoziti	8.008	-	8.008	6.500	-	6.500	
	32.793	383	33.176	506.582	522	507.104	
U stranoj valuti							
Devizni računi	458.769	-	458.769	1.420.557	-	1.420.557	
Dati krediti	78.566	209.531	288.097	-	509.481	509.481	
Dati depoziti	427.587	-	427.587	4.865	-	4.865	
Ostali plasmani	14.428	-	14.428	304.642	-	304.642	
	979.350	209.531	1.188.881	1.730.064	509.481	2.239.545	
Bruto krediti i potraživanja	1.012.143	209.914	1.222.057	2.236.646	510.003	2.746.649	
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-	(10.618)	-	-	(13.298)	
Stanje na dan 31. decembra	-	-	1.211.439	-	-	2.733.351	

Kreditni sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

(a) Pregled po vrstama korisnika kredita i depozita

	31.12.2016			31.12.2015			U RSD hiljada
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	
U dinarima							
Centralna banka	-		-	500.072	-	500.072	
Društva za osiguranje	-	175	175	-	116	116	
Finansijski lizing	-	38	38	-	42	42	
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	-	71	71	-	121	121	
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	24.785	99	24.884	-	243	243	
Strane banke	8.008	-	8.008	6.510	-	6.510	
	32.793	383	33.176	506.582	522	507.104	
U stranoj valuti							
Banke u zemlji	175.722	-	175.722	-	-	-	
Finansijski lizing	-	208.879	208.879	-	353.455	353.455	
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	19.367	652	20.019	309.507	1.395	310.902	
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	76.369	-	76.369	-	154.631	154.631	
Strane banke	707.892	-	707.892	1.420.557	-	1.420.557	
	979.350	209.531	1.188.881	1.730.064	509.481	2.239.545	
Bruto krediti i potraživanja	1.012.143	209.914	1.222.057	2.236.646	510.003	2.746.649	
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-	(10.618)	-	-	(13.298)	
Stanje na dan 31. decembra	-	-	1.211.439	-	-	2.733.351	

Kreditni sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA
(nastavak)

b) Ročnost dospeća datih kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine i 31. decembra 2015. godine, je sledeća:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Bez utvđenog roka dospeća	579.303	1.730.064
Do 30 dana	430.680	506.582
Od 1 do 3 meseca	2.160	-
Preko 1 godine	209.914	510.003
	1.222.057	2.746.649

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Stanje na početku godine	13.298	18.033
Nove ispravke vrednosti (Napomena 11(a))	319.316	567.098
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 11(a))	(321.373)	(568.516)
Otpis na teret ispravke vrednosti	-	(14)
Kursne razlike	(623)	(7.115)
Stanje na dan 31. decembra	10.618	13.298

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	31.12.2016			31.12.2015			U RSD hiljada
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	
U dinarima							
Dati krediti	1.273.162	19.233.022	20.506.184	601.317	17.032.096	17.633.413	
Ostali plasmani	998.645	67.409	1.066.054	443.898	65.502	509.400	
	2.271.807	19.300.431	21.572.238	1.045.215	17.097.598	18.142.813	
U stranoj valuti							
Dati krediti	7.246.303	67.980.895	75.227.198	1.427.042	61.173.839	62.600.881	
Dati depoziti	101.322	-	101.322	96.537	-	96.537	
Ostali plasmani	171.877	524.225	696.102	203.395	1.631.129	1.834.524	
	7.519.502	68.505.120	76.024.622	1.726.974	62.804.968	64.531.942	
Bruto krediti i potraživanja	9.791.309	87.805.551	97.596.860	2.772.189	79.902.566	82.674.755	
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>							
- <i>Pojedinačno procenjena</i>	-	-	(3.056.826)	-	-	(4.479.587)	
- <i>Kolektivno procenjena</i>	-	-	(3.326.121)	-	-	(3.012.501)	
Stanje na dan 31. decembra	-	-	91.213.913	-	-	75.182.667	

Kreditni sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.
21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)
(a) Pregled po vrstama korisnika kredita i depozita

	31.12.2016			31.12.2015			U RSD hiljada
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	
U dinarima							
Delatnost holding kompanija	-	687	687	-	891	891	
Javna preduzeća	1.723	534	2.257	406	2.716	3.122	
Druga preduzeća	1.292.032	708.705	2.000.737	678.617	1.097.769	1.776.386	
Preduzetnici	80.467	229.843	310.310	26.170	208.770	234.940	
Javni sektor	675.050	-	675.050	-	853	853	
Stanovništvo	97.705	18.333.333	18.431.038	191.463	15.667.111	15.858.574	
Strana lica	342	-	342	42	-	42	
Poljoprivrednici	30.278	7.388	37.666	7.210	17.532	24.742	
Drugi komitenti	94.210	19.941	114.151	141.307	101.956	243.263	
	2.271.807	19.300.431	21.572.238	1.045.215	17.097.598	18.142.813	
U stranoj valuti							
Delatnost holding kompanija	520.947	121.590	642.537	50.162	311.709	361.871	
Javna preduzeća	4.323	2.791.685	2.796.008	1	4.957.054	4.957.055	
Druga preduzeća	6.536.719	44.787.539	51.324.258	1.281.414	38.712.731	39.994.145	
Preduzetnici	41.952	388.782	430.734	11.137	459.371	470.508	
Javni sektor	162.832	2.313.408	2.476.240	40.128	1.898.229	1.938.357	
Stanovništvo	3.455	16.585.325	16.588.780	91	14.457.906	14.457.997	
Strana lica	112.326	64.099	176.425	96.537	43.901	140.438	
Poljoprivrednici	29.602	208.086	237.688	14.579	285.596	300.175	
Drugi komitenti	107.346	1.244.606	1.351.952	232.925	1.678.471	1.911.396	
	7.519.502	68.505.120	76.024.622	1.726.974	62.804.968	64.531.942	
Bruto krediti i potraživanja	9.791.309	87.805.551	97.596.860	2.772.189	79.902.566	82.674.755	
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>							
- <i>Pojedinačno procenjena</i>	-	-	-	-	-	(4.479.587)	
- <i>Kolektivno procenjena</i>	-	-	-	-	-	(3.012.501)	
	-	-	(6.382.947)	-	-	(7.492.088)	
Stanje na dan 31. decembra	-	-	91.213.913	-	-	75.182.667	

Kreditni sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

b) Ročnost dospeća datih kredita i potraživanja od komitenata

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine i 31. decembra 2015. godine, je sledeća:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Bez utvđenog roka dospeća	546.786	245.398
Do 30 dana	146.436	192.591
Od 1 do 3 meseca	744.613	522.540
Od 3 do 12 meseci	8.353.474	1.811.660
Preko 1 godine	87.805.551	79.902.566
	97.596.860	82.674.755

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Stanje na početku godine	7.492.088	6.850.174
Nove ispravke vrednosti (Napomena 11(a))	9.754.149	8.421.244
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 11(a))	(9.201.369)	(7.087.453)
Otpis na teret ispravke vrednosti	(1.752.867)	(790.737)
Kursne razlike	90.946	98.860
Stanje na dan 31. decembra	6.383.159	7.492.088

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

c) Koncentracija datih kredita i potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija i od komitenata

Koncentracija datih kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija i od komitenata, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2016. godine i 31. decembra 2015. godine, značajna je kod sledećih delatnosti:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Delatnost holding kompanija	643.224	362.762
Trgovina	9.120.734	6.365.007
Prerađivačka industrija	15.211.321	12.943.236
Građevinarstvo	10.454.285	7.191.068
Proizvodnja i snabdevanje el. energijom	8.343.192	9.371.229
Usluge i turizam	10.682.347	8.941.826
Poljoprivreda i prehrambena industrija	2.311.381	1.918.342
Stanovništvo	35.083.922	30.360.510
Domaće i strane banke i ostale finansijske organizacije	1.222.057	2.746.649
Javni sektor	3.151.290	1.939.212
Strana pravna lica	112.663	96.537
Poljoprivrednici	275.354	324.918
Sektor drugih komitenata	1.466.103	2.154.659
Preduzetnici	741.044	705.449
	98.818.917	85.421.404

22. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

	2016.	U RSD hiljada 2015.
U dinarima	93.560	93.560
Stanje na dan 31. decembra	93.560	93.560

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorent International Holding GMBH, a nakon izvršene uplate ugovorenih iznosa, Banka je stekla 75% udela u osnovnom kapitalu društva S-leasing d.o.o., Srbija. Sticanje udela je izvršeno nakon isplate 25% vlasništva Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i 50% vlasništva Immorent AG.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

23. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Zemljište i građevinski objekti		Oprema	Oprema uzeta u finansijski lizing	investicione nekretnine	Sredstva u pripremi	Ukupno osnovna sredstva	U RSD hiljada Nematerijalna ulaganja
NABAVNA VREDNOST								
Stanje na dan 01. januara 2015. godine	<u>776.968</u>	<u>695.395</u>	<u>1.681</u>	<u>13.827</u>	<u>53</u>	<u>1.487.924</u>	<u>992.715</u>	
Povećanja	-	1.681	(1.681)	-	483.112	483.112	-	
Prenosi	14.418	62.500	41.108	229.806	(483.164)	(135.332)	135.332	
Otuđenja i rashodovanja	<u>(13.299)</u>	<u>(50.219)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(63.518)</u>	<u>(11.465)</u>	
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	<u>778.087,00</u>	<u>709.357,00</u>	<u>41.108,00</u>	<u>243.633,00</u>	<u>1,00</u>	<u>1.772.186,00</u>	<u>1.116.582,00</u>	
Povećanja	-	-	-	-	287.464,00	287.464,00	-	
Prenosi	9.611	109.654	82.331	-	(287.466)	(85.870)	85.870	
Otuđenja i rashodovanja	<u>(43.989)</u>	<u>(10.101)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(54.090)</u>	<u>-</u>	
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	<u>743.709</u>	<u>808.910</u>	<u>123.439</u>	<u>243.633</u>	<u>(1)</u>	<u>1.919.690</u>	<u>1.202.452</u>	
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI								
Stanje na dan 1. januara 2015. godine	<u>248.599</u>	<u>519.763</u>	<u>1.681</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>770.043</u>	<u>603.364</u>	
Amortizacija (Napomena 13)	19.157	58.490	663	5.125	-	83.435	173.831	
Otuđenja i rashodovanja	<u>(4.062)</u>	<u>(47.177)</u>	<u>(1.681)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(52.920)</u>	<u>(11.465)</u>	
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	<u>263.694</u>	<u>531.076</u>	<u>663</u>	<u>5.125</u>	<u>-</u>	<u>800.558</u>	<u>765.730</u>	
Amortizacija (Napomena 13)	19.013	66.918	13.380	6.091	-	105.402	157.877	
Otuđenja i rashodovanja	<u>(20.412)</u>	<u>(9.347)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(29.759)</u>	<u>-</u>	
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	<u>262.295</u>	<u>588.647</u>	<u>14.043</u>	<u>11.216</u>	<u>-</u>	<u>876.201</u>	<u>923.607</u>	
Neotpisana vrednost na dan:								
- 31. decembra 2016. godine	<u>481.414</u>	<u>220.263</u>	<u>109.396</u>	<u>232.417</u>	<u>(1)</u>	<u>1.043.489</u>	<u>278.845</u>	
- 31. decembra 2015. godine	<u>514.393</u>	<u>178.281</u>	<u>40.445</u>	<u>238.508</u>	<u>1</u>	<u>971.628</u>	<u>350.852</u>	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

23. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA (nastavak)

Banka nema građevinskih objekata koji su pod hipotekom radi obezbeđenja otplate obaveza po osnovu kredita. Usled nepotpunih katastarskih evidencija, Banka nema izvode iz lista nepokretnosti za građevinske objekte neotpisane vrednosti od 40.155 hiljada dinara (31. decembar 2015. godine: 72.481 hiljadu dinara). Rukovodstvo Banke je preduzelo sve neophodne mere radi pribavljanja izvoda iz lista nepokretnosti. Neotpisanu vrednost opreme na dan 31. decembra 2016. godine najvećim delom čine računarska i telekomunikaciona oprema i kancelarijski nameštaj. Neotpisanu vrednost nematerijalnih ulaganja na dan 31. decembra 2016. godine najvećim delom čine softveri i licence. Na osnovu procene rukovodstva Banke ne postoje indikacije da je vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena na dan 31. decembra 2016 godine.

24. OSTALA SREDSTVA

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
U dinarima		
Ostala potraživanja:		
- Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju	36.233	32.925
- Potraživanja po osnovu prodaje	30.703	496
- Druga potraživanja iz redovnog poslovanja	101.073	139.308
- Dati avansi	20.996	6.992
- Potraživanja od zaposlenih	1.171	427
- Zalihe	57.358	129.949
- Ostala potraživanja	110.845	119.344
- Ostale investicije	29.169	29.169
Aktivna vremenska razgraničenja:		
- Ostala razgraničenja	534.854	359.553
	922.402	818.163
U stranoj valuti		
Ostala potraživanja:		
- Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju	18	58
- Dati avansi	25.514	25.076
- Potraživanja od zaposlenih	1.247	1.216
- Ostala potraživanja	105.238	86.178
Aktivna vremenska razgraničenja:		
- Ostala razgraničenja	34.576	51.680
	166.593	164.208
Bruto ostala sredstva	1.088.995	982.371
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(242.410)</i>	<i>(330.747)</i>
Stanje na dan 31. decembra	846.585	651.624

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

24. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Stanje na početku godine	330.747	303.142
Nove ispravke vrednosti	61.261	115.953
Ukidanje ispravke vrednosti	(51.595)	(54.882)
Otpis na teret ispravke vrednosti	(67.346)	-
Kursne razlike	(30.870)	56.778
Stanje na dan 31. decembra	242.197	330.747

25. FINANSIJSKE OBAVEZE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA NAMENJENE TRGOVANJU

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
U dinarima		
Obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju	11.556	25.396
	11.556	25.396
U stranoj valuti		
Obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju	43.134	68.839
	43.134	68.839
Stanje na dan 31. decembra	54.690	94.235

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	31.12.2016			31.12.2015			U RSD hiljada
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	
U dinarima							
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>							
Transakcioni depoziti	143.703	-	143.703	213.194	-	213.194	
Depoziti po osnovu datih kredita	-	247	247	1.751	-	1.751	
Namenski depoziti	1.075	-	1.075	969	-	969	
Ostali depoziti	3.750.530	390.000	4.140.530	2.877.610	771.570	3.649.180	
Ukupno	3.895.308	390.247	4.285.555	3.093.524	771.570	3.865.094	
U stranoj valuti							
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>							
Transakcioni depoziti	872.077	-	872.077	819.956	-	819.956	
Depoziti po osnovu datih kredita	-	1.171.456	1.171.456	-	1.332.195	1.332.195	
Namenski depoziti	18.214	3.704	21.918	60.927	3.648	64.575	
Ostali depoziti	15.631.839	1.678.180	17.310.019	5.856.677	1.762.800	7.619.477	
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana	-	-	-	2.736.587	-	2.736.587	
Primljeni krediti	-	12.970.266	12.970.266	-	13.824.816	13.824.816	
Ostale finansijske obaveze	78.628	-	78.628	19.465	-	19.465	
Ukupno	16.600.758	15.823.606	32.424.364	9.493.612	16.923.459	26.417.071	
Stanje na dan 31. decembra	20.496.066	16.213.853	36.709.919	12.587.136	17.695.029	30.282.165	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (nastavak)

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Centralna banka	3	1.404
Banke u zemlji	9.309.202	5.780.163
Društva za osiguranje	2.953.351	3.306.897
Penzijski fondovi	170.534	145.905
Finansijski lizing	1.785.819	703.357
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranja	1.579.820	1.823.891
Poverenički, investicioni i slični fondovi	14.672	14.881
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	8.448	8.786
Strane banke	<u>20.888.070</u>	<u>18.496.881</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>36.709.919</u>	<u>30.282.165</u>

Depoziti stranih banaka se najvećim delom odnose na depozit Erste Group Bank AG, Austria u iznosu od 19.116.720 hiljada dinara i depozit KFW Banke Frankfurt u iznosu od 1.111.472 hiljade dinara.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	31.12.2016			31.12.2015			U RSD hiljada
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	
U dinarima							
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>							
Transakcioni depoziti	14.335.266	-	14.335.266	11.146.933	-	11.146.933	
Štedni depoziti:	648.934	483.830	1.132.764	633.783	490.220	1.124.003	
Depoziti po osnovu datih kredita	194.079	96.928	291.007	14.881	193.501	208.382	
Namenski depoziti	2.539.874	18.750	2.558.624	183.515	18.847	202.362	
Ostali depoziti	4.715.869	8.900	4.724.769	6.925.163	15.769	6.940.932	
Ukupno	22.434.022	608.408	23.042.430	18.904.275	718.337	19.622.612	
U stranoj valuti							
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>							
Transakcioni depoziti	23.793.190	-	23.793.190	16.209.701	-	16.209.701	
Štedni depoziti:	8.588.238	13.053.687	21.641.925	8.047.168	14.905.351	22.952.519	
Depoziti po osnovu datih kredita	477.827	2.253.017	2.730.844	409.179	2.109.870	2.519.049	
Namenski depoziti	767.393	344.020	1.111.413	1.736.797	363.706	2.100.503	
Ostali depoziti	533.112	25.895	559.007	682.002	966.489	1.648.491	
Primljeni krediti	-	11.712.960	11.712.960	-	2.853.165	2.853.165	
Ostale finansijske obaveze	311.561	-	311.561	389.353	-	389.353	
Ukupno	34.471.321	27.389.579	61.860.900	27.474.200	21.198.581	48.672.781	
Stanje na dan 31. decembra	-	-	84.903.330	-	-	68.295.393	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada	
	31.12.2016	31.12.2015
Holding kompanije	51.308	17.519
Javna preduzeća	965.665	2.272.964
Privredna društva	18.855.062	18.619.287
Javni sektor	2.152.296	2.988.419
Stanovništvo	40.394.298	36.207.139
Strana lica	13.464.139	2.635.578
Preduzetnici	1.814.183	1.254.309
Poljoprivrednici	471.626	282.785
Drugi komitenti	6.734.753	4.017.393
Stanje na dan 31. decembra	84.903.330	68.295.393

28. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	U RSD hiljada	
	31.12.2016	31.12.2015
U stranoj valuti		
Subordinirane obaveze	1.764.606	1.824.946
Stanje na dan 31. decembra	1.764.606	1.824.946

Stanje obaveza po subordiniranim kreditima na dan 31. decembra 2016. godine i 31. decembra 2015. godine je detaljnije prikazano u sledećoj tabeli:

Naziv poverioca	Oznaka valute	Iznos kredita	Datum dospeća	Kamatna stopa	U RSD hiljada	
					31.12.2016.	31.12.2015.
Erste Group Bank AG, Austria	EUR	15,000,000	27.12.2021.	Euribor+3,65% pa	1.763.890	1.824.392
Ukupno		15,000,000			1.763.890	1.824.392

Subordinirane obaveze se odnose na kredit odobren od strane Erste GCIB Finance, Amsterdam dana 27. decembra 2011. godine, u iznosu od EUR 15.000.000 na period od 10 godina sa periodom mirovanja 5 godina i kamatnom stopom u visini tromesečnog EURIBOR-a uvećanog za 3,65% na godišnjem nivou. U skladu sa ugovorom, glavnica se otplaćuje u 21 jednake tromesečne rate od kojih prva dospeva nakon isteka perioda mirovanja od 5 godina.

Subordinirane obaveze Banke može da uključi u njen dopunski kapital (napomena 34.9) samo do iznosa 50% osnovnog kapitala Banke, nakon što Narodna banka Srbije, na osnovu dostavljene dokumentacije i Ugovora, utvrdi da su ispunjeni uslovi za davanje odobrenja da se subordinirane obaveze mogu uključiti u dopunski kapital Banke. Narodna banka Srbije, Sektor za kontrolu poslovanja banaka, dostavila je navedeno odobrenje dana 6. decembra 2011. godine, a na osnovu zahteva Banke od 7. oktobra 2011. godine.

Na osnovu Ugovora o prenosu i ustupanju dana 16. decembra 2015. godine izvršena je promena poverioca, te je novi poverilac Erste Group Bank AG, Austria. Svi ostali uslovi iz ugovora su ostali nepromenjeni.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

29. REZERVISANJA (nastavak)

	31.12.2016	RSD hiljada 31.12.2015
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (a)	277.482	205.727
Rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih (b):		
- naknade za odlazak u penziju	83.197	73.656
- jubilarne nagrade	102.977	116.503
Rezervisanja za sudske sporove (c)	164.287	118.109
Ostala dugoročna rezervisanja	42.699	20.491
Stanje na dan 31. decembra	670.642	534.486

- (a) Prema internoj politici Banke, rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivu (garancije, avale, akreditive i obaveze za nepovučene kredite) vrše se po plasmanima Banke gde postoji mogućnost da preuzete potencijalne obaveza padnu na teret banke.

Dokazi na osnovu kojih Banka vrši pojedinačnu procenu obezvređenja su: isplate po računima Banke po preuzetim obavezama po garancijama, avalima i drugim stavkama, kašnjenja po ostalim obavezama i da je komitent, prema kriterijumima interne klasifikacije Banke, u statusu neizmirenja obaveza (*default*).

Pojedinačno procenjivanje obezvređenja, po vanbilansnim stavkama, obračunava se na isti način kao i za potraživanja bilansne aktive, uzimajući u obzir mogućnost budućih odliva po vanbilansnim stavkama. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke, kao i kod kojih se proceni da će u slučaju odliva sredstava potraživanja biti naplativa u ukupnom iznosu, Banka vrši rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na grupnoj osnovi na sličan način kao i za bilansna potraživanja, uz korišćenje faktora konverzije za vanbilansne stavke.

- (b) Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara sa stanjem na dan bilansa stanja i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 4,1% koja se smatra adekvatnom stopom u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica, kao i detaljne tablice mortaliteta u Republici Srbiji od 2010. do 2012. godine. Pretpostavljena je stopa rasta plata 1,1% godišnje, i stopa odlazaka iz banke do 5 godina pred penziju od 6,18%.
- (c) Banka je formirala rezervisanje za sudske sporove u kojima je Banka tužena, a za koje se prema proceni stručnog tima Banke očekuje negativan ishod.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

29. REZERVISANJA (nastavak)

Promene na računima rezervisanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi		
Stanje na početku godine	205.727	200.995
Rezervisanja u toku godine (Napomena 11(a))	2.893.367	1.481.517
Neiskorišćena ukinuta rezervisanja (Napomena 11(a))	(2.824.067)	(1.476.674)
Ostale promene	2.455	(111)
	277.482	205.727
Rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih		
Stanje na početku godine	190.158	215.754
Troškovi kamate i troškovi tekućih usluga	21.760	23.870
Naknade isplaćene u toku godine	(29.782)	(17.818)
Aktuarski gubici/(dobici) po osnovu jubilarnih nagrada	1.490	(14.972)
Aktuarski gubici/(dobici) po osnovu otpremnina	2.548	(16.675)
	186.174	190.159
Rezervisanja za sudske sporove		
Stanje na početku godine	118.109	90.525
Rezervisanja u toku godine	55.839	52.247
Iskorišćena rezervisanja	(9.661)	(24.663)
Ostale promene	-	-
	164.287	118.109
Ostala dugoročna rezervisanja		
Stanje na početku godine	20.491	36.513
Rezervisanja u toku godine	35.084	2.879
Iskorišćena rezervisanja	(12.875)	(18.901)
	42.700	20.491
Stanje na dan 31. decembra	670.642	534.486

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

30. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
U dinarima		
Obaveze prema dobavljačima	6.439	1.212
Obaveze za primljene avanse	4.921	11.382
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	1.017	5.190
<i>Pasivna vremenska razgraničenja:</i>		
- Razgraničene obaveze za neiskorišćene godišnje odmore	13.952	32.795
- Ostala razgraničenja	388.943	292.324
Ostale obaveze	<u>166.272</u>	<u>89.488</u>
	<u>581.544</u>	<u>432.391</u>
U stranoj valuti		
Obaveze po osnovu naknade i provizije	25	24
Obaveze za primljene avanse	14.083	10.671
<i>Pasivna vremenska razgraničenja:</i>		
- Ostala razgraničenja	5.820	4.959
Ostale obaveze	<u>82.730</u>	<u>9.014</u>
	<u>102.658</u>	<u>24.668</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>684.202</u></u>	<u><u>457.059</u></u>

31. KAPITAL**(a) Struktura kapitala Banke**

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako sledi:

	31.12.2016	U RSD hiljada 31.12.2015
Akcijski kapital - obične akcije /i/	10.040.000	10.040.000
Emisiona premija /ii/	124.475	124.475
Rezerve iz dobiti /iii/	5.614.904	4.425.448
Revalorizacione rezerve /iv/	283.703	220.102
Dobitak tekuće godine	<u>2.064.920</u>	<u>1.189.456</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>18.128.002</u></u>	<u><u>15.999.481</u></u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

31. KAPITAL (nastavak)

/i/ Akcijski kapital

Na dan 31. decembra 2016. godine, upisani i uplaćeni kapital Banke se sastoji od 1.004.000 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 10.000 (31. decembar 2015. godine: 1.004.000 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti 10.000 dinara). U toku 2016. i 2015. godine nije bilo promena na akcijskom kapitalu.

Većinski akcionar Banke je Erste Group, Beč sa učešćem od 74% u akcijskom kapitalu na dan 31. decembra 2016. godine. Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2016. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	Učešće u %
EGB CEPS HOLDING GMBH	742.960	74,00
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac	261.040	26,00
Ukupno	1.004.000	100,00

/ii/ Emisiona premija

Emisiona premija u iznosu od 124.475 hiljada dinara na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine obuhvata pozitivnu razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti.

/iii/ Rezerve iz dobiti i ostale rezerve

Formirana rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po osnovu rizičnih bilansnih i vanbilansnih plasmana na dan 31. decembra 2016. godine iznose 5.614.904 hiljada dinara. Na dan 31. decembar 2015. godine potrebna rezerva za procenjene gubitke iznosila je 4.425.448 hiljada dinara. Na osnovu Odluke Skupštine akcionara Banke od 22. aprila 2015. godine u ostale rezerve Banke na dan 31. decembar 2016. je raspoređeno 1.189.455 hiljada dinara.

/iv/ Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve, koje na dan 31. decembra 2016. godine iznose 283.703 hiljade dinara (31. decembar 2015 godine: 220.102 hiljade dinara), formirane su kao rezultat svođenja vrednosti ulaganja u hartije od vrednosti raspoloživih za prodaju na tržišnu vrednost, korigovanih za efekte odloženih poreza po osnovu revalorizacije ovih hartija od vrednosti i usklađivanja obaveza po osnovu aktuarskog obračuna u skladu sa IAS 19.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**
31. KAPITAL (nastavak)
(b) Pokazatelji poslovanja Banke - usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona. Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima. Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2016. godine bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	31.12.2016.	31.12.2015.
		EUR	EUR
1. Kapital	EUR 10 miliona	117.960.116	108.969.129
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 12%	16,27%	17,88%
3. Ulaganja Banke	Maksimum 60%	7,49%	7,69%
4. Izloženost prema licima povezanim sa Bankom	bez limita	14,47	13,42
5. Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	110,54%	109,75%
6. Likvidnost:			
- pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,8	1,40	1,21
- uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,6	1,34	1,15
7. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	1,20%	0,97%
8. Izloženosti Banke prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	15,41%	17,03%
9. Izloženosti Banke prema licu povezanim sa bankom	bez limita	6,17	4,88
10. Ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru	Maksimum 10%	0,19%	0,20%

32. VANBILANSNE POZICIJE

	U RSD hiljada	
	31.12.2016	31.12.2015
Poslovi u ime za račun trećih lica (a)	696.990	710.319
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	22.006.926	18.604.907
Druge vanbilansne pozicije (c)	165.248.404	124.280.720
Stanje na dan 31. decembra	187.952.320	143.595.946

Banka u okviru druge vanbilansne evidencije vodi hipoteke, hartije od vrednosti po kastodi poslovima, evidencionu kamatu kao i potraživanja po nenaplativim plasmanima, a koja je u skladu sa internim aktima Banke isknjižila iz bilansne evidencije.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**
32. VANBILANSNE POZICIJE (nastavak)
(a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	<u>31.12.2016</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2015</u>
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica u dinarima:		
- kratkoročni	13.674	12.635
- dugoročni	<u>683.316</u>	<u>697.684</u>
Stanje na dan 31, decembra	<u>696.990</u>	<u>710.319</u>

Kratkoročni poslovi u ime i za račun trećih lica se najvećim delom odnose na sredstva Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 3.006 hiljada dinara i na dospelu zateznu kamatu od 5.123 hiljade dinara. Dugoročni poslovi se odnose na stambene kredite osigurane kod Nacionalne korporacije za osiguranje kredita u iznosu od 662.126 hiljada dinara i dugoročne poljoprivredne kredite u iznosu od 21.190 hiljada dinara.

(b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

	<u>31.12.2016</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2015</u>
U dinarima		
Plative garancije	40.457	1.200
Činidbene garancije	3.810.201	3.797.991
Avali i akcepti menica	872	872
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	2.914.003	2.809.822
Ostale vanbilansne stavke	<u>270.741</u>	<u>75.083</u>
	<u>7.036.274</u>	<u>6.684.968</u>
U stranoj valuti		
Plative garancije	457.393	527.918
Činidbene garancije	3.835.280	4.254.053
Avali i akcepti menica	-	299
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	10.570.648	6.967.122
Akreditivi	53.779	168.552
Ostale vanbilansne stavke	<u>53.552</u>	<u>1.995</u>
	<u>14.970.652</u>	<u>11.919.939</u>
Stanje na dan 31, decembra	<u>22.006.926</u>	<u>18.604.907</u>

Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorišćene odobrene kredite koji se ne mogu jednostrano otkazati i to: minuse na tekućim računima, kredite preduzećima, višenamenske okvirne kredite i ostale preuzete neopozive obaveze.

Preuzete neopozive obaveze obično imaju fiksne datume kada ističu ili druge odredbe u vezi isteka. Pošto preuzete neopozive obaveze mogu isteći pre povlačenja kredita od strane komitenata, ukupno ugovoren iznos ne predstavlja neophodno buduće gotovinske odlive.

Banka prati ročnost preuzetih neopozivih obaveza po osnovu neiskorišćenih odobrenih kredita jer dugoročne preuzete obaveze nose viši stepen kreditnog rizika od kratkoročnih preuzetih obaveza.

Na dan 31. decembra 2016. godine, rezervisanja za gubitke po osnovu garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza iznose 277.472 hiljada dinara (31. decembar 2015. godine: 205.727 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.
33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim licima.

Banka ulazi u odnose sa matičnim pravnim licem - većinskim akcionarom Erste Group, Beč, drugim akcionarom i ostalim članicama Erste grupe. Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine, kao i prihodi i rashodi u toku godine, proistekli iz transakcija sa pravnim licima u okviru Erste grupe prikazana su u sledećim tabelama:

	2016		2015	
	Akcionari	Ostale članice Erste grupe	Akcionari	Ostale članice Erste grupe
Potraživanja				
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	74.982	-	46.224	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	448.389	255.167	412.654	120.215
Kredit i potraživanja od komitenata	-	288	-	84
Investicije u zavisna društva	-	93.560	-	93.560
Ostala sredstva	18.967	28.013	4.789	28.030
	542.338	377.028	463.667	241.889
Obaveze				
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	49.915	-	68.115	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	19.117.029	794.664	8.407.493	467.935
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	111.903	-	619.168
Subordinirane obaveze	1.764.605	-	1.824.946	-
Rezervisanja	205	314	90	40
Ostale obaveze	22.265	121.396	2.620	39.365
	20.954.020	1.028.278	10.303.264	1.126.508
Vanbilansne pozicije				
Date garancije i druga jemstva	262.701	544.510	72.000	153.015
Preuzete neopozive obaveze	196.904	2.848	187.006	1.736
Druga vanbilansna evidencija	15.399.712	-	11.263.947	-
	15.859.317	547.358	11.522.953	154.751

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

	2016		U RSD hiljada 2015	
	Akcionari	Ostale članice Erste grupe	Akcionari	Ostale članice Erste grupe
	Prihodi od kamata	12.000	1.689	909
Rashodi kamata	(277.586)	(1.977)	(13.550)	(85.981)
Prihodi od naknada i provizija	75.139	1.961	53.331	28.704
Rashodi naknada i provizija	(164.454)	-	(145.749)	-
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	87.505	-	72.332	-
Neto prihod po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	1.461	-	-
Neto rashod po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(48.236)	-	-	-
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	1.162	-	-	-
Neto rashod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	-	(1.983)	-	-
Ostali poslovni prihodi	10.450	29.634	-	26.654
Ostali rashodi	(132.668)	(517.395)	(83.395)	(487.303)

Naknada na osnovu crossborder kredita je ostvarena u iznosu od 28.593 hiljade dinara (2015. godina: 240.055 hiljada dinara).

Banka kroz crossborder kredite pruža mogućnost svojim klijentima da se zaduže direktno u inostranstvu pri čemu se klijentima omogućava da sve aktivnosti u procesu odobravanja i administriranja izvrše u Banci. Ovakav vid usluga obezbeđuje klijentima mogućnost zaduživanja pod povoljnijim uslovima, a banci ostvarenje prihoda od naknada za ove usluge.

(a) Na dan 31. decembra 2016. godine i 31. decembra 2015. godine, plasmani povezanim pravnim licima nisu bili obezvređeni.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

(b) Banka ulazi u poslovne odnose i aranžmane sa članovima Izvršnog odbora i ostalim ključnim osobljem i sa njima povezanim licima u redovnom toku poslovanja. Stanja na kraju godine i efekti ovih transakcija su prikazani u sledećoj tabeli.

	Stanje na dan 31. decembra 2016 godine	Prihodi/ (rashodi) 2016 godina	Stanje na dan 31. decembra 2015 godine	U RSD hiljada
				Prihodi/ (rashodi) 2015 godina
Minusi na tekućim računima, kreditne kartice, gotovinski i potrošački krediti	950	141	741	128
Stambeni krediti	40.711	2.796	41.442	4.203
Razgraničena naknada	-	-	194	-
Ostali plasmani i potraživanja	69	163	30	26
Ukupne ispravke vrednosti plasmata	(330)	(89)	(241)	2
Depoziti	54.045	(318)	76.340	(1.786)
Ostale obaveze	57	(385)	383	(1.516)
Neiskorišćeni okvir	324	-	534	-

(c) Naknade članovima Izvršnog odbora i Upravnog odbora Banke, iskazane u bruto iznosu, u toku 2016. i 2015. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada	
	2016	2015
Zarade i naknade članova Upravnog odbora	5.957	5.914
Zarade i naknade članova Izvršnog odbora	100.096	79.322
Obračunata buduća primanja- IO	42.670	20.492
Ukupno	148.723	105.728

Transferne cene

U skadu sa novim odredbama Zakona o porezu na dobit tokom 2013. godine na snagu je stupio Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se primenjuju po principu "van dohvata ruke" pri utvrđivanju cena transakcija među povezanim stranama. U skladu sa ovim Zakonom i Pravilnikom, banke su u obavezi da do 30. juna 2017. godine, zajedno sa poreskim bilansom za 2016. godinu predaju i studiju o transfernim cenama.

Obzirom da banka ima značajne transakcije sa povezanim stranama, u trenutku sastavljanja finansijskih izveštaja za 2016. godinu Banka je u procesu pripremanja studije o transfernim cenama. Na osnovu preliminarnih nalaza, rukovodstvo Banke ne očekuje značajne korekcije finalnog poreskog bilansa po osnovu transakcija sa povezanim stranama

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA

34.1. Uvod

Banka upravlja rizicima koji su svojstveni bankarskom poslovanju posredstvom procesa kontinuiranog identifikovanja, merenja i praćenja, uspostavljanja ograničenja i limita rizika kao i primenom drugih kontrola.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena sledećim najznačajnijim vrstama rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku (koji obuhvata cenovni rizik, devizni rizik i robni rizik). Banka je takođe izložena uticaju operativnog rizika, rizika koncentracije koji posebno uključuje izloženosti Banke prema jednom licu, ili grupi povezanih lica, kamatnog rizika, rizika ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva, rizika koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena kao i drugim rizicima koje Banka kontinuirano prati.

Upravljanje rizicima u Banci je sveobuhvatan proces koji podrazumeva identifikaciju, analizu, rangiranje i kontrolu svih oblika poslovnih rizika (kreditnog rizika, kamatnog rizika, tržišnih rizika, rizika likvidnosti, rizika izloženosti i ulaganja, operativnog rizika). Cilj procesa upravljanja rizicima je uspostavljanje adekvatnog sistema za identifikovanje, merenje, procenjivanje i praćenje rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju, kao i adekvatno reagovanje kako bi se predupredili mogući negativni uticaji na kapital ili finansijski rezultat Banke.

Banka ima usvojene politike i procedure kojima se obezbeđuje kontrola i primena svih unutrašnjih akata Banke u vezi sa upravljanjem rizicima kao i redovno izveštavanje Banke u vezi sa upravljanjem rizicima. Proces upravljanja rizikom su presudni za kontinuirano profitabilno poslovanje Banke i svaki pojedinac u Banci, je u svom domenu, odgovoran za izloženost riziku. Ovakav sistem upravljanja rizicima omogućava blagovremeno i potpuno obaveštavanje organa upravljanja o svim rizicima koji se pojavljuju ili se mogu pojaviti, te omogućava adekvatno i pravovremeno reagovanje u slučaju istih.

Nezavisni proces upravljanja rizikom ne uključuje poslovne rizike koji obuhvataju promene u okruženju, tehnologiji i industriji. Banka prati ove rizike kroz proces strateškog planiranja.

Upravni odbor i Izvršni odbor su primarno odgovorni za identifikovanje i kontrolisanje rizika dok je operativna odgovornost delegirana Sektoru upravljanja kreditnim rizicima i Službi upravljanja strateškim rizicima. Pored toga, Banka je uspostavila i druga odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika.

U Banci osnovne uloge u upravljanju rizicima imaju sledeći organi/tela:

Upravni odbor i Izvršni odbor

Upravni odbor i Izvršni odbor su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima kao i za odobravanje strategije i principa upravljanja rizicima. Svoje odluke donose na osnovu predloga Sektora za upravljanje kreditnim rizicima i Službe upravljanja strateškim rizicima, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i drugih relevantnih organa/tela Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom ima sveobuhvatnu odgovornost za razvoj strategije upravljanja rizicima i implementacije principa, okvira, politika i limita. Odbor je odgovoran za fundamentalne nalaze po pitanju rizika kao i za upravljanje i praćenje relevantnih odluka vezanih za rizik, pre svega za rizik likvidnosti, kamatni i devizni rizik.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom ima savetodavnu ulogu i svoje odluke u vidu predloga šalje na usvajanje Izvršnom odboru Banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Uvod (nastavak)

Komitet za upravljanje ne-finansijskim rizicima

Cilj Komiteta za upravljanje ne-finansijskim rizicima je da razmatra, predlaže odluke i validira pitanja iz oblasti upravljanja operativnim rizicima Banke, uz primenu Odluke na osnovu očekivanih dobiti od izlaganja riziku kao i sprovođenja korektivnih mera i aktivnosti mitigacije rizika kako bi upravljali ne-finansijskim rizicima (operativni, reputacioni, rizik usklađenosti, pravni, rizik informacione bezbednosti) na proaktivan način.

Služba upravljanja aktivom i pasivom

Služba upravljanja aktivom i pasivom je organizovana kao samostalni organizacioni deo koji je direktno odgovoran Izvršnom odboru Banke. Takođe, ona je primarno odgovorna za finansiranje i likvidnost Banke. Služba upravljanja aktivom i pasivom priprema izveštaj za Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i izveštaje vezane za upravljanje aktivom i pasivom za potrebe organa Banke.

Interna revizija

Interna revizija se uspostavlja sa ciljem da obezbedi da se poslovanje Banke odvija u skladu sa standardima obezbeđujući funkciju nezavisnog, objektivnog uveravanja, kao i savetodavnih aktivnosti baziranih na najboljoj praksi. Putem sistematičnog i disciplinovanog pristupa, interna revizija pomaže Banci da ostvari svoje ciljeve ocenjujući i poboljšavajući efikasnost upravljanja rizicima, kontrolnih i upravljačkih procesa.

Interna revizija vrši kontinuirani nadzor nad procesom upravljanja rizicima u Banci, na način da proverava adekvatnost procedura, uspostavljenih kontrolnih mehanizama, kao i usaglašenost Banke sa usvojenim procedurama. Interna revizija razmatra rezultate svog rada sa rukovodstvom Banke i izveštava Odbor za reviziju i Upravni odbor o nalazima i datim preporukama.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

U skladu sa Zakonom o bankama u Erste Banci a.d. Novi Sad ("Banka") ustanovljena je unutrašnja organizacija kojom su opredeljeni organizacioni deo koji u svojoj nadležnosti i odgovornosti ima zadatak upravljanja rizicima. Cilj sistema za upravljanje rizicima jeste da identifikuje i kvantifikuje rizik kome je Banka izložena u obavljanju svoje poslovne delatnosti.

Funkcije praćenja i upravljanja rizicima su u nadležnosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Službe upravljanja strateškim rizicima, kao posebnih organizacionih jedinica u Banci. Politike upravljanja rizicima, strategija upravljanja rizicima kao i strategija upravljanja kapitalom povezane su sa strategijom Banke, a obuhvataju definisanje vrste rizika, načine upravljanja tim rizicima kao i stepen rizika koje je Banka voljna prihvatiti kako bi postigla svoje poslovne ciljeve. Posebna pažnja se poklanja punoj usklađenosti sa relevantnim propisima Narodne Banke Srbije (NBS).

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Uvod (nastavak)

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja (nastavak)

Odgovornosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Službe upravljanja strateškim rizicima obuhvataju sledeće:

- Identifikovanje i merenje odnosno procena izloženosti Banke prema pojedinim vrstama rizika;
- Praćenje rizika, uključujući njihov nadzor i kontrolu, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama;
- Merenje odnosno procena kao i upravljanje rizičnim profilom Banke i adekvatnosti kapitala;
- Praćenje parametara koji utiču na poziciju izloženosti Banke rizicima, prevashodno uključujući upravljanje i optimizaciju kvaliteta aktive i troška rizika;
- Razvijanje i primena kvantitativnih modela za upravljanje rizicima kao elemenata u procesu naprednog poslovnog odlučivanja i određivanja cene rizika;
- Izrada strategija i predloga limita izloženosti Banke po pojedinim vrstama rizika i njihova kontrola;
- Kvantifikovanje uticaja promena u ekonomskom ciklusu ili stresnih događaja na finansijski položaj Banke;
- Procena rizičnosti uvođenja novih proizvoda i eksternalizacije aktivnosti;
- Izrada metodologija, procedura i politika za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Banke;
- Razvoj i implementacija različitih tehničkih platformi i alata.

Imajući u vidu različitost oblasti koje pokriva, u cilju efikasnijeg obavljanja svoje uloge, funkcija upravljanja rizicima podeljena je između Službe upravljanja strateškim rizicima i Sektora upravljanja kreditnim rizicima koji se sastoji iz sledećih organizacionih jedinica:

- Direkcija upravljanja rizicima pravnih lica;
- Direkcija upravljanja rizicima stanovništva;
- Direkcija upravljanja rizičnim i spornim plasmanima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali rizici kojima Banka jeste ili može biti izložena.

Banka je u svom poslovanju naročito izložena: kreditnom riziku, riziku koncentracije, tržišnom riziku, riziku likvidnosti, operativnom riziku. Dobijene informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za upravljanje aktivom i pasivom i rukovodiocima svih poslovnih jedinica. Izveštaji se šalju nadležnima na dnevnom, nedeljnom, mesečnom i kvartalnom nivou, kao i u skladu sa zahtevima istih.

Upravnom odboru se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđivanja potraživanja Banke, a identifikuje se, meri, procenjuje i prati u skladu internim aktima za upravljanje kreditnim rizikom kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke i adekvatnost njenog kapitala.

Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku, kao najznačajnijem riziku u bankarskom poslovanju.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom prevashodno uspostavljanjem rigoroznih procesa za utvrđivanje minimalne kreditne sposobnosti dužnika prilikom odobrenja plasmana kao i za redovno praćenje iste za sve vreme trajanja ugovornog odnosa, definisanjem različitih nivoa odlučivanja prilikom odobrenja plasmana (koji odražavaju znanje i iskustvo zaposlenih) kao i uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima.

Banka svojim internim aktima, politikama i procedurama, koje se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažuriraju i prilagođavaju, obezbeđuje adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom i svođenje kreditnog rizika na prihvatljiv nivo.

Strategijom upravljanja rizicima Banke, Kreditnom Politikom, kao i Politikama i Procedurama za upravljanje kreditnim rizikom, definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika.

Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Odobranje kreditnih proizvoda se bazira na kreditnom kvalitetu klijenta, vrsti kreditnog proizvoda, kolateralu, sistemu dodatnih uslova te ostalih faktora umanjenja kreditnog rizika.

Procena rizika neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u Banci se temelji na verovatnoći stupanja klijenta u status neizmirenja obaveza (PD). Za svaku izloženost kreditnom riziku te kreditnu odluku Banka određuje interni rejting koji predstavlja jedinstvenu meru rizika nastupanja statusa druge ugovorne strane. Interni rejting svakog klijenta se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažurira. Na kvantitativnom nivou, interni rejtingi utiču na zahtevanu cenu rizika, te ne formiranje rezervisanja za kreditne rizike. Interni rejtingi uzimaju u obzir sve raspoložive informacije potrebne za procenu rizika od stupanja klijenta u status neizmirenja obaveza (defaulta). Za klijente iz segmenta privrede, interni rejtingi uzimaju u obzir finansijsku snagu klijenta (pokazatelje profitabilnosti, adekvatnosti ročne strukture određenih elemenata aktive i pasive, adekvatnosti novčanih tokova, stepen zaduženosti, izloženosti kreditno-deviznom riziku, privredne grane u kojoj dužnik posluje, položaja dužnika na tržištu, specifičnih karakteristika dužnika i drugih relevantnih pokazatelja). Za segment stanovništva i mikro klijenata, interni rejtingi se baziraju uglavnom na bihevioralnom i aplikacijskom skoringu, ali isto tako se koriste demografske i finansijske informacije. Primjenjuje se ograničavanje rejtinga u zavisnosti od članstva u grupi ekonomski povezanih lica i državi glavne ekonomske aktivnosti.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

Banka se pridržava svih standarda Erste Grupe AG iz perspektive razvoja modela internih rejtinga i održavanja procesa. Svi novi modeli i modifikacije postojećih modela u Banci (rejting modeli i parametri rizika) kao i metodološki standardi se pregledavaju od strane grupne komisije, tzv. Holding Model Committee (HMC) što osigurava integritet širom Grupe kao i konzistentnost modela i metodologija. Modeli se takođe odobravaju od strane lokalnog menadžmenta. Interni rejting sistem usklađen je sa sistemom Erste Grupe AG koji pravi razliku između "performing" i „non-performing“ klijenata. Za "performing" klijente (klijenti koji nisu u statusu neizmirenja obaveza) Banka koristi skalu od 8 ocena (A1/A2/B1/B2/C1/C2/D1/D2) za klijente iz segmente stanovništva, odnosno skalu od 13 ocena (1/2/3/4a/4b/4c/5a/5b/5c/6a/6b/7/8) za sve ostale kategorije. Za klijente koji su u statusu neizmirenja obaveza Banka koristi skalu od 5 ocena (R1-R5). Za potrebe izveštavanja, interni rejtingi su grupisani u sledeće 4 kategorije rizika:

Nizak rizik (low risk) - klijenti sa uspostavljenom dobrom, te dužom saradnjom sa Bankom, kao i veliki međunarodno priznati klijenti. Snažna finansijska pozicija bez očekivanih finansijskih poteškoća u budućnosti. Klijenti iz segmenta stanovništva koji imaju dugu istoriju saradnje sa Bankom ili klijenti koji koriste široku lepezu proizvoda. Klijenti koji nemaju kašnjenja u izmirivanja obaveza trenutno, niti u poslednjih 12 meseci. Pri tome se novi poslovi, generalno, sklapaju sa klijentima iz ove kategorije.

Poseban nadzor (management attention) - klijenti sa jedva zadovoljavajućom ili nezadovoljavajućom finansijskom situacijom. Održavanje kreditnog položaja veoma neizvesno na srednji rok. Negativni kvalitativni kriterijumi prisutni. Klijenti iz segmenta stanovništva sa ograničenom štednjom ili verovatnim problemima u plaćanju koji pokreću podsetnike za ranu naplatu.

Ispod standarda (sub-standard) - klijenti osjetljivi na negativne finansijske i ekonomske uticaje.

Problematična potraživanja (non-performing) - klijenti kojima je zabeležen jedan ili više kriterijuma za nastupanje statusa neizmirenja obaveza, u skladu sa definicijom precizno propisanih internim aktima Banke i Erste Grupe AG: neizvesna naplata, kašnjenja u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti duže od 90 dana, restrukturiranje koje je uzrokovalo gubitak Banci, realizacija kreditnog gubitka ili pokretanje stečajnog postupaka. S ciljem utvrđivanja statusa neizmirenja obaveza Banka primenjuje pristup na nivou klijenta, uključujući i Retail klijente; ako je klijent u statusu neizmirenja obaveza po jednom proizvodu, tada se i ostali proizvodi tog klijenta klasifikuju kao problematična potraživanja.

Praćenje i nadzor kreditnog rizika

Praćenje kreditnog rizika

S ciljem pravovremenog upravljanja kreditnim rizikom, obavlja se redovna analiza rizika klijenta, koja uključuje redovni status rejtinga, mogućnost servisiranja obaveza prema Banci, reviziju kolaterala te usklađivanje sa ugovorenim uslovima.

Cilj Banke je pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvalitetu kreditnog portfolija koje može rezultirati materijalnim gubicima za Banku, te Banka kroz proces redovnih re-odobrenja analizira celokupni status dužnika. Važnost redovnog re-odobrenja kreditnih izloženosti je u redovnom praćenju klijenta kao i kvaliteta portfolija te predstavlja dodatnu meru u optimizaciji izloženosti kreditnom riziku Banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Kreditni rizik (nastavak)

Praćenje i nadzor kreditnog rizika (nastavak)

Banka provodi evaluaciju kreditnog kvaliteta temeljem informacija o klijentu, takođe uzevši u obzir sve informacije klijenta kao i prethodnu kreditnu istoriju između Banke i klijenta.

Rano prepoznavanja povećanog rizika (Early Warning Signals)

Sistemi i procesi ranog upozoravanja služe da detektuju rane indicije negativnih razvoja, kako bi omogućili proaktivne mere smanjenja rizika. Banka primenjuje metode ranog prepoznavanja povećanog kreditnog rizika sa ciljem povećanja uspešnosti naplate čak i u slučajevima pogoršanja kvaliteta kreditnog portfolija što se otkriva praćenjem svih relevantnih informacija te predviđanjem promjena varijabli u budućem periodu koja prvenstveno uključuje dosadašnje klijentovo ponašanje u izmirenju obaveza te praćenjem informacija sa tržišta.

Kontrolna funkcija EWS u Banci je organizovana u okviru zasebnog organizacionog dela unutar Direkcije upravljanja kreditnim rizikom pravnih lica (Odeljenje za EWS i monitoring).

Status neizmirenja obaveza

Definicija statusa neizmirenja obaveza u Banci prati regulatorne zahteve Grupe, prevodeći ih u pet grupa događaja statusa neizmirenja obaveza:

- Default događaj E1 - Mala verovatnoća za izmirenje obaveza u potpunosti usled pada kreditnog kvaliteta dužnika
- Default događaj E2 - Docnja duža od 90 dana po materijalno značajnom iznosu duga
- Default događaj E3 - Modifikacije prvobitno ugovorenih uslova otplate usled procene pogoršanja ekonomske situacije klijenta
- Default događaj E4 - Kreditni gubitak
- Default događaj E5 - Stečaj

Banka je uspostavila sistemski proces kako bi obezbedila prepoznavanje i priznavanje statusa neizmirenja obaveza na nivou klijenta. To znači da u slučaju da do statusa neizmirenja obaveza klijenta dođe po bilo kojoj njegovoj izloženosti kreditnom riziku pojedinačnog plasmana, ukupna bilansna ili vanbilansna izloženost koju Banka ima prema tom klijentu, uključujući i proizvode koji se ne odnose na kreditiranje klijenata se klasifikuje u status neizmirenja obaveza. Prethodno navedeno je primenljivo na sve klijente iz segmenta poslova sa stanovništvom, kao i na klijente iz drugih poslovnih segmenata.

U slučaju preuzetih kreditnih obaveza koje predstavljaju deo vanbilansne aktive Banke, izloženost u statusu neizmirenja obaveza predstavlja nominalni iznos obaveze koji, ukoliko dođe do povlačenja sredstava, odnosno korišćenja, vodi izloženosti riziku po osnovu neizmirenja obaveza bez realizacije sredstava obezbeđenja (kolateralna).

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Status neizmirenja obaveza (nastavak)

U slučaju datih finansijskih garancija, izloženost u statusu neizmirenja obaveza predstavlja ukupan nominalni iznos po osnovu kog postoji rizik koji može nastati u slučaju da dođe do nastupanja statusa neizmirenja obaveza delimične ili ukupne garantovane izloženosti.

Default događaji mogu biti aktivirani ili na nivou izloženosti pojedinačnog plasmana ili na nivou klijenta, ali opšte pravilo koje važi u svim slučajevima, nalaže da se klijentu dodeli status neizmirenja obaveza po svim pojedinačnim izloženostima, odnosno da mu se dodeli interni rejting „R“, nezavisno od toga da li se default događaj aktivirao na nivou pojedinačne izloženosti ili na nivou klijenta.

Svi klijenti Banke nalaze se u statusu neizmirenja obaveza i stoga im je dodeljen odgovarajući interni rejting (R1 - R5) ukoliko je došlo do realizacije barem jednog od default događaja E1 - E5.

Ukoliko, po proceni Banke, kriterijumi koji su preduslov za dodeljivanje događaja koji vode u status neizmirenja obaveza više nisu primenljivi i klijent je u mogućnosti da nastavi sa otplatom duga u skladu sa definisanim odredbama ugovora, Banka će promeniti rejting klijenta s obzirom na to da se radi o klijentu koji više nije u statusu neizmirenja obaveza.

Minimalni opšti zahtevi, koji moraju biti ispunjeni pre izlaska iz statusa neizmirenja obaveza i promene rejtinga „R“, su sledeći:

- kod klijenta nijedan od default događaja E1 - E5 više nije važeći i ne očekuju se dodatni gubici po njegovim pojedinačnim kreditnim izloženostima i
- period monitoringa je uspešno završen.

Svaki default događaj ima precizno definisano minimalno vreme trajanja, a izlazak iz statusa neizmirenja obaveza je prihvatljiv tek nakon uspešnog završetka perioda monitoringa do kog automatski dolazi nakon isteka/prestanka važenja default događaja E1 - E5 kod klijenata koji imaju bilo kakvu vrstu kreditne obaveze i koji traje 3 meseca nakon toga. Konkretno, kako bi se period monitoringa uspešno završio, za vreme njegovog trajanja nije dozvoljeno da nastupi ili bude na snazi bilo koji kriterijum koji može pokrenuti ili je pokrenuo neki od prethodno definisanih default događaja E1 - E5.

Otpis potraživanja

Banka u skladu sa Pravilnikom o otpisu potraživanja i prenosu potraživanja iz bilansne u vanbilansnu evidenciju, vrši otpis nenaplativih potraživanja nakon što se što se iscrpe sve mogućnosti za naplatu. Pored toga, otpis se može razmatrati i u situaciji kada dalji sudski postupak nije ekonomski opravdan zbog viših troškovi u odnosu na naplatu, kada dalji postupak bilo koje vrste nije delotvoran. Otpis potraživanja vrši se samo za nenadokandive plasmane koji su obezvređeni. Za potraživanja u sudskom sporu ili stečaju koja su u potpunosti obezvređena (za koja je izvršena ispravka vrednosti 100%), a za koja se oceni da sudski proces ili stečaj predugo traju i samim tim predstavljaju opterećenje bilansnih evidencija Banke, donosi se odluka o prenosu potraživanja sa bilansne na vanbilansnu evidenciju pri čemu se ne vrši oprost duga, odnosno u ovom slučaju Banke se ne odriče ugovornih i zakonskih prava po osnovu tog potraživanja.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**
34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto i neto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja, kao i ostale stavke koje banka ne smatra izloženim kreditnom riziku, a u skladu sa pozicijama bilansa stanja na dan 31. decembra 2016. godine dat je u tabeli ispod:

	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	U RSD hiljada
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja	Neto vrednost		Vrednost iz bilansa stanja
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8.403.985	-	8.403.985	10.842.685	19.246.670
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	13.048.357	-	13.048.357	-	13.048.357
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	7.303.359	120.657	7.182.702	-	7.182.702
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	8.635.103	-	8.635.103	-	8.635.103
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.222.057	10.618	1.211.439	-	1.211.439
Kreditni i potraživanja od komitenata	97.596.860	6.382.947	91.213.913	-	91.213.913
Investicije u zavisna društva	-	-	-	93.560	93.560
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	278.845	278.845
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	811.073	811.073
Investicione nekretnine	-	-	-	232.417	232.417
Odložena poreska sredstva	-	-	-	59.523	59.523
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	56.294	56.294
Ostala sredstva	1.088.995	242.410	846.585	-	846.585
Bilansna izloženost	137.298.716	6.756.632	130.542.084	12.374.397	142.916.481
Date garancije i jemstva	8.197.983	109.112	8.088.871	-	8.088.871
Preuzete buduće obaveze	13.808.943	168.369	13.640.574	-	13.640.574
Ostale vanbilansne izloženosti	-	-	-	165.945.394	165.945.394
Vanbilansna izloženost	22.006.926	277.481	21.729.445	165.945.394	187.674.838
Ukupna izloženost	159.305.642	7.034.113	152.271.529	178.319.791	330.591.319

U skladu sa poslovnim politikom Banke, osnovnim izvorom kreditnog rizika Banka smatra portfolio kredita i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija, kao i vanbilansne izloženosti u vidu Finansijskih garancija i Preuzetih budućih obaveza, te je u nastavku dat detaljan pregled tih izloženosti¹ u pogledu sektora i kategorija potraživanja, statusu i načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja.

¹ Ostale izloženosti bilansa stanja koje Banka smatra izloženim kreditnom riziku, prevashodno proizilaze iz aktivnosti koje podržavaju osnovno poslovanje Banke (formiranje rezervi likvidnosti, odnosno upravljanje kratkoročnom likvidnošću, kao i otpimicizacija prihoda od kamata putem upravljanja aktivom i pasivom) i odlikuju se visokim kreditnim kvalitetom

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto i neto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja, kao i ostale stavke koje banka ne smatra izloženim kreditnom riziku, a u skladu sa pozicijama bilansa stanja na dan 31. decembra 2015. godine dat je u tabeli ispod:

	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	U RSD hiljada
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja	Neto vrednost		Vrednost iz bilansa stanja
Gotovina i sredstva kod centralne banke	11.210.148	-	11.210.148	7.313.279	18.523.428
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	8.363.472	-	8.363.472	-	8.363.472
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	3.565.720	119.448	3.446.272	-	3.446.272
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	7.008.412	-	7.008.412	-	7.008.412
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.746.635	13.284	2.733.351	-	2.733.351
Kreditni i potraživanja od komitenata	82.674.768	7.492.101	75.182.667	-	75.182.667
Investicije u zavisna društva	-	-	-	93.560	93.560
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	350.854	350.854
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	733.119	733.119
Investicione nekretnine	-	-	-	238.508	238.508
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	1.116	1.116
Odložena poreska sredstva	-	-	-	161.382	161.382
Ostala sredstva	938.855	287.231	651.624	-	651.624
Bilansna izloženost	116.508.010	7.912.064	108.595.946	8.891.819	117.487.765
Date garancije i jemstva	8.750.885	90.042	8.660.843	-	8.660.843
Preuzete buduće obaveze	9.854.022	115.685	9.738.337	-	9.738.337
Ostale vanbilansne izloženosti	-	-	-	124.991.040	124.991.040
Vanbilansna izloženost	18.604.907	205.727	18.399.180	124.991.040	143.390.220
Ukupna izloženost	135.112.917	8.117.791	126.995.125	133.882.859	260.877.984

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.2 Kreditni rizik (nastavak)
Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija

(a) Pregled prema kreditnom kvalitetu neproblematičnih potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja na dan 31. decembra 2016. godine:

	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja ²			Problematična potraživanja ³	Vrednost sredstava obezbeđenja	
	Visok	Srednji	Nizak		Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja
Potraživanja od stanovništva	26.767.384	4.832.979	1.161.491	2.270.841	12.777.369	569.809
Stambeni krediti	14.070.281	917.149	504.475	866.526	12.574.769	561.611
Potrošački i gotovinski krediti	10.498.291	3.379.768	535.574	1.120.044	117.400	2.447
Transakcioni i kreditne kartice	654.322	127.814	30.325	54.731	2.235	258
Ostala potraživanja	1.544.489	408.248	91.117	229.540	82.967	5.492
Potraživanja od privrede	48.468.267	5.530.255	251.889	2.941.335	17.510.898	1.306.491
Velika preduzeća	9.537.170	88.249	-	32.997	2.520.120	36
Mala i srednja preduzeća	28.933.212	2.281.290	179.709	1.787.066	10.190.730	902.927
Mikro preduzeća i preduzetnici	9.849.244	611.439	36.467	727.357	2.196.498	365.719
Poljoprivrednici	144.754	77.216	35.713	71.599	132.315	37.809
Javna preduzeća	3.886	2.472.061	-	322.315	2.471.235	-
Potraživanja od ostalih klijenata	1.777.852	3.461.628	397	1.354.601	751.398	718.452
Ukupna potraživanja	77.013.502	13.824.862	1.413.776	6.566.777	31.039.665	2.594.752

² Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja odgovaraju klasifikaciji nizak rizik (visok), poseban nadzor (srednji) i ispod-standarda (nizak) definisanih u delu 34.2 Kreditni rizik.

³ Problematična potraživanja Banke uključuju potraživanja u statusu neizmirenja obaveza (videti „34.2 Kreditni rizik - status neizmirenja obaveza“) i restrukturirana potraživanja „Non performing forbearance“ (videti 34.2 Kreditni rizik - reprogramirana potraživanja) koja nisu u statusu neizmirenja obaveza.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija

(a) Pregled prema kreditnom kvalitetu neproblematičnih potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja na dan 31. decembra 2015. godine:

	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja			Problematična potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja	
	Visok	Srednji	Nizak		Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja
					(Bruto vrednost u hiljadama dinara) U RSD hiljada	
Potraživanja od stanovništva	26.993.946	721.661	-	2.600.645	9.775.246	589.014
Stambeni krediti	12.967.518	189.422	-	856.918	9.633.899	584.246
Potrošački i gotovinski krediti	10.221.354	377.760	-	1.365.503	99.905	4.453
Transakcioni i kreditne kartice	826.919	32.620	-	90.650	1.044	-
Ostala potraživanja	2.978.156	121.858	-	287.573	40.398	315
Potraživanja od privrede	34.784.250	8.767.169	318.421	3.752.564	15.790.736	1.706.546
Velika preduzeća	5.090.347	1.093.318	-	-	463.917	-
Mala i srednja preduzeća	20.952.271	3.656.495	267.035	2.455.439	9.754.792	1.179.452
Mikro preduzeća i preduzetnici	7.282.087	591.995	51.386	850.767	2.040.239	481.535
Poljoprivrednici	241.289	14.716	-	115.090	121.142	45.559
Javna preduzeća	1.218.257	3.410.645	-	331.269	3.410.645	-
Potraživanja od ostalih klijenata	2.218.972	3.024.645	752	2.238.377	816.640	1.496.885
Ukupna potraživanja	63.997.169	12.513.476	319.173	8.591.585	26.382.622	3.792.446

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

(d) Pregled bruto i neto izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2016. godine:

	Neobezvređena potraživanja ⁴		Obezvređena potraživanja ⁵		Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti			Ukupna neto potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja		
	nije dospelo	dospelo	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		neobezvređena potraživanja	na			Ukupna neto potraživanja	Neobezvređena potraživanja	Obezvređena potraživanja
							ispravke vrednosti na	na grupnoj osnovi				
Prema sektorima												
Potraživanja od stanovništva	32.736.712	189.794	661.242	1.444.947	35.032.694	794.647	270.514	1.167.866	32.799.667	12.840.649	506.530	
Stambeni krediti	15.547.007	33.588	623.938	153.897	16.358.431	197.374	238.041	102.166	15.820.849	12.637.321	499.060	
Potrošački i gotovinski krediti	14.376.386	107.152	30.275	1.019.865	15.533.677	499.014	30.276	831.148	14.173.239	118.127	1.720	
Transakcioni i kreditne kartice	810.953	1.908	175	54.155	867.191	28.496	175	47.949	790.570	2.235	258	
Ostala potraživanja	2.002.366	47.146	6.853	217.030	2.273.395	69.763	2.022	186.602	2.015.009	82.967	5.492	
Potraživanja od privrede	54.063.347	189.747	2.759.447	179.205	57.191.746	810.081	2.058.257	171.955	54.151.453	17.513.492	1.303.898	
Velika preduzeća	9.616.904	8.515	32.781	215	9.658.417	172.782	30.667	275	9.454.692	2.520.120	36	
Mala i srednja preduzeća	31.265.645	128.566	1.723.286	63.780	33.181.277	455.518	1.307.276	61.822	31.356.661	10.190.730	902.927	
Mikro preduzeća i preduzetnici	10.459.196	40.638	642.189	82.485	11.224.507	176.149	394.386	77.583	10.576.389	2.199.092	363.125	
Poljoprivrednici	245.692	11.991	38.876	32.724	329.282	5.560	19.349	32.274	272.099	132.315	37.809	
Javna preduzeća	2.475.910	37	322.315	-	2.798.263	71	306.580	-	2.491.611	2.471.235	-	
Potraživanja od ostalih klijenata	5.128.640	111.237	936.619	417.982	6.594.478	77.920	728.055	314.270	5.474.232	751.398	718.452	
Ukupna izloženost	91.928.698	490.778	4.357.308	2.042.133	98.818.917	1.682.648	3.056.826	1.654.091	92.425.352	31.105.538	2.528.879	
Prema kategorijama potraživanja												
Neproblematična potraživanja	91.763.999	488.141	-	-	92.252.140	1.674.902	-	-	90.577.238	31.039.665	-	
od čega: restrukturirana	541.551	9.613	-	-	551.165	19.739	-	-	531.426	398.235	-	
Problematična potraživanja	164.699	2.636	4.357.308	2.042.133	6.566.777	7.746	3.056.826	1.654.091	1.848.114	65.873	2.528.879	
od čega: restrukturirana	162.046	2.574	1.501.657	590.997	2.257.274	7.670	1.103.757	402.355	743.491	64.997	1.171.368	
Ukupna izloženost	91.928.698	490.778	4.357.308	2.042.133	98.818.917	1.682.648	3.056.826	1.654.091	92.425.352	31.105.538	2.528.879	

⁴ Banka neobezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja nisu u statusu neizmirenja obaveza i potraživanja kod kojih nije evidentiran dokaz o obezvređenju

⁵ Banka obezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja su u statusu neizmirenja obaveza kod kojih postoji evidentan dokaz o obezvređenju

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.
34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.2 Kreditni rizik (nastavak)
(a) Pregled bruto i neto izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2015. godine:

U RSD hiljada

	Neobezvređena potraživanja		Obezvređena potraživanja		Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti			Vrednost sredstava obezbeđenja		
	nije dospelo	dospelo	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		ispravke vrednosti na neobezvređena potraživanja	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi	Ukupna neto potraživanja	Neobezvređena potraživanja	Obezvređena potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	27.664.372	194.536	636.613	1.820.730	30.316.252	582.914	215.445	1.479.258	28.038.655	9.837.990	526.271
Stambeni krediti	13.200.984	30.882	635.546	146.446	14.013.858	77.804	214.377	89.868	13.631.809	9.696.643	521.503
Potrošački i gotovinski krediti	10.550.194	100.256	852	1.313.315	11.964.617	374.291	852	1.102.173	10.487.301	99.905	4.453
Transakcioni i kreditne kartice	857.807	2.649	143	89.591	950.190	26.689	143	77.798	845.560	1.044	-
Ostala potraživanja	3.055.387	60.749	73	271.378	3.387.587	104.130	73	209.420	3.073.984	40.398	315
Potraživanja od privrede	43.640.773	247.554	3.441.333	292.744	47.622.404	680.667	2.619.499	253.437	44.068.800	15.807.713	1.689.569
Velika preduzeća	6.174.601	9.064	-	-	6.183.665	105.478	-	-	6.078.187	463.917	-
Malá i srednja preduzeća	24.724.471	164.894	2.341.087	100.786	27.331.239	420.200	1.805.082	78.284	25.027.672	9.768.358	1.165.886
Mikro preduzeća i preduzetnici	7.865.384	65.005	703.759	142.087	8.776.235	129.126	457.824	131.112	8.058.173	2.043.651	478.123
Poljoprivrednici	247.438	8.567	65.219	49.871	371.095	6.380	43.696	44.041	276.978	121.142	45.559
Javna preduzeća	4.628.878	24	331.269	-	4.960.170	19.482	312.898	-	4.627.791	3.410.645	-
Potraživanja od ostalih klijenata	5.083.276	161.094	2.177.556	60.821	7.482.747	48.891	1.564.712	60.582	5.808.563	816.640	1.496.885
Ukupna izloženost	76.388.421	603.184	6.255.503	2.174.295	85.421.402	1.312.472	4.399.656	1.793.277	77.916.018	26.462.343	3.712.724
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	76.229.426	600.391	-	-	76.829.817	1.307.849	-	-	75.521.988	26.382.622	-
od čega: restrukturirana	239.225	2.847	-	-	242.072	5.344	-	-	236.727	191.067	-
Problematična potraživanja	158.994	2.793	6.255.503	2.174.295	8.591.585	4.623	4.399.656	1.793.277	2.394.030	79.721	3.712.724
od čega: restrukturirana	148.980	2.566	1.806.151	90.357	2.048.053	4.399	1.360.974	64.698	617.982	76.631	1.059.537
Ukupna izloženost	76.388.421	603.184	6.255.503	2.174.295	85.421.402	1.312.472	4.399.656	1.793.277	77.916.018	26.462.343	3.712.724

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

(v) podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnije na dan 31. decembra 2016. godine:

	Neobezvređena potraživanja					Obezvređena potraživanja					U RSD hiljada
	Nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	Nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana	
Potraživanja od stanovništva	27.388.404	5.197.960	261.019	79.096	25	258.699	241.918	243.158	237.153	1.125.260	
Stambeni krediti	14.748.687	705.120	101.428	25.360	-	161.499	79.253	95.318	63.144	378.621	
Potrošački i gotovinski krediti	10.482.711	3.840.623	117.901	42.303	-	82.872	141.213	109.733	138.314	578.008	
Transakcioni i kreditne kartice	787.771	3.787	17.530	3.773	-	3.481	1.943	6.491	6.708	35.706	
Ostala potraživanja	1.369.236	648.431	24.160	7.660	25	10.846	19.509	31.616	28.987	132.924	
Potraživanja od privrede	50.972.232	3.256.360	16.549	7.954	-	388.650	142.975	276.471	227.554	1.903.000	
Velika preduzeća	9.567.673	57.747	-	-	-	215	-	32.781	-	-	
Mala i srednja preduzeća	29.176.772	2.211.519	5.920	-	-	213.076	96.846	6.488	202.096	1.268.560	
Mikro preduzeća i preduzetnici	9.544.491	944.952	6.536	3.855	-	10.751	46.030	237.153	16.547	414.193	
Poljoprivrednici	207.349	42.142	4.093	4.099	-	3.519	99	48	8.912	59.022	
Javna preduzeća	2.475.947	-	-	-	-	161.090	-	-	-	161.225	
Potraživanja od ostalih klijenata	5.224.894	14.982	-	-	-	26.755	383.225	-	50.810	893.811	
Ukupna izloženost	83.585.530	8.469.302	277.569	87.050	25	674.104	768.118	519.629	515.518	3.922.072	
Prema kategorijama potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Neproblematična potraživanja	83.488.077	8.428.072	259.046	76.944	-	-	-	-	-	-	
od čega: restrukturirana	426.008	120.760	1.458	2.939	-	-	-	-	-	-	
Problematična potraživanja	97.452	41.230	18.522	10.106	25	674.104	768.118	519.629	515.518	3.922.072	
od čega: restrukturirana	95.433	40.729	18.353	10.106	-	355.339	521.772	163.423	222.643	829.476	
Ukupna izloženost	83.585.530	8.469.302	277.569	87.050	25	674.104	768.118	519.629	515.518	3.922.072	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.
34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**34.2 Kreditni rizik (nastavak)**

(v) podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnije na dan 31. decembra 2015. godine:

	Neobezvređena potraživanja					Obezvređena potraživanja					U RSD hiljada
	Nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	Nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana	
Potraživanja od stanovništva	22.639.860	4.798.878	329.744	90.427	-	260.614	359.774	246.432	316.651	1.273.872	
Stambeni krediti	12.475.197	572.977	154.812	28.879	-	117.451	154.397	87.410	141.101	281.634	
Potrošački i gotovinski krediti	7.366.343	3.126.830	114.765	42.512	-	103.332	156.799	115.908	125.445	812.683	
Transakcioni i kreditne kartice	825.826	5.395	23.714	5.521	-	6.817	4.250	10.313	10.011	58.343	
Ostala potraživanja	1.972.494	1.093.676	36.453	13.514	-	33.015	44.328	32.800	40.095	121.213	
Potraživanja od privrede	39.383.855	4.292.412	144.742	67.317	-	360.259	453.366	788.894	210.593	1.920.965	
Velika preduzeća	5.765.100	418.565	-	-	-	-	-	-	-	-	
Mala i srednja preduzeća	22.518.872	2.257.708	51.935	60.851	-	179.188	223.608	757.485	131.421	1.150.171	
Mikro preduzeća i preduzetnici	6.260.432	1.585.399	83.239	1.319	-	18.954	53.008	28.372	78.466	667.045	
Poljoprivrednici	210.549	30.740	9.568	5.148	-	6.383	1.215	3.037	705	103.750	
Javna preduzeća	4.628.902	-	-	-	-	155.733	175.535	-	-	-	
Potraživanja od ostalih klijenata	5.186.661	57.708	-	-	-	73.313	-	-	19.717	2.145.347	
Ukupna izloženost	67.210.377	9.148.998	474.486	157.744	-	694.186	813.140	1.035.326	546.961	5.340.184	
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	67.128.870	9.093.325	453.445	154.177	-	-	-	-	-	-	
od čega: restrukturirana	120.568	120.390	899	215	-	-	-	-	-	-	
Problematična potraživanja	81.506	55.673	21.041	3.567	-	694.186	813.140	1.035.326	546.961	5.340.184	
od čega: restrukturirana	73.427	53.613	21.016	3.490	-	251.448	457.640	536.904	171.738	478.777	
Ukupna izloženost	67.210.377	9.148.998	474.486	157.744	-	694.186	813.140	1.035.326	546.961	5.340.184	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.2 Kreditni rizik (nastavak)
(g) Podaci o problematičnim potraživanjima na dan 31. decembra 2016. godine:

	Bruto vrednost potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost problematičnih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti problematičnih potraživanja	% problematičnih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja problematičnih potraživanja
			Ukupno	od čega: restrukturirana potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	35.032.694	2.233.027	2.270.841	483.494	1.445.916	6,48	569.809
Stambeni krediti	16.358.431	537.581	866.526	266.328	344.567	5,30	561.611
Potrošački i gotovinski krediti	15.533.677	1.360.438	1.120.044	196.261	864.327	7,21	2.447
Transakcioni i kreditne kartice	867.191	76.620	54.731	-	48.138	6,31	258
Ostala potraživanja	2.273.395	258.386	229.540	20.905	188.883	10,10	5.492
Potraživanja od privrede *	53.323.147	2.553.082	2.419.064	1.098.488	1.765.082	29,92	1.231.791
Sektor A	2.309.513	154.466	166.834	50.542	125.257	7,22	51.482
Sektor B, C i E	15.046.203	824.207	852.809	262.981	612.935	5,67	333.883
Sektor D	5.871.950	101.380	-	-	-	-	0
Sektor F	10.293.193	398.507	320.090	136.784	263.356	3,11	135.110
Sektor G	9.119.934	761.217	837.655	618.700	623.712	9,18	558.535
Sektor H, I i J	5.986.848	135.244	89.641	22.348	35.341	1,50	68.077
Sektor L, M i N	4.695.506	178.062	152.037	7.133	104.481	3,24	84.704
Potraživanja od ostalih klijenata	10.463.077	1.607.456	1.876.872	675.292	1.507.665	17,94	793.152
Ukupna potraživanja	98.818.917	6.393.565	6.566.777	2.257.274	4.718.663	54,34	2.594.752

* Sektor A - Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija
 Sektor B, C i E - Građevinarstvo
 Sektor D - Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo
 Sektor F - Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti
 Sektor G - Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala
 Sektor H, I i J - Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije
 Sektor L, M i N - Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

(g) Podaci o problematičnim potraživanjima na dan 31. decembra 2015. godine:

	Bruto vrednost potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost problematičnih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti problematičnih potraživanja	%	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja problematičnih potraživanja
			Ukupno	od čega: restrukturirana potraživanja			
Potraživanja od stanovištva	30.316.252	2.277.617	2.600.645	286.314	1.698.900	8,58	589.014
Stambeni krediti	14.013.858	382.048	856.918	164.383	305.473	6,11	584.246
Potrošački i gotovinski krediti	11.964.617	1.477.316	1.365.503	87.639	1.105.285	11,41	4.453
Transakcioni i kreditne kartice	950.190	104.629	90.650	-	77.968	9,54	-
Ostala potraživanja	3.387.587	313.623	287.573	34.292	210.175	8,49	315
Potraživanja od privrede *	41.585.687	2.992.951	3.162.340	1.296.106	2.349.169	7,60	1.611.681
Sektor A	1.916.442	101.732	74.737	52.468	62.239	3,90	49.646
Sektor B, C i E	12.679.163	523.163	531.926	182.679	319.342	4,20	247.582
Sektor D	4.743.956	121.067	62.800	-	36.604	1,32	48.629
Sektor F	6.993.396	360.533	364.997	225.757	264.631	5,22	209.852
Sektor G	6.307.390	1.263.320	1.496.254	774.398	1.191.719	23,72	758.043
Sektor H, I i J	5.605.123	315.554	330.958	9.597	214.430	5,90	154.134
Sektor L, M i N	3.340.217	307.582	300.669	51.207	260.204	9,00	143.795
Potraživanja od ostalih klijenata	13.519.464	2.234.817	2.828.601	465.633	2.149.486	20,92	1.591.751
Ukupna potraživanja	85.421.402	7.505.385	8.591.585	2.048.053	6.197.556	10,06	3.792.446

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.2 Kreditni rizik (nastavak)
(d) Podaci o promenama problematičnih potraživanja u 2016. godini:

	Bruto vrednost na početku godine	Nova problematična potraživanja	Smanjenje problematičnih potraživanja				Druge promene ⁶	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
			Ukupno	od čega: naplaćeno	od čega: prebačeno u kategoriju neproblematičnih potraživanja	od čega: otpisano			
Potraživanja od stanovništva	2.600.645	905.859	1.383.676	392.977	572.906	417.793	148.014	2.270.841	824.925
Potraživanja od privrede i ostalih klijenata	5.990.941	503.051	2.459.016	1.038.706	15.265	1.405.045	260.960	4.295.936	1.023.190
Ukupna potraživanja	8.591.585	1.408.910	3.842.692	1.431.683	588.171	1.822.838	408.974	6.566.777	1.848.115

U RSD hiljada

Podaci o promenama problematičnih potraživanja u 2015. godini :

	Bruto vrednost na početku godine	Nova problematična potraživanja	Smanjenje problematičnih potraživanja				Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
			Ukupno	od čega: naplaćeno	od čega: prebačeno u kategoriju neproblematičnih potraživanja	od čega: otpisano			
Potraživanja od stanovništva	2.498.633	1.230.238	1.334.545	440.936	760.635	132.975	206.319	2.600.645	901.744
Potraživanja od privrede i ostalih klijenata	6.706.459	892.155	1.942.645	1.272.785	8.559	661.302	334.972	5.990.941	1.492.286
Ukupna potraživanja	9.205.093	2.122.393	3.277.190	1.713.720	769.193	794.277	541.290	8.591.585	2.394.030

U RSD hiljada

⁶ Druge promene se odnose na kursne razlike i povećanje izloženosti po osnovu postojećih problematičnih potraživanja.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Prilikom procesa odobravanja plasmana, Banka naplatu očekuje prevashodno iz budućih novčanih tokova dužnika. Kao dopunu ovom vidu naplate i kako bi se smanjio gubitak usled potencijalnog nastupanja statusa neizmirenja obaveza dužnika, Banka uzima različite instrumente obezbeđenja (kolaterale) kao zaštitu. Banka uzima što je moguće više kolaterala, pri čemu se prednost daje kolateralima koji se mogu brzo i jednostavno realizovati. Mogućnost uzimanja kolaterala zavisi od trenutne tržišne situacije i poslovne konkurencije. Efikasnost tehnika ublažavanja kreditnog rizika se meri i kontroliše praćenjem vremena potrebnog za realizaciju kolaterala i odstupanja realizovanih vrednosti kolaterala od očekivanih.

U okviru Službe upravljanja strateškim rizicima je Odeljenje za upravljanje kolateralima, koje je zaduženo za kompletan proces upravljanja kolateralima - od preliminarnе analize do završetka njegove realizacije. Proces je podeljen u 3 faze:

Faza analize kolaterala predstavlja početnu fazu procesa upravljanja kolateralima. Ona počinje identifikacijom i analizom potencijalnog kolaterala i prikupljanjem neophodnih informacija i dokumentacije, a završava se evidencijom kolaterala u sistemu za evidenciju kolaterala.

Faza monitoringa kolaterala se odnosi na praćenje uspostavljenosti i vrednosti kolaterala. Jedna od njenih glavnih funkcija je evidencija, praćenje, ažuriranje i kontrola podataka o kolateralima u sistemu za evidenciju kolaterala.

Faza realizacije kolaterala predstavlja poslednju fazu procesa, kada dolazi do realizacije kolaterala (npr. njegove prodaje u cilju zatvaranja plasmana) i zatvaranja kolaterala u sistemu za evidenciju kolaterala. Ona takođe obuhvata i fazu prikupljanja podataka za izračun prosečnih stopa realizacije i naplate iz kolaterala (eng. Collateral Recovery Ratio).

Svaka faza je regulisana Procedurom upravljanja kolateralima kojom se definišu i zadaci i odgovornosti organizacionih delova koji učestvuju u procesu.

Pored procesa, Odeljenje za upravljanje kolateralima je zaduženo i za proces izbora, praćenja i uklanjanja procenitelja sa liste procenitelja prihvatljivih za Banku, odnosno za definisanje minimuma sadržine izveštaja o procenama, kao i kontrolu primene adekvatnih metodologija prilikom procenjivanja vrednosti kolaterala, sve u cilju što preciznijeg određivanja vrednosti kolaterala. Pravila vezana za standarde i metodologiju procenjivanja su obuhvaćena Politikom upravljanja kolateralima.

Provera vrednosti kolaterala se radi periodično u zavisnosti od načina provere i vrste kolaterala. Način provere vrednosti kolaterala se može razdvojiti na utvrđivanje vrednosti od strane eksternih procenitelja ili državnih organa ovlašćenih za utvrđivanje vrednosti (reprocena, Poresko rešenje) i na interno praćenje vrednosti kolaterala od strane zaposlenih u Odeljenju za upravljanje kolateralima (monitoring). Dinamika provere vrednosti kolaterala se definiše u zavisnosti od vrste kolaterala, a u skladu sa lokalnom i internom regulativom.

U sklopu procesa izračunavanja kapitalnog zahteva za kreditni rizik, Služba upravljanja strateškim rizicima, nakon kontrole ispunjenosti primenljivih zakonskih propisa definisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, određuje da li će se određeni kolateral prihvatiti kao instrument ublažavanja kreditnog rizika. Stavke kolaterala prihvatljive kao instrument ublažavanja kreditnog rizika su detaljno objašnjene u posebnoj internoj proceduri Banke kojom se definišu primenljivi instrumenti ublažavanja kreditnog rizika kao i uslovi za priznavanje instrumenta ublažavanja kreditnog rizika.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Osnovne vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Banka prevashodno primenjuje gotovinu i gotovinske ekvivalente deponovane kod Banke kao instrumente materijalne kreditne zaštite.

Banka trenutno ne primenjuje bilansno i vanbilansno netiranje kao tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Osnovne vrste pružalaca kreditne zaštite po osnovu garancija i kreditnih derivata

Garancije koje se primenjuju kao nematerijalna kreditna zaštita su pružene od strane:

- država - sa stanjem na dan 31.12.2016. godine za ublažavanje kreditnim rizikom ponderisane aktive korišćena je garancija pružena od strane Republike Srbije. Primenjen je preferencijalni ponder kreditnog rizika 0% u skladu sa odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala koju propisuje NBS;
- komercijalnih banaka dovoljnog kreditnog kvaliteta - izloženostima obezbeđenim garancijom banke sa preostalim rokom dospeća dužim od tri meseca, Banka dodeljuje ponder kreditnog rizika države u kojoj banka garantor ima sedište ili ponder kreditnog rizika 50%, zavisno od toga koji je ponder veći; izloženostima obezbeđenim garancijom banke sa preostalim rokom dospeća kraćim od tri meseca, Banka dodeljuje ponder kreditnog rizika države u kojoj banka garantor ima sedište ili ponder kreditnog rizika 20%, zavisno od toga koji je ponder veći.

Banka u svom portfoliju prihvaćenih sredstava obezbeđenja nema kreditne derivate te se ne koriste kao instrumenti kreditne zaštite.

Izloženosti obezbedene hipotekama na nepokretnosti

Stambene nepokretnosti, odnosno objekti i zemljište u kojima stanuje vlasnik te nepokretnosti ili ju je dao u zakup (ili namerava da u njoj stanuje ili da je da u zakup) se priznaju kao instrumenti zaštite kada se ispune svi zahtevi definisani Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka. Ispunjenost propisanih zahteva predstavlja preduslov za klasifikaciju date izloženosti u posebnu klasu izloženosti, Izloženosti obezbedene hipotekama na nepokretnosti, kojoj se dodeljuje povoljniji ponder kreditnog rizika, umesto priznavanja efekata tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Hipoteke nad ostalim vrstama nepokretnosti Banka priznaje za interne svrhe, premda ih ne koristi za ublažavanje kreditnog rizika u regulatorne svrhe (adekvatnost kapitala).

Ostale vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Pored gore navedenih, Banka primenjuje i sledeće instrumente materijalne kreditne zaštite, ali njih ne uzima u obzir prilikom obračuna rizikom ponderisane aktive:

- zalogu na pokretnoj imovini;
- zalogu na potraživanjima;
- zalogu na akcijama i obveznicama;
- vinkuliranu polisnu životnog osiguranja;
- druge vrste definisane u Katalogu kolaterala Banke.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružiocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembra 2016. godine:

	Vrste sredstava obezbeđenja*			U RSD hiljada
	Depoziti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Garancije čiji je izdavalac država
Potraživanja od stanovništva	56.995	13.130.492	159.691	-
Stambeni krediti	709	13.047.937	87.735	-
Potrošački i gotovinski krediti	53.736	44.635	21.475	-
Transakcioni i kreditne kartice	2.493	-	-	-
Ostala potraživanja	57	37.921	50.481	-
Potraživanja od privrede	2.300.550	663.321	13.382.283	2.471.235
Velika preduzeća	464.658	-	2.055.498	-
Mala i srednja preduzeća	1.497.902	378.762	9.216.994	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	337.990	255.560	1.968.667	-
Poljoprivrednici	-	28.999	141.125	-
Javna preduzeća	-	-	-	2.471.235
Potraživanja od ostalih klijenata	161.850	33.765	1.274.234	-
Ukupna izloženost	2.519.395	13.827.578	14.816.208	2.471.235
Prema kategorijama potraživanja	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	2.518.664	12.989.411	13.060.355	2.471.235
od čega: restrukturirana	-	145.485	252.750	-
Problematična potraživanja	731	838.168	1.755.854	-
od čega: restrukturirana	-	257.284	979.081	-
Ukupna potraživanja	2.519.395	13.827.578	14.816.208	2.471.235

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružaocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembra 2015. godine:

	Vrste sredstava obezbeđenja ⁷			U RSD hiljada
	Depoziti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Garancije čiji je izdavalac država
Potraživanja od stanovništva	82.485	10.163.150	118.626	-
Stambeni krediti	2.015	10.134.017	82.114	-
Potrošački i gotovinski krediti	78.745	25.613	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	1.044	-	-	-
Ostala potraživanja	681	3.520	36.512	-
Potraživanja od privrede	1.835.750	855.500	11.395.387	3.410.645
Velika preduzeća	-	-	463.917	-
Mala i srednja preduzeća	1.678.712	486.099	8.769.434	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	156.936	336.878	2.027.961	-
Poljoprivrednici	102	32.524	134.076	-
Javna preduzeća	-	-	-	3.410.645
Potraživanja od ostalih klijenata	181.765	12.403	2.119.356	-
Ukupna izloženost	2.100.001	11.031.053	13.633.369	3.410.645
Prema kategorijama potraživanja	-	-	-	-
Neproblematična potraživanja	2.096.116	10.072.215	10.803.647	3.410.645
od čega: restrukturirana	-	51.945	139.122	-
Problematična potraživanja	3.886	958.838	2.829.722	-
od čega: restrukturirana	-	271.028	865.140	-
Ukupna potraživanja	2.100.001	11.031.053	13.633.369	3.410.645

⁷ Vrednost sredstava obezbeđenja u tabeli prikazana do visine plasmana (prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja priznata u skladu sa NBS Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

U toku 2016. godine banka je raspolagala sa sleđim sredstvima stećenim naplatom potraživanja.

Vrste sredstava stećenih naplatom potraživanja	U RSD hiljada	
	Stambene nepokretnosti	Ukupno
Bruto vrednost na početku perioda	85.785	85.785
Prodana u toku perioda	71.884	71.884
Bruto vrednost na kraju perioda	13.901	13.901
Akumulirana ispravka vrednosti	13.009	13.009
od čega: ispravke vrednosti u toku perioda	-	-
Neto vrednost na kraju perioda	892	892

U toku 2015. godine banka je raspolagala sa sleđim sredstvima stećenim naplatom potraživanja.

Vrste sredstava stećenih naplatom potraživanja	U RSD hiljada	
	Stambene nepokretnosti	Ukupno
Bruto vrednost na početku perioda	76.709	76.709
Stečena u toku perioda	9.076	9.076
Bruto vrednost na kraju perioda	85.785	85.785
Akumulirana ispravka vrednosti	80.119	80.119
od čega: ispravke vrednosti u toku perioda	3.409	3.409
Neto vrednost na kraju perioda	5.666	5.666

Osnovni principi preuzimanja i upravljanja založenom imovinom su regulisani Procedurom o preuzimanju založene imovine u postupcima prinudne naplate. Predmete preuzimanja čine uglavnom nepokretnosti i pokretna imovina.

Osnovni principi za preuzimanje imovine (nepokretnih i pokretnih) koji se moraju uzeti u obzir uključuju analizu tržišne vrednosti i potencijalne utrživosti imovine koja se razmatra, koja mora biti potkrepljena očekivanim prihodom od prodaje, koji će dovesti iznos naplaćenih potraživanja Banke na najviši nivo. U zavisnosti od osnovnih karakteristika imovine, vrsta imovine (nekretnine, pokretnosti) se dalje može deliti na primarna i sekundarna kada se uzme u obzir mogućnost preuzimanja, u zavisnosti od njihove svrhe i drugih karakteristika, poput lokacije, vrste, tehničkih standarda, opremljenosti, godine izgradnje i sl, kao i u zavisnosti od situacije na tržištu u smislu ponude i potražnje određenih vrsta instrumenata obezbeđenja. Svi gorepomenuti parametri utiču na donošenje konačne odluke o realizaciji postupka preuzimanja u vlasništvo Banke.

Banka kao strategije upravljanje imovinom stećenom naplatom potraživanja primenjuje: prodaju, izdavanje, razvoj, zadržavanja, odnosno kombinace nekih od datih strategija. Predlog strategije mora uključivati realan plan u smislu sprovođenja strategije. Procenjeni povezani troškovi, prihodi i uticaj bilansa uspeha moraju se uzeti u obzir. U slučaju predlaganja strategije "zadržavanja", troškovi održavanja moraju se jasno prikazati u strategiji imovine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**34.2 Kreditni rizik (nastavak)****LTV racio**

Tabela ispod predstavlja takozvani „LTV“ racio za stambene kredite, a koji predstavljaju deo ukupnih kredita odobrenih stanovništvu.

Vrednost LTV pokazatelja*	U RSD hiljada	
	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima na dan 31.12.2016	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima na dan 31.12.2015
Ispod 50%	2.731.984	2.460.642
od 50% do 70%	3.608.271	2.878.998
od 71% do 100%	5.136.903	4.025.866
od 101% do 150%	621.895	812.153
Preko 150%	1.229.669	1.273.601
Ukupna izloženost	13.328.722	11.451.260
Prosečni LTV	91,80%	88,10%

Procena obezvređenja finansijskih sredstava

Banka vrši procenu obezvređenja, odnosno obračun ispravke vrednosti potraživanja priznatih u bilansu stanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (u daljem tekstu: MRS)/ Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI).

Obračun ispravke vrednosti Banke uključuje posebna rezervisanja (pojedinačno ili na osnovu pravila) i opšta rezervisanja (na grupnoj osnovi).

Posebna rezervisanja se formiraju na izloženostima klijenata u statusu neizmirenja obaveza, odnosno obezvređenim izloženostima. Izloženost se smatra obezvređenom kada je verovatno da Banka neće moći da naplati sve ugovorene iznose odnosno kada je klijent u statusu neizmirenja obaveza. Preciznije, Banka kroz analizu obezvređenja utvrđuje da li postoji objektivni dokaz umanjenja vrednosti svih potraživanja od klijenta.

Opšta rezervisanja (na grupnoj osnovi) se primenjuju za potraživanja kod kojih ne postoji objektivni dokaz o obezvređenju i formira se kako bi se pokrili pretrpljeni ali neizveštavani gubici (engl. incurred but not detected losses), odnosno u situaciji kada pravo obezvređenje nije još uvek nastalo. Za ova potraživanja se obračunava ispravka vrednosti iako nema dokaza o obezvređenju, obzirom da iskustvo ukazuje na to da će neki od njih vremenom ući u status neizmirenja obaveza. Ispravka vrednosti na grupnoj osnovi se formira i za plasmane koji su bili predmet individualne procene ali kod kojih nije prepoznato obezvređenje.

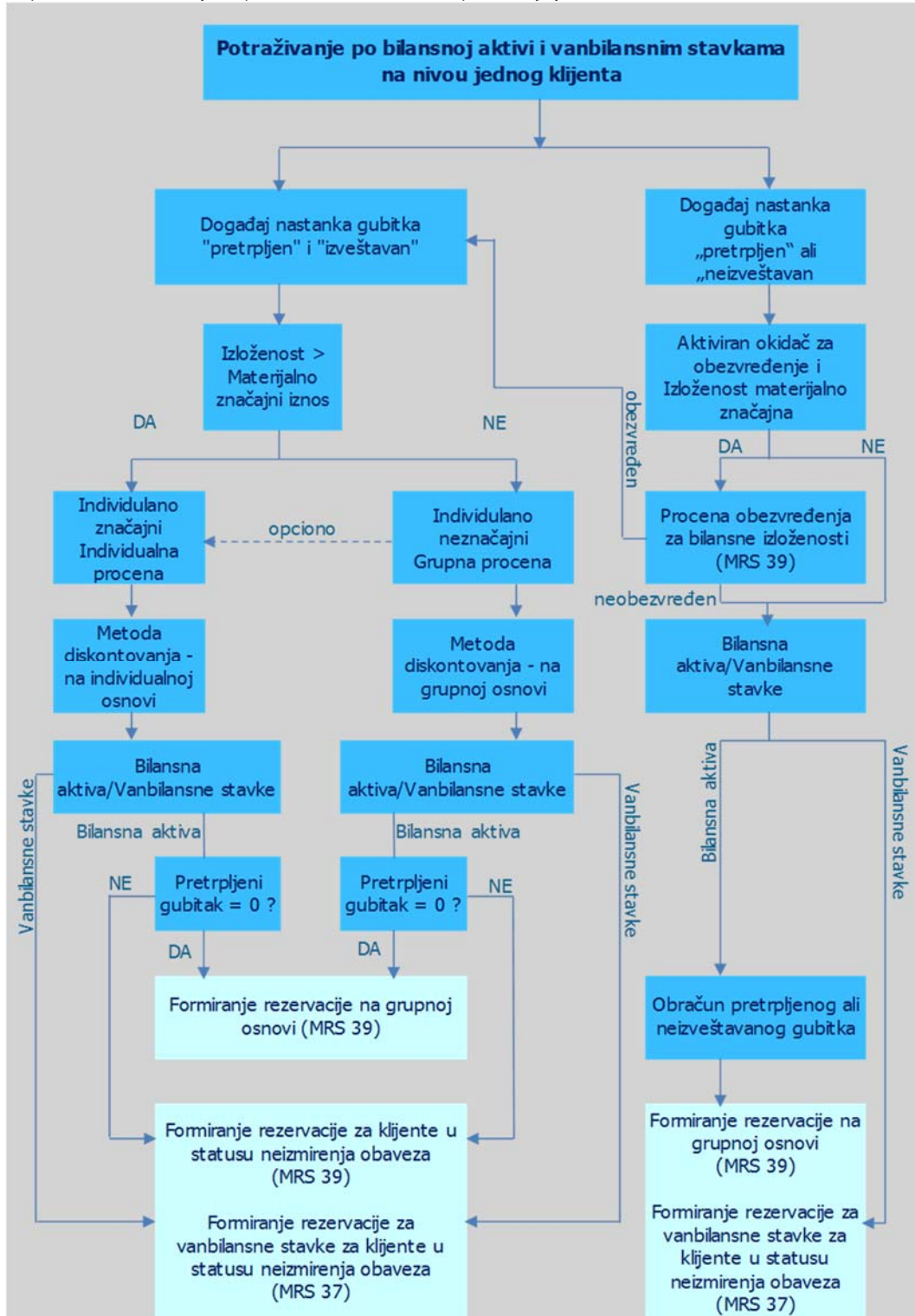
**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

LTV racio (nastavak)

Prikazani proces formiranja ispravka vrednosti se primenjuje u Banci:

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Ukoliko je klijent (ili finansijsko sredstvo klijenta) obezvređen, tada klijent već treba da bude u statusu neizmirenju obaveza ili da mu se snizi rejting na status neizmirenja obaveza ukoliko je klijentu prethodno dodeljen „performing“ rejting. S druge strane, ukoliko je klijent u statusu neizmirivanja obaveza, on ne mora biti obezvređen, ali se pokreće proces obezvređenja.

Pored klijenata koji su u statusu neizmirivanja obaveza, kada se proces obezvređenja automatski pokreće, za „performing“ klijente se sprovodi test obezvređenja ukoliko se aktivira bilo koji od definisanih pokretača obezvređenja za pojedinačno značajne klijente. Test obezvređenja kao poređenje bruto knjigovodstvene vrednosti i diskontovanih, procenjenih novčanih tokova relevantan je samo za bilansne izloženosti.

Obračun posebnog rezervisanja

Za svaku obezvređenu izloženost iznad praga materijalnosti obračunava se ispravka vrednosti primenom metoda diskontovanja novčanih tokova. Banka pojedinačno značajnim klijentima smatra sve klijente sa izloženošću preko 5 miliona dinara.

Metodom diskontovanja novčanih tokova, očekivani novčani tokovi iz poslovanja klijenta i po osnovu realizacije kolaterala se procenjuju od strane nadležnog zaposlenog iz Direkcija za restrukturiranje i naplatu plasmana (eng. Workout manager) i Odeljenja za naplatu potraživanja od pravnih lica (eng. Collection). Ispravka vrednosti je razlika između knjigovodstvene vrednosti obezvređenog plasmana i sadašnje vrednosti očekivanih novčanih tokova, diskontovanih primenom efektivne kamatne stope za taj plasman.

Za obezvređene izloženosti koje se ne smatraju pojedinačno značajnim, obračun se sprovodi automatski na osnovu pravila. Klijenti koji pripadaju ovom pod-portfoliju se klasifikuju prema kriterijumu redovnosti prilikom izmirivanja obaveza.

Obračun opšteg rezervisanja

Potraživanja koja ne pokazuju objektivni dokaz o obezvređenju se razvrstavaju u grupe na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika i njihove odgovarajuće grupne ispravke vrednosti se obračunavaju u zavisnosti od karakteristika grupe i nivoa kreditnog rizika.

Formiranje opšte ispravke vrednosti na grupnoj osnovi počiva na Bazel II obračunu očekivanog gubitka za kreditni rizik (engl. expected loss) što predstavlja kvantifikaciju očekivanog gubitka u periodu od godinu dana, pomnoženog sa periodom prepoznavanja gubitka (engl. loss identification period).

Očekivani gubitak je prosečni iznos kreditnog gubitka za period od godinu dana koji Banka očekuje da će pretrpeti na nivou pojedinačnog potraživanja. Očekivani gubitak meri očekivani prosečni gubitak na nivou portfolija tokom odgovarajućeg vremenskog perioda i u skladu sa standardima Bazel II, obračunava se kao proizvod sledeća tri parametra kreditnog rizika:

- Verovatnoća neizmirenja obaveza (eng. Probability of Default - PD),
- Izloženost Banke u vreme neizmirenja obaveza dužnika (eng. Exposure at Default -EaD), i
- Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (eng. Loss Given Default - LGD).

PD predstavlja verovatnoću da će performing klijent dospeti u status neizmirenja obaveza u periodu od 12 meseci a vrednosti, minimalni standardi za vrednovanje modela i procesi praćenja su uspostavljeni i opisani u Politici Banke za okvir klasifikacije i pravila klasifikacije (rejtinga).

Za performing portfolio LGD se određuje na osnovu ekspertskog mišljenja menadžmenta Banke (vodeći računa o pokrivenosti kolateralom) i parametara standardnog pristupa po Basel-u II.

Banka proverava metodologiju i pretpostavke koje se koriste za procenu budućih novčanih tokova s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka kroz Back-testing analizu koja se sprovodi jednom godišnje.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama obezvređenih potraživanja u 2016. godini:

	U RSD hiljada							
	Bruto vrenost na početku perioda	Potraživanja koja su obezvređena u toku godine		Potraživanja koja su prestala da budu obezvređena u toku godine		Druge promene	Bruto vrenost na na kraju perioda	Neto vrenost na na kraju perioda
		Ukupno	od čega: obezvređena na pojedinačnoj osnovi	Ukupno	od čega: bila obezvređena na pojedinačnoj osnovi			
Potraživanja od stanovništva	2.457.343	627.012	152.331	436.749	75.909	(541.418)	2.106.188	667.809
Stambeni krediti	781.992	191.790	117.536	120.117	75.909	(75.829)	777.836	437.628
Potrošački i gotovinski krediti	1.314.167	337.369	29.302	228.404	-	(372.992)	1.050.140	188.716
Transakcioni i kreditne kartice	89.734	17.578	-	16.564	-	(36.418)	54.330	6.205
Ostala potraživanja	271.450	80.275	5.492	71.664	-	(56.179)	223.883	35.260
Potraživanja od privrede	3.734.078	602.882	558.123	239.343	157.629	(1.158.965)	2.938.652	708.440
Velika preduzeća	-	32.997	32.781	-	-	-	32.997	2.055
Mala i srednja preduzeća	2.441.873	421.050	397.996	151.334	114.506	(924.523)	1.787.066	417.968
Mikro preduzeća i preduzetnici	845.846	142.812	127.346	73.897	40.153	(190.087)	724.674	252.705
Poljoprivrednici	115.090	6.024	-	14.111	2.969	(35.403)	71.599	19.976
Javna preduzeća	331.269	-	-	-	-	(8.954)	322.315	15.735
Potraživanja od ostalih klijenata	2.238.377	64	-	493.630	476.773	(390.210)	1.354.601	312.276
Ukupna potraživanja	8.429.798	1.229.958	710.454	1.169.722	710.310	(2.090.593)	6.399.441	1.688.525

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.
34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**34.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Podaci o promenama obezvređenih potraživanja u 2015. godini:

	Bruto vrenost na početku perioda	Potraživanja koja su obezvređena u toku godine		Potraživanja koja su prestala da budu obezvređena u toku godine			Druge promene	Bruto vrenost na na kraju perioda	U RSD hiljada Neto vrenost na na kraju perioda
		Ukupno	od čega: obezvređena na pojedinačnoj osnovi	Ukupno	od čega: bila obezvređena na pojedinačnoj osnovi				
Potraživanja od stanovništva	2.448.978	822.938	199.996	675.058	77.802	(139.514)	2.457.343	762.640	
Stambeni krediti	761.884	277.255	199.996	251.888	77.783	(5.260)	781.992	477.747	
Potrošački i gotovinski krediti	314.420	369.644	-	85.793	-	715.897	1.314.167	211.142	
Transakcioni i kreditne kartice	88.066	30.237	-	18.425	-	(10.143)	89.734	11.794	
Ostala potraživanja	1.284.607	145.802	-	318.951	20	(840.008)	271.450	61.958	
Potraživanja od privrede	4.447.078	742.006	657.175	50.350	13.791	(1.404.656)	3.734.078	861.141	
Velika preduzeća	353.669	-	-	-	-	(353.669)	-	-	
Mala i srednja preduzeća	2.850.914	421.171	379.798	22.174	13.791	(808.038)	2.441.873	558.507	
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.033.338	157.803	121.644	17.632	-	(327.663)	845.846	256.910	
Poljoprivrednici	209.157	7.300	-	10.544	-	(90.823)	115.090	27.352	
Javna preduzeća	-	155.733	155.733	-	-	175.535	331.269	18.371	
Potraživanja od ostalih klijenata	2.259.308	20	-	268	-	(20.683)	2.238.377	613.084	
Ukupna potraživanja	9.155.364	1.564.964	857.171	725.677	91.594	(1.564.853)	8.429.798	2.236.865	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2016.
34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**34.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Podaci o promenama ispravki vrednosti potraživanja u 2016. godini:

	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku perioda	Ukidanje ispravki vrednosti u toku perioda	Druge promene	U RSD hiljada Akumulirana ispravka vrednosti na kraju godine
Potraživanja od stanovništva	2.277.617	3.922.274	3.707.830	(259.034)	2.233.027
Stambeni krediti	382.048	1.433.887	1.278.203	(150)	537.581
Potrošački i gotovinski krediti	1.477.316	1.914.917	1.807.334	(224.461)	1.360.438
Transakcioni i kreditne kartice	104.629	185.940	200.345	(13.604)	76.620
Ostala potraživanja	313.623	387.531	421.948	(20.819)	258.386
Potraživanja od privrede	3.553.604	4.285.769	3.933.434	(865.645)	3.040.293
Velika preduzeća	105.478	517.911	419.715	51	203.724
Mala i srednja preduzeća	2.303.566	2.713.820	2.531.920	(660.850)	1.824.616
Mikro preduzeća i preduzetnici	718.062	789.456	687.218	(172.182)	648.118
Poljoprivrednici	94.117	75.970	64.104	(48.800)	57.183
Javna preduzeća	332.380	188.612	230.477	16.137	306.651
Potraživanja od ostalih klijenata	1.674.164	1.133.858	1.175.074	(512.703)	1.120.245
Ukupna izloženost	7.505.385	9.341.901	8.816.339	(1.637.382)	6.393.565
Prema kategorijama potraživanja					
Neproblematična potraživanja	1.307.829	5.286.610	5.234.997	315.461	1.674.902
od čega:restrukturirana	5.344	47.581	31.567	(1.620)	19.739
Problematična potraživanja	6.197.556	4.055.291	3.581.341	(1.952.843)	4.718.663
od čega:restrukturirana	1.430.071	908.456	625.799	(198.945)	1.513.782
Ukupna izloženost	7.505.385	9.341.901	8.816.339	(1.637.382)	6.393.565

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2016.
34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**34.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Podaci o promenama ispravki vrednosti potraživanja u 2015. godini:

	U RSD hiljada				
	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku perioda	Ukidanje ispravki vrednosti u toku perioda	Druge promene	Akumulirana ispravka vrednosti na kraju godine
Potraživanja od stanovništva	1.961.328	2.640.491	2.200.656	(123.546)	2.277.617
Stambeni krediti	292.910	865.477	767.689	(8.650)	382.048
Potrošački i gotovinski krediti	294.643	1.380.735	1.087.336	889.276	1.477.316
Transakcioni i kreditne kartice	96.972	154.952	143.628	(3.666)	104.629
Ostala potraživanja	1.276.804	239.327	202.003	(1.000.506)	313.623
Potraživanja od privrede	3.222.842	4.903.940	4.092.895	(480.284)	3.553.604
Velika preduzeća	373.652	171.384	132.368	(307.190)	105.478
Mala i srednja preduzeća	2.033.911	3.381.424	2.875.194	(236.575)	2.303.566
Mikro preduzeća i preduzetnici	641.634	811.018	678.828	(55.762)	718.062
Poljoprivrednici	152.606	212.773	197.625	(73.637)	94.117
Javna preduzeća	21.038	327.341	208.880	192.881	332.380
Potraživanja od ostalih klijenata	1.676.302	1.219.903	1.008.647	(213.374)	1.674.184
Ukupna izloženost	6.860.473	8.764.334	7.302.198	(817.204)	7.505.405
Prema kategorijama potraživanja					
Neproblematična potraživanja	1.066.111	2.848.477	2.625.712	18.974	1.307.849
od čega:restrukturirana	4.357	12.110	17.149	6.027	5.344
Problematična potraživanja	5.794.362	5.915.857	4.676.486	(836.178)	6.197.556
od čega:restrukturirana	1.337.035	1.474.475	871.794	(509.645)	1.430.071
Ukupna izloženost	6.860.473	8.764.334	7.302.198	(817.204)	7.505.405

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o obračunatim prihodima od kamata i naplaćenim kamatama

	Prihod od kamate	Naplaćena kamata	Prihod od kamate na obezvređena potraživanja	U RSD hiljada Naplaćena kamata na obezvređena potraživanja
Potraživanja od stanovništva	2.831.007	2.521.618	346.985	151.704
Stambeni krediti	739.800	675.714	71.204	33.415
Potrošački i gotovinski krediti	1.717.963	1.507.241	229.110	95.393
Transakcioni i kreditne kartice	157.710	138.430	21.100	10.031
Ostala potraživanja	215.535	200.233	25.570	12.865
Potraživanja od privrede	2.436.031	2.037.260	264.608	79.443
Velika preduzeća	297.223	291.487	2.568	-
Mala i srednja preduzeća	1.340.069	1.198.295	152.579	44.135
Mikro preduzeća i preduzetnici	602.130	363.147	90.839	25.546
Poljoprivrednici	36.902	24.888	12.058	1.239
Javna preduzeća	159.708	159.444	6.563	8.523
Potraživanja od ostalih klijenata	1.607.760	1.368.434	76.532	31.628
Ukupna potraživanja	6.874.799	5.927.313	688.124	262.774
Prema kategorijama potraživanja				
Neproblematična potraživanja	6.176.391	5.799.738	3.511	-
od čega: restrukturirana	23.241	21.622	-	-
Problematična potraživanja	698.408	127.575	684.613	262.774
od čega: restrukturirana	136.187	23.485	123.476	45.995
Ukupna potraživanja	6.874.799	5.927.313	688.124	262.774

Prihodi od kamata za kredite se iskazuju u skladu sa MRS 39 po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek plasmana na neto sadašnju vrednost plasmana.

Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument, ali ne i buduću kreditni gubici.

Kod obezvređenih plasmana, prihod se priznaje u visini prihoda određenog primenom efektivne kamatne stope na neto knjigovodstvenu vrednost (knjigovodstvenu vrednost umanjenu za iznos obezvređenja).

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Potrebna rezerva za procenjene gubitke

Banka dodatno, u skladu sa u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke vrši obračun rezerve za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki i utvrđuje iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke, koji predstavlja zbir pozitivnih razlika između rezerve za procenjene gubitke obračunate i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na nivou dužnika.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama predstavlja odbitnu stavku od kapitala banke u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke (videti napomenu 2.7.).

Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije reprogramira, odnosno restrukturira kredite, nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate ili bilo koju drugu izmenu inicijalnih uslova kreditiranja. Reprogrami mogu biti poslovni (biznis) repogrami ili forbearance po definiciji EBA-e.

Biznis reprogram podrazumeva izmenu inicijalno ugovorenih uslova koja nije uslovljena pogoršanjem finansijske pozicije dužnika, odnosno ublažavanjem posledica pogoršane finansijske pozicije i ne predstavlja restrukturiranje. Rezultat je promenjene situacije na tržištu (kupci, dobavljači, konkurencija) i potrebe da se postojeća dinamika i uslovi kredita prilagode novonastaloj situaciji.

Forbearance predstavlja restrukturiranje uslovljeno:

- nesposobnošću dužnika da ispunjava ugovorne obaveze usled finansijskih poteškoća i
- potrebom da banka učini određene ustupke kako bi klijent mogao da servisira ugovorne obaveze.

Performing forbearance - predstavlja polaznu kategoriju u okviru forbearance principa i dodeljuje se u slučaju definisanog pogoršanja finansijske pozicije klijenta, odnosno njegove kreditne sposobnosti registrovane docnje preko 30 dana u zadnja 3 meseca pre podnošenja zahteva za reprogram ili drugih nepoštovanja ugovornih uslova prema Banci. Minimalni period važenja ovog statusa je 2 godine tokom kojeg klijent mora da otplati min % ukupnog duga godišnje i na kraju perioda ne sme da ima kašnjenja preko 30 dana (tokom navedenog perioda kašnjenja ne smeju preći 90 dana).

Performing forbearance under probation - je podkategorija u okviru Performing Forbearance statusa u koju klijent prelazi iz Non performing forbearance ili Defaulted forberanace statusa po isteku monitoring perioda, pri čemu moraju biti kumulativno ispunjeni uslovi: maksimalne docnje tokom trajanja monitoring perioda, nepostojanja dana docnje na kraju monitoring perioda i evidentiran pozitivan finansijski razvoj koji nagoveštava sposobnost dužnika da u budućem periodu uredno ispunjava ugovorne obaveze. Performing Forbearance under probation traje max 2 godine, po isteku koje ako su ispunjeni svi uslovi klijent izlazi iz statusa Forbearance.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Reprogramirani krediti (nastavak)

Non performing forbearance status se dodeljuje u slučajevima:

- da klijent ne sprovede konačno restrukturiranje po isteku perioda od 18 m od dodeljivanja statusa „privremene mere“;
- nastupanja nekog od događaja neizmirenja obaveza koji se ne odnosi na restrukturiranje za vreme trajanja performing forbearance statusa;
- kašnjenja preko 30 dana kod klijenta koji je u Performing Forbearance under probation statusu
- Ako se klijentu koji je u Performing Forbearance under probation statusu uradi novi reprogram u drugoj godini trajanja statusa

Monitoring period za klijente sa NPF statusom traje godinu dana naon čega u slučaju ispunjenja definisanih uslova prelazi u Performing forbearance under probation status.

Distresni reprogram/restrukturiranje (defaulted forbearance) predstavlja vid restrukturiranja kojim klijent dobija status neizmirenja obaveza. Ovim putem se obuhvata celokupna izloženost (ili njen najveći deo) i uvek je uslovljena značajnim pogoršanjem boniteta klijenta. Distresni reprogram se odobrava uvek kada klijent ima rating R u momentu odobrenja reprograma, kada klijent nije u radnom odnosu (važi samo za fizička lica), kao i kada se klijentu odobrava drugi reprogram, a prošlo je manje od 2 godine od odobrenja inicijalnog reprograma.

Privremene mere - od privremenim merama se ne podrazumeva konačno restrukturiranje već među korak do sprovođenja konačnog restrukturiranja. Najčešće se javlja u situacijama kada je prisutan veći broj kreditora kod određenog klijenta i potreban je duži vremenski period zbog internih postupaka i procedura svakog pojedinog kreditora kako bi se konačni model restrukturiranja definisao (primer - situacije kada se pribegava stand-still sporazumima ili moratorijumima kao prelaznom rešenju do konačnog restrukturiranja). Period trajanja privremenih mera je ograničen na 18 meseci.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Banka kontinuirano kontrolira reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

Podaci o restrukturiranim potraživanjima na dan 31. decembra 2016. godine:

	U RSD hiljada						Vrednost sredstava obezbedjenja restrukturiranih potraživanja*
	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja	% restrukturiranih potraživanja	
			Ukupno	od čega: problematična potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	35.032.694	2.233.027	733.777	483.494	172.826	5,60	267.190
Stambeni krediti	16.358.431	537.581	444.292	266.328	79.890	2,72	266.463
Potrošački i gotovinski krediti	15.533.677	1.360.438	262.263	196.261	77.534	1,69	727
Transakcioni i kreditne kartice	867.191	76.620	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	2.273.395	258.386	27.223	20.905	15.402	1,20	-
Potraživanja od privrede *	53.323.147	2.553.082	1.389.051	1.098.488	825.674	18,46	912.521
Sektor A	2.309.513	154.466	151.453	50.542	38.160	6,56	151.453
Sektor B, C i E	15.046.203	824.207	392.963	262.981	182.449	2,61	144.487
Sektor D	5.871.950	101.380	-	-	-	-	-
Sektor F	10.293.193	398.507	136.784	136.784	127.233	1,33	35.139
Sektor G	9.119.934	761.217	678.370	618.700	462.628	7,44	561.744
Sektor H, I i J	5.986.848	135.244	22.348	22.348	14.585	0,37	12.565
Sektor L, M i N	4.695.506	178.062	7.133	7.133	618	0,15	7.133
Potraživanja od ostalih klijenata	10.463.076	1.607.456	685.611	675.292	535.022	6,55	454.889
Ukupna potraživanja	98.818.917	6.393.565	2.808.438	2.257.274	1.533.521	30,62	1.634.600

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Banka kontinuirano kontrolira reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

Podaci o restrukturiranim potraživanjima na dan 31. decembra 2015. godine:

	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti restrukturirani h potraživanja	% restrukturiranih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja restrukturiranih potraživanja*
			Ukupno	od čega: problematična potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	30.316.252	2.277.617	386.447	286.314	83.437	0,01	164.220
Stambeni krediti	14.013.858	382.048	238.755	164.383	34.731	0,02	164.220
Potrošački i gotovinski krediti	11.964.617	1.477.316	97.721	87.639	30.985	0,01	-
Transakcioni i kreditne kartice	950.190	104.629	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	3.387.587	313.623	49.971	34.292	17.722	0,01	-
Potraživanja od privrede *	41.585.687	2.992.951	1.437.500	1.296.106	937.981	0,03	1.049.522
Sektor A	1.916.442	101.732	52.468	52.468	39.972	0,03	49.646
Sektor B, C i E	12.679.163	523.163	322.131	182.679	117.604	0,03	198.267
Sektor D	4.743.956	121.067	-	-	-	-	-
Sektor F	6.993.396	360.533	225.757	225.757	165.063	0,03	107.636
Sektor G	6.307.390	1.263.320	776.340	774.398	560.944	0,12	645.004
Sektor H, I i J	5.605.123	315.554	9.597	9.597	9.595	-	-
Sektor L, M i N	3.340.217	307.582	51.207	51.207	44.802	0,02	48.969
Potraživanja od ostalih klijenata	13.519.464	2.234.837	466.666	465.633	414.012	0,03	113.493
Ukupna potraživanja	85.421.402	7.505.405	2.290.613	2.048.053	1.435.430	0,03	1.327.235

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih potraživanja u 2016. godini:

	Bruto vrednost na početku perioda	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Druge promene	Bruto vrednost na na kraju godine	U RSD hiljada Neto vrednost na na kraju godine
Potraživanja od stanovništva	386.447	437.490	71.123	(19.037)	733.777	560.952
Stambeni krediti	238.755	239.328	27.801	(5.989)	444.292	364.402
Potrošački i gotovinski krediti	97.721	197.180	21.860	(10.779)	262.263	184.729
Ostala potraživanja	49.971	983	21.462	(2.269)	27.223	11.821
Potraživanja od privrede	1.646.710	372.952	154.648	(272.091)	1.592.923	585.664
Mala i srednja preduzeća	1.065.706	325.508	48.020	(163.052)	1.180.141	461.426
Mikro preduzeća i preduzetnici	389.184	37.099	93.721	(94.717)	237.845	112.231
Poljoprivrednici	16.285	10.345	12.907	(12)	13.711	12.008
Javna preduzeća	175.535	-	-	(14.310)	161.225	-
Potraživanja od ostalih klijenata	257.456	434.035	174.034	(35.719)	481.739	128.301
Ukupna potraživanja	2.290.613	1.244.478	399.806	(326.847)	2.808.438	1.274.917

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja na dan 31. decembra 2016. godine:

	Kapitalizacija doznje	Grejs period	Produzenje roka otplate	Promena visine kamatne stope	Delimičan otpis	Druge mere	U RSD hiljada Ukupno (nezavisno od broja primenjenih mera)
Potraživanja od stanovništva	501.338	15.267	502.853	546.207	45.996	-	733.777
Stambeni krediti	288.487	14.821	218.316	266.248	41.333	-	444.292
Potrošački i gotovinski krediti	211.304	446	257.707	256.581	4.663	-	262.263
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	1.546	-	26.830	23.378	-	-	27.223
Potraživanja od privrede	833.942	801.740	1.300.887	1.049.328	613.676	568.913	1.592.923
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	746.528	740.364	1.001.469	807.407	423.649	307.804	1.180.141
Mikro preduzeća i preduzetnici	73.702	53.581	133.934	75.136	28.801	97.527	237.845
Poljoprivrednici	13.711	7.796	4.259	5.559	-	2.356	13.711
Javna preduzeća	-	-	161.225	161.225	161.225	161.225	161.225
Potraživanja od ostalih klijenata	434.035	434.035	481.739	479.487	-	-	481.739
Ukupna potraživanja	1.769.315	1.251.043	2.285.478	2.075.022	659.672	568.913	2.808.438

Pregled prema merama restrukturiranja je prikazan prema svakoj od primenjenih mera nezavisno da li je primenjena bilo koja druga mera.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Rizik koncentracije plasmana

Rizik koncentracije je rizik gubitka koji proizilazi iz velike izloženosti Banke određenoj grupi dužnika ili pojedinačnom dužniku. Koncentracija kreditnog rizika nastaje kada značajan broj komitenata pripada istoj industriji, ili istom geografskom području, ili imaju slične ekonomske karakteristike, izloženi su istim faktorima koji utiču na prihode i rashode komitenata što može biti od uticaja na izmirivanje njihovih ugovornih obaveza u slučaju promena u ekonomskim, političkim ili nekim drugim okolnostima koje ih jednako pogađaju. Da bi se ostvario i održao sigurniji kreditni portfolio i da bi se minimizirao rizik koncentracije, ustanovljavaju se mere bezbednosti definisanjem maksimalnih nivoa izloženosti i kreditnih limita kao i redovnim praćenjem poštovanja ustanovljenih limita. Takođe, na redovnoj godišnjoj osnovi Banka sprovodi detaljnu i sveobuhvatnu analizu koncentracije kreditnog (ali i drugih) rizika po različitim dimenzijama (klase izloženosti, privredni sektori, kolaterali, proizvodi i sl.).

Banka upravlja rizikom koncentracije u kreditnom portfolioju kroz okvir uspostavljen Politikom upravljanja rizikom koncentracije, regulatorne limite uspostavljenje Odlukom o upravljanju rizicima banke, interno definisane limite i limite definisane Politikom za određivanje limita izloženosti - okvir za klijente/grupe klijenata. Pored toga, tokom 2016. godine Banka je uspostavila i praćenje limita po industrijama.

Politikom upravljanja rizikom koncentracije Banka je definisala praćenje izloženosti kreditnom riziku po sledećim kategorijama: koncentracija po klasama izloženosti (Bazel II klase izloženosti), koncentracija po rejtingu klijenata, koncentracija klijenata pravnih lica, Real estate i mikro klijenata po industrijskim sektorima, koncentracija izloženosti prema pojedinačnim klijentima u celokupnom kreditnom portfolioju, portfolioju klijenata pravnih lica, banaka i država, koncentracija kolaterala, koncentracija po valutama i koncentracija po proizvodima. Za potrebe utvrđivanja koncentracije kreditnog rizika koristi se Herfindahl-Hirschman Index (HHI) and Moody's matrica.

Prema Odluci o upravljanju rizicima banke, Banka analizira izloženost kreditnom riziku kroz sledeća dva pokazatelja:

- Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica, koja ne sme biti viša od 25% kapitala Banke,
- Zbir velikih izloženosti, koji ne sme biti viši od 400% kapitala Banke.

Pored toga, Banka je za potrebe praćenja kao interni limit zadržala pokazatelj koji je ranije bio definisan regulativom, a po kome izloženost prema licima povezanim sa Bankom ne sme biti viša od 20% kapitala Banke.

Politikom za određivanje limita izloženosti - okvir za klijente/grupe klijenata Banka je definisala praćenje koncentracije kreditnog rizika za klijente pravna lica, finansijske institucije i države na sledećim nivoima: maksimalni limit izloženosti, maksimalni limit izloženosti zasnovan na rejtingu i operativni maksimalni limit izloženosti.

Politikom praćenja limita po industrijama Banka je tokom 2016. godine uspostavila i praćenje izloženosti po industrijama, sa ciljem efikasnijeg upravljanja rizikom koncentracije izloženosti po pojedinačnim industrijama i podrške razvoju portfolio strategije.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji izloženosti na dan 31. decembra 2016. godine:

U RSD hiljada

	Beogradski region		Region Vojvodine		Region Šumadije i Zapadne Srbije		Region Južne i Istočne Srbije		Region Kosova i Metohije		Inostranstvo	
	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproblema- tična potraživanja	Problema- tična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja
Potraživanja od stanovništva	10.703.887	649.967	14.439.865	985.209	5.006.888	435.766	2.336.521	198.017	266.228	1.870	8.464	12
Stambeni krediti	6.026.950	232.081	7.014.390	397.691	1.705.729	164.726	722.678	72.027	13.744	-	8.414	-
Potrošački i gotovinski krediti	4.070.506	334.216	5.954.633	462.921	2.776.574	220.610	1.371.208	100.529	240.712	1.768	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	146.477	13.044	496.411	31.118	115.430	6.279	51.800	4.261	2.342	29	-	-
Ostala potraživanja	459.953	70.626	974.431	93.479	409.155	44.151	190.836	21.200	9.430	73	50	12
Potraživanja od privrede *	24.905.162	870.260	16.981.789	927.886	5.562.471	419.163	3.454.660	201.745	-	10	-	-
Sektor A	399.778	-	1.700.399	2.144	17.575	112.992	24.926	51.697	-	-	-	-
Sektor B, C i E	3.092.236	372.033	5.512.354	319.999	2.935.258	154.669	2.653.546	6.108	-	-	-	-
Sektor D	2.833.475	-	982.019	-	1.569.964	-	486.492	-	-	-	-	-
Sektor F	6.670.465	178.977	2.923.497	12.865	369.253	-	9.888	128.247	-	-	-	-
Sektor G	3.332.403	164.037	4.206.825	511.643	516.305	150.800	226.745	11.165	-	10	-	-
Sektor H, I i J	4.752.495	56.298	961.491	28.907	146.436	701	36.785	3.734	-	-	-	-
Sektor L, M i N	3.824.309	98.916	695.203	52.328	7.680	-	16.278	793	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	3.518.737	748.613	3.358.654	794.650	727.706	180.097	152.547	153.511	-	-	828.562	-
Ukupna izloženost	39.127.786	2.268.841	34.780.308	2.707.745	11.297.065	1.035.025	5.943.728	553.274	266.228	1.880	837.026	12

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji izloženosti na dan 31. decembra 2015. godine:

	Beogradski region		Region Vojvodine		Region Šumadije i Zapadne Srbije		Region Južne i Istočne Srbije		Region Kosova i Metohije		Inostranstvo	
	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja	Neproble- matična potraživanja	Proble- matična potraživanja
	U RSD hiljada											
Potraživanja od stanovništva	8.650.905	724.465	12.549.323	1.182.342	4.524.282	481.652	1.917.080	212.137	73.978	38	40	11
Stambeni krediti	4.795.066	249.605	6.142.879	397.665	1.581.326	145.819	628.485	63.829	9.183	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	2.976.146	369.918	4.462.448	611.204	2.158.836	261.971	943.158	122.411	58.526	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	151.947	20.744	535.797	51.433	118.583	12.318	51.988	6.155	1.225	-	-	-
Ostala potraživanja	727.746	84.197	1.408.199	122.040	665.537	61.544	293.449	19.742	5.044	38	40	11
Potraživanja od privrede *	18.160.747	1.645.163	13.150.457	936.921	4.692.021	353.873	2.419.752	226.373	368	10	-	-
Sektor A	377.019	-	1.305.504	23.935	123.161	-	36.022	50.802	-	-	-	-
Sektor B, C i E	3.247.091	250.784	4.011.888	96.811	3.207.933	181.690	1.680.325	2.641	-	-	-	-
Sektor D	2.534.081	62.316	952.303	484	833.591	-	361.181	-	-	-	-	-
Sektor F	3.655.540	188.044	2.902.773	29.880	45.281	-	24.806	147.073	-	-	-	-
Sektor G	1.603.363	611.056	2.607.942	693.512	323.446	171.962	276.016	19.713	368	10	-	-
Sektor H, I i J	4.170.729	294.217	913.719	32.827	152.859	221	36.857	3.693	-	-	-	-
Sektor L, M i N	2.572.924	238.745	456.328	59.473	5.749	-	4.547	2.452	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	3.473.149	869.668	5.360.027	1.047.024	129.268	733.002	204.814	178.907	-	-	1.523.605	-
Ukupna izloženost	30.284.801	3.239.295	31.059.807	3.166.287	9.345.571	1.568.527	4.541.646	617.417	74.347	48	1.523.645	11

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2 Kreditni rizik (nastavak)

Rizici srodni kreditnom riziku

Kreditni rizik obuhvata rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik izmirenja/ispоруke, rizik druge ugovorne strane i kreditno-devizni rizik. Banka rizike srodne kreditnom riziku prevazilazi istim kontrolnim procesima i procedurama koji se koriste za kreditni rizik.

Rizik druge ugovorne strane

Banka posluje sa derivativnim finansijskim instrumentima što dovodi do njene izloženosti riziku druge ugovorne strane odnosno riziku od neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova po toj transakciji.

Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalnog limita za svaki pojedinačni derivativni finansijski instrument i to na osnovu njegove vrste, ročnosti kao i kreditnog kvaliteta klijenta.

34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima

Rizik likvidnosti je rizik da Banka neće biti u mogućnosti da izmiri svoje dospele obaveze. Da bi se ovaj rizik smanjio ili ograničio, rukovodstvo Banke nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja, upravlja aktivom razmatrajući stepen likvidnosti iste, prati dnevnu likvidnost Banke kao i njene buduće novčane tokove.

To uključuje procenu očekivanih dinarskih i deviznih novčanih tokova na dnevnom nivou i postojanje visoko likvidnih sredstava obezbeđenja koja mogu biti korišćena za osiguranje dodatnih finansijskih sredstava, ukoliko se to zahteva. Svojom imovinom i obavezama Banka upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze i da njeni klijenti raspolažu svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima.

Upravljanje rizikom likvidnosti u Banci je definisano politikama, procedurama i pravilnicima koje odobravaju Upravni odbor i Izvršni odbor i koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima na nivou Erste Grupe, kao i sa svim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srbije. Revizija politika, procedura i pravilnika se obavlja u skladu sa potrebama, a najmanje jednom godišnje.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti organizovan je kroz rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe upravljanja aktivom i pasivom.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Odbor za operativno upravljanje likvidnošću ("OLC odbor") su odgovorni za praćenje rizika likvidnosti, upravljanje rizikom likvidnosti i predlaganje Izvršnom odboru mera i aktivnosti za održavanje likvidnosti, usklađivanje ročne strukture, plana rezervi finansiranja i drugih mera od značaja za finansijsku stabilnost Banke. Služba upravljanja aktivom i pasivom i Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti dnevno prate pokazatelj rizika likvidnosti (LIK) tako da se isti kreće u okviru limita propisanih od strane Narodne Banke Srbije, Politikom upravljanja rizikom likvidnosti i Planom finansiranja u nepredviđenim situacijama (kriza likvidnosti) (u daljem tekstu "PFNS"). Pored praćenja ovog pokazatelja Politika upravljanja rizikom likvidnosti i PFNS definišu i druge pokazatelje i njihove limite kao i osobe/odeljenja zadužene za praćenje i izveštavanje o istim. Kratak rezime kretanja ovih pokazatelja prezentuje se dvonedeljno na sastancima Odbora za operativno upravljanje likvidnošću, odnosno i češće u slučaju probijanja limita ili promene statusa likvidnosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Banka održava portfolio koji se sastoji od visoko likvidnih hartija od vrednosti i diversifikovanih sredstava koja mogu lako da se konvertuju u gotovinu u slučaju nepredviđenih i negativnih oscilacija u tokovima gotovine Banke. Takođe, Banka održava zahtevani nivo obavezne dinarske i devizne rezerve, u skladu sa zahtevima Narodne Banke Srbije.

Nivo likvidnosti se iskazuje pokazateljem likvidnosti koji predstavlja odnos zbira likvidnih sredstava prvog reda (gotovina sredstva na žiro računu, zlato i drugi plemeniti metali; sredstva na računima kod banaka s raspoloživim kreditnim rejtingom izabrane agencije za rejting kome odgovara nivo kreditnog kvaliteta 3 ili bolji utvrđen u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke (investicioni rang); depoziti kod Narodne banke Srbije; čekovi i druga novčana potraživanja u postupku realizacije; neopozive kreditne linije odobrene Banci, akcije i dužničke hartije od vrednosti kotirane na berzi; 90% fer vrednosti hartija od vrednosti koje glase na dinare, bez devizne klauzule, čiji je izdavalac Republika Srbija i čija je minimalna ročnost tri meseca, odnosno 90 dana, a koje je Banka klasifikovala kao hartije od vrednosti kojima se trguje ili hartije od vrednosti koje su raspoložive za prodaju) i drugog reda (ostala potraživanja Banke koja dospevaju do mesec dana) i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća (40% depozita po viđenju banaka, 20% depozita po viđenju ostalih deponenata, 10% štednih uloga, 5% garancija i drugih oblika jemstva i 20% neiskorišćenih odobrenih neopozivih kreditnih linija) i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana.

Pored šireg pokazatelja likvidnosti Banka prati i uži pokazatelj likvidnosti.

Uži pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja, s druge strane.

Banka je tokom 2016. i 2015. godine imala pokazatelj dnevne likvidnosti iznad zakonom propisanog nivoa.

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Prosek tokom perioda	1,40	1,79
Najviši	1,91	2,57
Najniži	1,06	1,13
Na dan 31. decembra	1,40	1,21
Uži pokazatelj likvidnosti tokom 2016 i 2015. godine		
	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Prosek tokom perioda	1,28	1,60
Najviši	1,78	2,34
Najniži	0,95	0,98
Na dan 31. decembra	1,34	1,15

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću

Sledeća tabela prikazuje najznačajnije finansijske obaveze Banke prema roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine i zasnovana je na ugovorenim nediskontovanim iznosima otplate.

Banka očekuje da većina deponenata neće zahtevati isplatu depozita na dan dospeća utvrđenim ugovorom.

	Od 0-1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD hiljada Ukupno 2016.
Obaveze po osnovu kredita, depozita i hartija od vrednosti	20.361.771	21.545.528	32.563.558	39.900.610	11.011.950	125.383.417
Subordinirane obaveze	-	105.095	311.314	1.535.165	-	1.951.573
Ukupno	20.361.771	21.650.623	32.874.872	41.435.775	11.011.950	127.334.991

	Od 0-1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD hiljada Ukupno 2015.
Obaveze po osnovu kredita, depozita i hartija od vrednosti	20.753.959	11.728.642	31.000.407	27.421.342	11.216.780	102.121.131
Subordinirane obaveze	555	17.018	137.374	1.550.781	355.527	2.061.254
Ukupno	20.754.514	11.745.660	31.137.781	28.972.123	11.572.307	104.182.385

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje garancije, akreditive i ostale preuzete neopozive obaveze Banke prema ugovorenim rokovima dospeća:

							U RSD hiljada
2016. godina	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 2016.
Potencijalne obaveze	288.049	187.672	1.571.984	3.984.921	2.026.646	138.711	8.197.983
Preuzete neopozive obaveze i akreditivi	45.581	84.093	430.349	4.721.418	7.090.084	1.437.418	13.808.943
Ukupno	333.630	271.765	2.002.333	8.706.339	9.116.730	1.576.129	22.006.926

							U RSD hiljada
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 2015.
Potencijalne obaveze	210.976	542.602	1.322.190	3.783.978	2.842.487	48.653	8.750.886
Preuzete neopozive obaveze i akreditivi	17.215	79.674	205.241	3.539.024	4.329.939	1.682.928	9.854.021
Ukupno	228.191	622.276	1.527.431	7.323.002	7.172.426	1.731.581	18.604.907

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Banka očekuje da neće sve potencijalne i preuzete neopozive obaveze biti povučene pre njihovog isteka roka dospeća.

Za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća, kao i infrastrukturnih projekata malog i srednjeg obima koje realizuju opštine, Banka je koristila sredstva Evropske investicione banke (EIB).

Za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća, kao i infrastrukturnih projekata malog i srednjeg obima koje realizuju opštine, Banka koristi sredstva Evropske investicione banke (EIB), Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Nemačke razvojne banke (KfW).

Banka je potpisala tri ugovora sa EIB i to 2010. godine, 2012. godine i 2015. godine u ukupnom iznosu od 125 miliona evra.

Ugovorom potpisanim sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) potpisanim u 2012. godini Banka je obezbedila sredstva za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća u obimu od 10 miliona evra.

Potpisivanjem ugovora sa Nemačkom razvojnom bankom, KfW, krajem 2012. godine, Banka je za potrebe finansiranja mikro, malih i srednjih preduzeća i projekata energetske efikasnosti/obnovljive energije obezbedila sredstva u iznosu od 10 miliona evra.

Potpisivanjem ugovora sa Nemačkom razvojnom bankom, KfW, krajem 2012. godine, kao i drugog ugovora potpisanog 2014. godine, Banka je za potrebe finansiranja mikro, malih i srednjih preduzeća i projekata energetske efikasnosti/obnovljive energije obezbedila sredstva u iznosu od ukupno 30 miliona evra.

Za potrebe finansiranja kredita pravnim licima Banka je 3. decembra 2015. godine sa Erste Group Bank AG potpisala ugovor o dugoročnom kreditu na iznos od 100 miliona evra.

Saldo primljenih kredita od inostranih kreditnih institucija na dan 31. decembar 2016. godine iznosi 12.970.266 hiljada dinara (2015. godine: 13.824.816 hiljada dinara) (napomena 26).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.
34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)
Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)
Analiza ročne strukture sredstava i obaveza

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu ugovorenih uslova plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2016. godine zasnovana je na ugovorenim nediskontovanim iznosima i prikazana je kako sledi:

	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD hiljada Ukupno 2016.
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	19.246.670	-	-	-	-	-	19.246.670
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	1.091.813	97.975	1.378.984	4.273.362	6.027.410	178.813	13.048.357
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	51.299	-	-	1.448.397	5.389.275	293.731	7.182.702
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	399.805	900.034	3.836.699	3.498.565	8.635.103
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.000.857	-	1.080	320	209.182	-	1.211.439
Kreditni i potraživanja od komitenata	1.047.119	50.647	1.305.732	10.316.968	32.743.110	45.750.337	91.213.913
Investicije u zavisna društva	93.560	-	-	-	-	-	93.560
Nematerijalna ulaganja	278.845	-	-	-	-	-	278.845
Nekretnine, postrojenja i oprema	811.073	-	-	-	-	-	811.073
Investicione nekretnine	232.417	-	-	-	-	-	232.417
Odložena poreska sredstva	59.523	-	-	-	-	-	59.523
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	56.294	-	-	-	-	-	56.294
Ostala sredstva	836.751	828	1.755	1.466	2.378	3.407	846.585
Ukupna aktiva	24.806.221	149.450	3.087.356	16.940.547	48.208.054	49.724.853	142.916.481
PASIVA							
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	54.690	-	-	-	-	-	54.690
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	9.310.177	3.234.140	7.211.706	1.058.493	13.771.305	1.998.869	36.584.690
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	47.523.026	1.780.083	6.753.712	16.256.793	3.031.923	9.683.022	85.028.559
Subordinirane obaveze	715	-	-	-	1.763.891	-	1.764.606
Rezervisanja	-	-	670.642	-	-	-	670.642
Tekuće poreske obaveze	-	-	1.090	-	-	-	1.090
Ostale obaveze	683.694	-	508	-	-	-	684.202
Ukupno obaveze	57.572.302	5.014.223	14.637.658	17.315.286	18.567.119	11.681.891	124.788.479
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	18.128.002	18.128.002
Ukupno pasiva	57.572.302	5.014.223	14.637.658	17.315.286	18.567.119	29.809.893	142.916.481
Ročna neusklađenost na dan:							
31. decembra 2016. godine	(32.766.081)	(4.864.773)	(11.550.302)	(374.739)	29.640.935	19.914.960	
31. decembra 2015. godine	(18.873.010)	(7.447.527)	(3.914.241)	(5.323.582)	26.105.139	9.453.221	

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.4. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Poslovanje Banke je između ostalih izloženo i tržišnim rizicima, koji obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik.

Opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti je rizik od promene cene dužničke hartije od vrednosti usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa.

Za izračunavanje kapitalnog zahteva opšteg cenovnog rizika Banka primenjuje metod dospeća.

Metod dospeća bazira se na raspoređivanju svih neto pozicija u dužničkim hartijama od vrednosti u klase i zone dospeća prema preostalom periodu do dospeća i kuponskoj (kamatnoj) stopi, a prema propisanoj tabeli u Odluci kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke.

Kapitalne zahteve za tržišne rizike proistekle iz stavki Knjige trgovanja Banka izračunava primenom metodologije i smernica propisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Upravljanje tržišnim rizicima u Banci je definisano politikama, procedurama i pravilnicima koje odobravaju Upravni odbor i Izvršni odbor i koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima na nivou Erste Grupe, kao i sa svim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srbije. Revizija politika, procedura i pravilnika se obavlja u skladu sa potrebama, a najmanje jednom godišnje.

Proces upravljanja tržišnim rizicima organizovan je kroz rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe za upravljanje aktivom i pasivom.

Identifikovanje, merenje, analiziranje i izveštavanje o izloženosti tržišnim rizicima povereno je posebnoj organizacionoj jedinici Banke, odnosno Odeljenju za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti. Služba upravljanja aktivom i pasivom i Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti na dnevnom nivou prate pokazatelj deviznog rizika, pri čemu Služba upravljanja aktivom i pasivom po pravilu jednom mesečno priprema izveštaj za Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Dodatno, Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti prati i upravlja tržišnim rizicima kroz kontrolu postavljenih limita knjige trgovanja izmenu postojećih i definisanje novih, kao i procenu relevantnih rizika proisteklih iz uvođenja novih proizvoda i složenih transakcija.

35.4.1 Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i procenjuje isti ukupno i po svim materijalno značajnim valutama za čiju definiciju ima uspostavljene kriterijume. U skladu sa tim kriterijumima, pod materijalno značajnim valutama Banka smatra RSD i EUR.

Osnova za formiranje kamatnih stopa su tržišne kamatne stope, na osnovu čijih kretanja se i kamatne stope Banke redovno usklađuju. Rezultat promene kamatnih stopa može biti povećanje ili smanjenje kamatnih marži. Aktivnost upravljanja rizikom kamatnih stopa ima za cilj optimizaciju odnosa ovih uticaja u smislu uticaja na neto prihod od kamate sa jedne, i ekonomsku vrednost kapitala sa druge strane.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive na osnovu: smernica Grupe, makroekonomskih analiza i predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti, analize i predviđanja trendova kamatnih stopa na tržištu za različite segmente aktive i pasive.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.
34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.4. Tržišni rizici (nastavak)
34.4.1 Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa (Repricing Gap) na dan 31. decembra 2016. godine. Sredstva i obaveze i valutni swap-ovi od vanbilansnih stavki su prikazane po datumu ponovnog određivanja kamate ili datumu dospeća u zavisnosti od toga koji je datum raniji.

Kategorija							U RSD hiljada	
	Do mesec dana	Od mesec do tri meseca	Od tri do šest meseci	Od šest meseci do godinu dana	Preko jedne godine	Ukupno nekamatonosno	Ukupno	
Gotovina	-	-	-	-	-	4.979.491	4.979.491	
Obavezna rezerva	6.023.858	-	-	-	-	8.403.986	14.427.844	
Hartije od vrednosti	12.909.598	399.805	1.725.156	623.275	13.018.269	-	28.676.103	
Kreditni komitentima	74.298.722	2.066.204	1.811.468	1.995.716	10.982.506	-	91.154.616	
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	3.678.428	3.678.428	
Ukupna bilansna aktiva	93.232.177	2.466.009	3.536.624	2.618.991	24.000.775	17.061.905	142.916.481	
<i>FX Swap</i>	3.850.187	1.851.028	-	-	-	-	5.701.214	
Ukupna aktiva	97.082.364	4.317.037	3.536.624	2.618.991	24.000.775	17.061.905	148.617.695	
Obaveze prema FI	9.260.096	15.197.817	9.094.861	7.099.223	2.189.711	-	42.841.707	
Depoziti po viđenju	3.517.084	7.034.169	10.551.253	5.013.116	18.986.860	-	45.102.482	
Oročeni depoziti	6.039.003	7.714.715	4.819.172	9.707.014	5.305.035	-	33.584.938	
Ostala pasiva	-	-	-	-	-	3.259.353	3.259.353	
Kapital	-	-	-	-	-	18.128.002	18.128.002	
Ukupna bilansna pasiva	18.816.183	29.946.701	24.465.285	21.819.352	26.481.605	21.387.355	142.916.481	
<i>FX Swap</i>	3.786.622	1.848.962	-	-	-	-	5.635.585	
Ukupna pasiva	22.602.805	31.795.663	24.465.285	21.819.352	26.481.605	21.387.355	148.552.066	
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31.12.2016.	74.479.559	(27.478.626)	(20.928.661)	(19.200.361)	(2.480.831)	(4.325.450)	65.630	
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31.12.2015.	51.501.749	(9.603.770)	(20.224.573)	(13.093.724)	(4.513.343)	(4.067.919)	(1.581)	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.
34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.4. Tržišni rizici (nastavak)
34.4.1 Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Rizik od promene kamatnih stopa se takođe prati analizom senzitiviteta - scenario analizama, odnosno posmatranjem uticaja promene kamatnih stopa na prihode i rashode Banke.

Sledeća tabela prikazuje senzitivnost bilansa uspeha Banke na razumno moguće promene kamatnih stopa (1%) uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Senzitivnost bilansa uspeha predstavlja efekat pretpostavljenih promena u kamatnim stopama na neto prihode od kamata u jednoj godini na finansijska sredstva i obaveze koji su bazirani na kamatnim stopama na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine.

Valuta	Promena u procentnom poenu	Senzitivnost na Bilans uspeha 2016	Promena u procentnom poenu	U RSD hiljada Senzitivnost na Bilans uspeha 2015
<i>Povećanje procentnih poena:</i>				
RSD	1%	127.015	1%	105.729
EUR	1%	241.738	1%	238.224
<i>Smanjenje procentnih poena:</i>				
RSD	1%	(127.017)	1%	(105.664)
EUR	1%	(201.393)	1%	36.367

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.4. Tržišni rizici (nastavak)

34.4.2. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik da će doći do promene vrednosti finansijskih instrumenata i negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena deviznog kursa. Bankarsko poslovanje u različitim valutama uslovljava izloženost oscilacijama deviznih kurseva više valuta.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar (negativne kursne razlike) kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost komitenata da vraćaju kredite u stranoj valuti.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kurseva na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

Sektor sredstava i Služba upravljanja aktivom i pasivom dnevno prate kretanje deviznog rizika u celini i po pojedinim valutama. Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti dnevno prati kretanje pokazatelja deviznog rizika i interno postavljene limite devizne pozicije po valutama. Pozicije se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini svih utvrđenih limita.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju - pokazatelj njenog deviznog rizika u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital, gde je Banka dužna da obezbedi da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija ne prelazi 20% njenog kapitala.

U toku 2016. godine, Banka je kontinuirano vodila računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, pri čemu je navedeni pokazatelj bio na nivou koji je u okviru propisanog limita. Pokazatelj deviznog rizika Banke na kraju svakog radnog dana nije bio veći od 20% u odnosu na kapital Banke.

Sledeća tabela ukazuje na valute u kojima Banka ima značajne izloženosti na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine svojih monetarnih sredstva i obaveze kojima se ne trguje.

Navedena analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje bilansa uspeha, odnosno dobitka ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

Rizik od promene deviznih kurseva

Valuta	Promene u deviznom kursu (depresijacija u %) 2016.	Efekat na Bilans uspeha pre oporezivanja 2016.	Promene u deviznom kursu (depresijacija u %) 2015.	Efekat na Bilans uspeha pre oporezivanja 2015.
EUR	2%	2.673	2%	(1.708)
CHF	2%	142	2%	87
USD	2%	269	2%	(845)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembra 2016. godine. U tabeli su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.
34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**34.4. Tržišni rizik (nastavak)****34.4.2. Devizni rizik (nastavak)**

	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Ukupno u dinarima	U RSD hiljada Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	9.234.058	92.763	82.847	119.065	9.528.732	9.717.938	19.246.670
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	9.089.612	-	-	-	9.089.612	3.958.745	13.048.357
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	4.879.784	11.519	-	-	4.891.303	2.291.399	7.182.702
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	-	-	-	8.635.103	8.635.103!
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	676.928	207.557	116.452	178.501	1.179.438	32.001	1.211.439
Kredit i potraživanja od komitenata	69.600.699	486.115	1.426.776	-	71.513.590	19.700.323	91.213.913
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	-	93.560	93.560
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	278.845	278.845
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	811.073	811.073
Investicione nekretnine	-	-	-	-	-	232.417	232.417
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	59.523	59.523
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	56.294	56.294
Ostala sredstva	84.765	(1.246)	(18.354)	-	65.164	781.420	846.584
Ukupna aktiva	93.565.845	796.708	1.607.721	297.566	96.267.840	46.648.641	142.916.481
PASIVA							
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	43.133	-	-	-	43.133	11.556	54.690
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	31.380.075	282.046	751.999	10.244	32.424.364	4.285.555	36.709.919
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	57.512.701	2.779.123	1.158.591	410.485	61.860.900	23.042.430	84.903.330
Subordinirane obaveze	1.764.606	-	-	-	1.764.606	-	1.764.606
Rezervisanja	170.981	1.303	-	-	172.284	498.359	670.642
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	-	1.090	1.090
Ostale obaveze	236.494	1.009	102	69	237.674	446.528	684.202
Ukupno obaveze	91.107.991	3.063.481	1.910.692	420.798	96.502.961	28.285.518	124.788.479
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	18.128.002	18.128.002
Ukupno pasiva	91.107.991	3.063.481	1.910.692	420.798	96.502.961	46.413.520	142.916.481
Neto devizna pozicija na dan:							
- 31. decembra 2016. godine	2.457.854	(2.266.773)	(302.971)	(123.232)	(235.122)		
- 31. decembra 2015. godine	1.606.391	(1.778.725)	(501)	29.713	(143.122)		

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.5. Koncentracija rizika Banke

Koncentracija rizika Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

Praćenje izloženosti Banke ovom riziku obavezan je deo postupaka u fazi odobravanja plasmana u smislu da organ - odbor koji odobrava plasman raspolaže podacima o ukupnoj visine izloženosti Banke prema klijentu ili grupi povezanih lica i odnosa prema kapitalu Banke.

U 2016. godini Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i, sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije (videti napomenu 31 (b)) kao i internim pokazateljima.

U skladu sa politikom upravljanja rizicima, rukovodstvo Banke utvrđuje limite, odnosno maksimalnu koncentraciju plasmana po pojedinim pravnim licima ili grupi povezanih lica, i licima povezanim sa Bankom.

Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

34.6. Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Izloženost riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Banke nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

U 2016. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

34.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima mogu plasirati do utvrđenih limita ino-bankama.

Banka vodi politiku upravljanja rizikom zemlje na način što primenjuje usvojene limite, koje je odredila matična banka na osnovu rejtinga zemalja.

Izloženost Banke riziku zemlje je nizak iz razloga što je učešće nerezidenata u ukupnom kreditnom portfoliju Banke zanemarljivo.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Banka je uspostavila sveobuhvatan sistem upravljanja operativnim rizikom kroz identifikaciju i evidenciju, procenu i praćenje operativnog rizika u svim materijalno značajnim proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima. Upravljanje operativnim rizikom je obaveza svih zaposlenih Banke.

Komitet za upravljanje ne-finansijskim rizicima, pored nezavisnog Odeljenja za upravljanje operativnim rizikom i ostalim specifičnim rizicima, te ostalih kontrolnih funkcija, aktivno doprinosi unapređenju funkcije upravljanja operativnim rizikom.

34.8. Operativni rizik (nastavak)

Sistemom izveštavanja o događajima operativnog rizika vrši se pravovremena evidencija i izveštavanje identifikovanih događaja operativnog rizika, dok se procesom usklađivanja sa drugim izvorima informacija obezbeđuje kompletnost, koherentnost i obuhvatnost svih događaja operativnog rizika koji su se dogodili u Banci. Događaji operativnog rizika sakupljaju se u jedinstvenu bazu podataka i dalje analiziraju i prate.

Banka kontinuirano vrši edukacije svih zaposlenih u oblasti upravljanja operativnim rizikom podizanjem nivoa svesti zaposlenih o istom, unapređuje kvantitativne i kvalitativne alate za identifikovanje i merenje izloženosti riziku (kao što su samoprocena, ključni indikatori operativnog rizika, scenario analiza i sl.), te uspostavlja i unapređuje adekvatne preventivne i korektivne mere sa ciljem umanjavanja izloženosti operativnom riziku na prihvatljiv nivo.

Banka je definisala i redovno revidira i ažurira interne akte kojima reguliše područje upravljanja izloženosti Banke operativnom riziku, vodeći računa o usklađenosti sa važećim regulatornim okvirom te standardima Grupe.

Banka je putem Programa osiguranja od operativnih rizika osigurana od klasičnih rizika i specifičnih bankarskih rizika. Klasični rizici obuhvataju štete na imovini, provale, krađe (vredne imovine) i opštu odgovornost. Specifični rizici Banke obuhvataju unutrašnje i eksterne prevare, tehnološke rizike i građansku odgovornost.

Kontinuirano se vrši procena rizika koji nastaju u procesu uvođenja novih proizvoda/usluga, projekata, kao i procena rizika koji nastaju poveravanjem aktivnosti trećim licima. Unapređenje internih kontrolnih mehanizama je neophodan element u svim aktivnostima upravljanja operativnim rizikom.

Banka vrši izračun kapitalnog zahteva pod Stubom 1 za operativni rizik primenom pristupa osnovnog indikatora dok pod Stubom 2 primenjuje napredni pristup koristeći interni model.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.9. Upravljanje kapitalom

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom, što predstavlja širi koncept od iznosa kapitala prikazanog u bilansu stanja, su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Narodne banke Srbije;
- da obezbedi nivo i strukturu kapitala koji mogu da podrže očekivani rast plasmana;
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama i
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke. Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije propisano je da banke moraju da održavaju minimalni iznos kapitala od dinarske protivvrednosti 10 miliona evra prema zvaničnom srednjem kursu, pokazatelj adekvatnosti kapitala od najmanje 12%, kao i da obim i strukturu svog poslovanja usklade sa pokazateljima poslovanja propisanim Odlukom o upravljanju rizicima ("Službeni glasnik RS", br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012 i 23/2013 - dr. odluka, 43/2013 i 92/2013, 33/2015, 61/2015 i 61/2016) i Odlukom o adekvatnosti kapitala ("Službeni glasnik RS", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014).

Navedenom Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke utvrđen je način izračunavanja kapitala Banke i pokazatelja njegove adekvatnosti. Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala i definisanih odbitnih stavki, dok se rizična bilansna i vanbilansa aktiva utvrđuju u skladu sa propisanim ponderima rizičnosti za sve tipove aktive.

Osnovni kapital Banke definisan je navedenom odlukom i mora da iznosi najmanje 50% kapitala Banke. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala banke i zbira aktive ponderisane kreditnim rizikom, kapitalnog zahteva u vezi s deviznim rizikom koji je pomnožen recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala (propisanih 12%), kapitalnih zahteva u vezi sa ostalim tržišnim rizicima koji su pomnoženi recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala i kapitalnog zahteva u vezi s operativnim rizikom koji je pomnožen recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala.

Banka sprovodi i proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP), utvrđuje raspoloživi interni kapital i vrši njegovu raspodelu, te razvija strategiju i plan upravljanja kapitalom u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke.

U skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom o planovima oporavka banke i bankarske grupe ("Službeni glasnik RS", br. 71/2015) Banka izradila i Narodnoj banci Srbije dostavila Plan oporavka, koji predstavlja glavni stub za jačanje finansijske otpornosti Banke, kao i postizanje stabilnosti u situacijama ozbiljnih finansijskih poremećaja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.
34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	U RSD hiljada	
	31.12.2016	31.12.2015
Osnovni kapital		
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih	10.040.000	10.040.000
Emisiona premija	124.475	124.475
Rezerve iz dobiti	5.614.904	4.425.448
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	-	-
Nematerijalna ulaganja	(278.845)	(350.852)
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(2.313)	(1.837)
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	(1.805.269)	(2.125.998)
	13.692.952	12.111.236
Dopunski kapital		
Deo revalorizacionih rezervi banke	259.859	193.306
Subordinirane obaveze	705.556	1.042.509
	965.415	1.235.815
Odbitne stavke od kapitala		
Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugih lica	93.560	93.560
Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu u finansijskom sektoru	-	-
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke u skladu sa tačkom 427. stav 1. odluke kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke	-	-
	93.560	93.560
Ukupno (1):	14.564.807	13.253.491
Rizična bilansna i vanbilansna aktiva		
Kapitalni zahtev za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja /isporuke po osnovu slobodnih isporuka	9.446.199	7.814.855
Kapitalni zahtev za cenovni rizik	254.265	103.527
Kapitalni zahtev za devizni rizik	20.989	15.454
Kapitalni zahtev za operativni rizik	1.023.412	960.028
Adekvatnost kapitala (1/2 x 100)	16,27	17,88

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016.**

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi finansijskih sredstava i obaveza iskazani u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Finansijski instrumenti čija je fer vrednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospeća (do 3 meseca) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrednosti aproksimativno jednake njihovoj fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe odnosi na depozite po viđenju, štedne depozite bez roka dospeća i finansijske instrumente sa varijabilnim kamatnim stopama.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koji se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, procenjuje se poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente. Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom kamatom stopom, bazira se na diskontovanim novčanim tokovima koristeći preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za ugovore sa sličnim kreditnim rizikom i rokom dospeća. Za kotirane emitovane dužničke instrumente, fer vrednosti se izračunavaju na osnovu kotiranih cena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivi prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospeća.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti

Finansijski instrumenti, kao što su hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, vrednuju se po fer vrednosti baziranoj na dostupnim tržišnim informacijama, odnosno korišćenjem kotirane tržišne cene na dan izveštavanja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2016

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)
34.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Tabela ispod pokazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji se priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

	2016.				2015.				U RSD hiljada
	Nivo1	Nivo2	Nivo3	Total	Nivo1	Nivo2	Nivo3	Total	
FINANSIJSKA IMOVINA	269.115	19.823.185	138.759	20.231.059	1.189.653	10.518.164	101.927	11.809.744	
Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	257.596	12.652.002	138.759	13.048.357	1.178.285	7.083.260	101.927	8.363.472	
Državni zapisi Republike Srbije	-	2.158.122	-	2.158.122	1.178.285	988.077	-	2.166.362	
Državne obveznice Republike Crne Gore	257.596	-	-	257.596	-	-	-	-	
Kotirane obveznice	-	10.493.880	-	10.493.880	-	6.095.183	-	6.095.183	
Ostalo	-	-	138.759	138.759	-	-	101.927	101.927	
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	11.519	7.171.183	-	7.182.702	11.368	3.434.904	-	3.446.272	
Državni zapisi Republike Srbije	-	7.072.110	-	7.072.110	-	3.395.776	-	3.395.776	
Obveznice EBRD	-	59.291	-	59.291	-	-	-	-	
Kotirane akcije	11.519	654	-	12.173	11.368	-	-	11.368	
Akcije koje nisu kotirane	-	39.128	-	39.128	-	39.128	-	39.128	
FINANSIJSKE OBAVEZE	-	54.690	-	54.690	-	94.235	-	94.235	
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	-	54.690	-	54.690	-	94.235	-	94.235	

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016
34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
34.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Tabela ispod pokazuje poređenje, po klasama, knjigovodstvenu vrednost i fer vrednost finansijskih instrumenata koji se ne priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima. Tabela ne uključuje fer vrednosti nefinansijskih sredstava i nefinansijskih obaveza.

	2016		2015	
	<u>Knjigovo- dstvena vrednost</u>	<u>fer vrednost</u>	<u>Knjigovo- dstvena vrednost</u>	<u>fer vrednost</u>
FINANSIJSKA IMOVINA				
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	8.635.103	8.635.103	7.008.412	7.008.412
Kredit i potraživanja od banaka	1.211.439	1.211.439	2.733.351	2.921.793
Kredit i potraživanja od komitenata	91.213.913	97.330.017	75.182.667	80.365.895
FINANSIJSKE OBAVEZE				
Depoziti banaka	36.709.919	37.199.480	30.282.165	30.136.281
Depoziti komitenata	84.903.330	83.845.758	68.295.393	67.966.381

Obračun fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima vrši se primenom QRM-a kao standarda Grupe, a koji se zasniva na metodi diskontovanja.

U 2016.godini nije bilo reklasifikacija u okviru pozicija finansijske imovine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016

35. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE

Obaveze po osnovu operativnog lizinga

Banka ima zaključene ugovore o operativnom lizingu po osnovu zakupa računarske opreme i automobila koje Banka koristi.

Buduća minimalna plaćanja neotkazivih obaveza po osnovu operativnog lizinga prikazana su kako sledi:

	<u>2016</u>	<u>U RSD hiljada</u> <u>2015</u>
Do 1 godine	35.975	78.701
Od 1 do 5 godina	<u>38.981</u>	<u>38.024</u>
	<u>74.956</u>	<u>116.725</u>

(b) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka je imala 72 započeta sudska spora u ukupnom iznosu od 334.830 hiljada dinara u kojima je imala status tuženog lica. Zatezna kamata po osnovu sporova koji se vode protiv Banke iznosi 207.977 hiljada dinara.

Na osnovu procene pravnih zastupnika Banke u navedenim sporovima, Banka je izvršila rezervisanje u iznosu od 164,287 hiljada dinara na dan 31 decembra 2016. godine (31. decembra 2015. godine: 118,109 hiljade dinara), za sporove za koje se na ovaj datum očekuje da će pasti na teret Banke.

(c) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreske obaveze ne zastarevaju u periodu od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamata i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima iskazane u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016

36. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima, i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Banka je klijentima dostavila izvode otvorenih stavki (IOS) sa stanjem na dan 31. oktobar 2016. godine u ukupnom iznosu od 102.829.861 hiljada dinara. Potvrđena su potraživanja Banke u iznosu 92.353.280 hiljada dinara.

Iznos osporenih potraživanja je 315.401 hiljade dinara i Banka u kontaktu sa klijentima u cilju rešavanja neusaglašenosti.

Iznos nerešenih IOS-a je 10.047 hiljada dinara iz razloga netačne adresa - klijent se preselio a nije prijavio promenu banci ili ne postoji na adresi prijavljenoj u APR-u ili Banci.

Banka još uvek radi na usaglašavanju IOS-a za koje klijenti još nisu dostavili odgovor.

37. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Rukovodstvo Banke posmatra poslovne segmente u skladu sa metodologijom i segmentacijom koja je definisana na nivou cele Erste grupe, i na osnovu istih donosi odluke, alocira resurse i ocenjuje rezultat poslovanja pojedinačnih segmenata. Izveštaj po segmentima je usklađen sa FINREP metodologijom izveštavanja koji se koristi u Erste grupi gde postoje odstupanja na određenim pozicijama u odnosu na rezultat iskazan po lokalnoj NBS metodologiji.

a) Struktura poslovnih segmenata

Izveštaj po segmentima sastoji se od šest osnovnih segmenata koji predstavljaju upravljačku strukturu Erste banke a.d. Novi Sad

Erste bank a.d. Novi Sad - Poslovni segmenti

Stanovništvo

Mala i srednja
preduzeća

Komercijalno
finansiranje
nekretnina

Veliki korporativni
klijenti

Finansijska tržišta

Ostalo

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016**

37. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

b) Definicije poslovnih segmenata

Stanovništvo (Retail)

Ovaj segment sastoji se od poslovnih aktivnosti koje su pod odgovornošću menadžera iz prodajne mreže sektora poslovanja sa stanovništvom. Ciljani klijenti su uglavnom fizička lica, preduzetnici i slobodne profesije. Poslovanjem najvećim delom upravlja Banka sa fokusom na jednostavnost proizvoda koji se nude, investicionih proizvoda, tekućih računa, štednje, kreditnih kartica, i dodatnih proizvoda kao što su lizing, osiguranje, socijalnih proizvoda.

Mala i srednja preduzeća (SME)

Obuhvata klijente, pravna lica koji su pod odgovornošću lokalnih korporativnih komercijalnih centara, koji se uglavnom sastoje od kompanija sa godišnjim obrtom od 1 milion evra do 25 miliona evra. Pored ovih klijenata obuhvata i klijente koji obavljaju javnu delatnost ili učestvuju u radu javnog sektora.

Komercijalno projektno finansiranje (CRE)

Predstavlja poslovanje koje obuhvata investicije u nekretnine za potrebe generisanja prihoda od izdavanja pojedinačnih nepokretnosti ili čitavih kompleksa nepokretnosti, razvoja i izgradnje pojedinačnih nepokretnosti i kompleksa nepokretnosti radi sticanja kapitalne dobiti njihovom prodajom, usluge upravljanja imovinom, usluge izgradnje (EGI) i izgradnje u sopstvene svrhe.

Veliki korporativni klijenti (LC)

Obuhvata klijente čiji konsolidovani godišnji obrt prelazi 25 miliona evra.

Segment Tržišta (GM)

Predstavlja aktivnosti koje se sastoje od trgovanja i pružanja tržišnih usluga. Trgovanje i tržišne usluge obuhvata aktivnosti koje su povezane sa upravljanjem i preuzimanjem rizika u okviru knjige trgovanja banke, kao i aktivnosti vezane za korišćenje knjige trgovanja banke u svrhe kreiranja tržišta, kratkoročno upravljanje likvidnošću i čuvanje hartija od vrednosti, kastodi poslove, komercijalne poslove i sve aktivnosti na tržištu kapitala. Specifični prihodi i rezultat svodenja fer vrednosti koji nisu direktno povezani sa klijentskim transakcijama (koji mogu biti i poslovi usklađenosti aktive i pasive) i opšte premije rizika kao naknade za obavljene poslove takođe pripadaju ovom segmentu.

Ostalo

Ovaj segment obuhvata sve poslove upravljanja aktivom i pasivom (Asset/Liability Management) kao i interno pružanje usluga na neprofitnoj osnovi. Takođe obuhvata i slobodni kapital Erste banke (definisan kao razlika ukupnog prosečnog kapitala prema MSFI i prosečnog ekonomskog kapitala alociranog na poslovne segmente).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2016

37. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

	Stanovništvo		Mala i srednja preduzeća		Komerrijalno projektno finansiranje		Veliki korporativni klijenti		Finansijska tržišta		Ostalo		GRUPA	
u 000 RSD	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
B. Bilans uspeha														
Neto kamatni prihod	3.407.951	2.916.504	1.223.728	1.178.249	491.792	148.608	544.905	488.581	281.907	285.679	(131.690)	256.097	5.818.592	5.273.718
Prihod od dividendi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	401	44	401	44
Neto rezultat od ulaganja po metodi udela	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prihod od izdavanja investicione imovine i ostale operativne rente	-	-	2.054	-	-	-	28.169	-	-	-	9.365	36.936	39.588	36.936
Neto prihod od provizija i naknada	1.042.097	994.952	277.148	255.191	23.297	12.195	130.678	389.897	22.338	32.761	(119.093)	(166.960)	1.376.466	1.518.035
Neto rezultat trgovanja i svodenja na fer vrednost	101.821	57.380	30.449	30.400	10.528	7.865	10.271	9.328	192.539	208.533	59.264	66.608	404.873	380.113
Opšti administrativni troškovi	(3.782.307)	(3.626.053)	(593.439)	(554.020)	(77.059)	(67.464)	(225.125)	(204.471)	(104.716)	(142.234)	(71.753)	(9.566)	(4.854.398)	(4.603.809)
Neto gubitak od umanjenja vrednosti finansijske imovine koja se ne meri po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(204.024)	(400.831)	(398.910)	(585.680)	2.757	(122.598)	65.204	(218.976)	(287)	-	(4.418)	26.327	(539.678)	(1.301.758)
Ostvareni dobici/gubici od finansijskih institucija koji se ne mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.478	-	3.478
Dobici/gubici po osnovu finansijske imovine i finansijskih obaveza koje se ne mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha, neto	1.487	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.874	15.938	17.361	15.938
Neto gubitak od umanjenja vrednosti na ulaganja i nefinansijskih institucija koje se ne mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(1.533)	-	(1)	-	-	-	(0)	-	-	-	47.854	(28.974)	46.320	(28.974)
Ostali operativni rezultat	(13.260)	(8.815)	5.200	(20.136)	(892)	7.999	(33.164)	2.043	(355)	-	(109.743)	(58.410)	(152.213)	(77.317)
Dobit pre poreza od redovnog poslovanja	552.234	(66.864)	546.229	304.004	450.423	(13.395)	520.939	466.402	391.425	384.739	(303.939)	141.518	2.157.311	1.216.403
Porez na dobit	(45.163)	1.481	2.018	(6.734)	(27.386)	297	(19.527)	(10.249)	(14.537)	(8.606)	12.204	(3.136)	(92.391)	(26.947)
Dobitak/gubitak za tekuću godinu	507.071	(65.382)	548.246	297.270	423.038	(13.099)	501.412	456.152	376.888	376.133	(291.734)	138.382	2.064.920	1.189.456
Neto rezultat koji pripada manjinskom interesu (nekontrolisajući)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(0)	-	(0)	-
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva	507.071	(65.382)	548.246	297.270	423.038	(13.099)	501.412	456.152	376.888	376.133	(291.734)	138.382	2.064.920	1.189.456
0														
Operativni prihod	4.551.869	3.968.835	1.533.379	1.463.839	525.617	168.667	714.024	887.806	496.784	526.973	(181.752)	192.725	7.639.920	7.208.846
Operativni troškovi	(3.782.307)	(3.626.053)	(593.439)	(554.020)	(77.059)	(67.464)	(225.125)	(204.471)	(104.716)	(142.234)	(71.753)	(9.566)	(4.854.398)	(4.603.809)
Operativni rezultat	769.563	342.782	942.224	909.819	448.558	101.203	488.899	683.335	392.067	384.739	(240.788)	183.159	2.800.523	2.605.037
A. Bilans stanja														
Ukupna aktiva (stanje na kraju perioda)	37.771.574	32.645.721	27.693.422	21.393.945	11.697.209	8.193.815	16.521.135	15.096.151	13.287.144	8.529.394	35.945.996	31.628.738	142.916.481	117.487.765
Ukupna pasiva bez kapitala (stanje na kraju razdoblja)	34.702.506	43.820.939	24.942.177	13.285.951	10.659.938	2.396.726	14.910.314	11.152.025	11.732.818	2.828.082	27.840.241	28.004.560	124.787.994	101.488.284
Kapital	3.069.067	2.217.690	2.751.246	1.593.950	1.037.271	252.204	1.610.822	1.308.801	1.554.326	1.141.165	8.105.755	9.485.672	18.128.486	15.999.481
C. Ključni pokazatelji/parametri														
Racio troškova i prihoda	83%	91%	39%	38%	15%	40%	32%	23%	21%	27%	-39%	5%	64%	64%
Racio kredita i depozita (neto)	0%	70%	0%	165%	0%	343%	0%	136%	0%	105%	0%	8%	0%	102%
Povrat na prosečno alocirani kapital	9%	-3%	10%	20%	7%	-7%	4%	36%	7%	39%	-5%	1%	37%	8%

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 za godinu završenu 31. decembra 2016

38. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Gotovina	2.566.155	2.259.335
Žiro račun	8.276.530	5.053.944
Kreditni bankama	457.731	1.412.985
Stanje na dan	<u>11.300.417</u>	<u>8.726.264</u>

Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije nije raspoloživa za svakodnevne poslovne transakcije Banke i iz tog razloga nije deo tokova gotovine (napomena 16).

39. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Banka je u toku februara 2017. godine izvršila prodaju investicione nekretnine TC Point Kaluderica za EUR 1.700.000 (knjigovodstvena vrednost EUR 1.765.000).

Osim navedenog, nije bilo drugih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanja u pojedinačnim finansijskim izveštajima za godinu koja se završila 31. decembra 2016.godine.

40. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2016. godine i 31. decembra 2015. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
EUR	123,4723	121,6261
USD	117,1353	111,2468
CHF	114,8473	112,5230

Novi Sad, 15. mart 2017. godine

Odobreno od rukovodstva Erste Bank a.d. Novi Sad

 Stevan Čomić
 Direktor Sektora
 računovodstva i kontrolinga

 Frank Michael Beltz
 Član Izvršnog
 odbora

 Slavko Čarić
 Predsednik Izvršnog
 odbora

